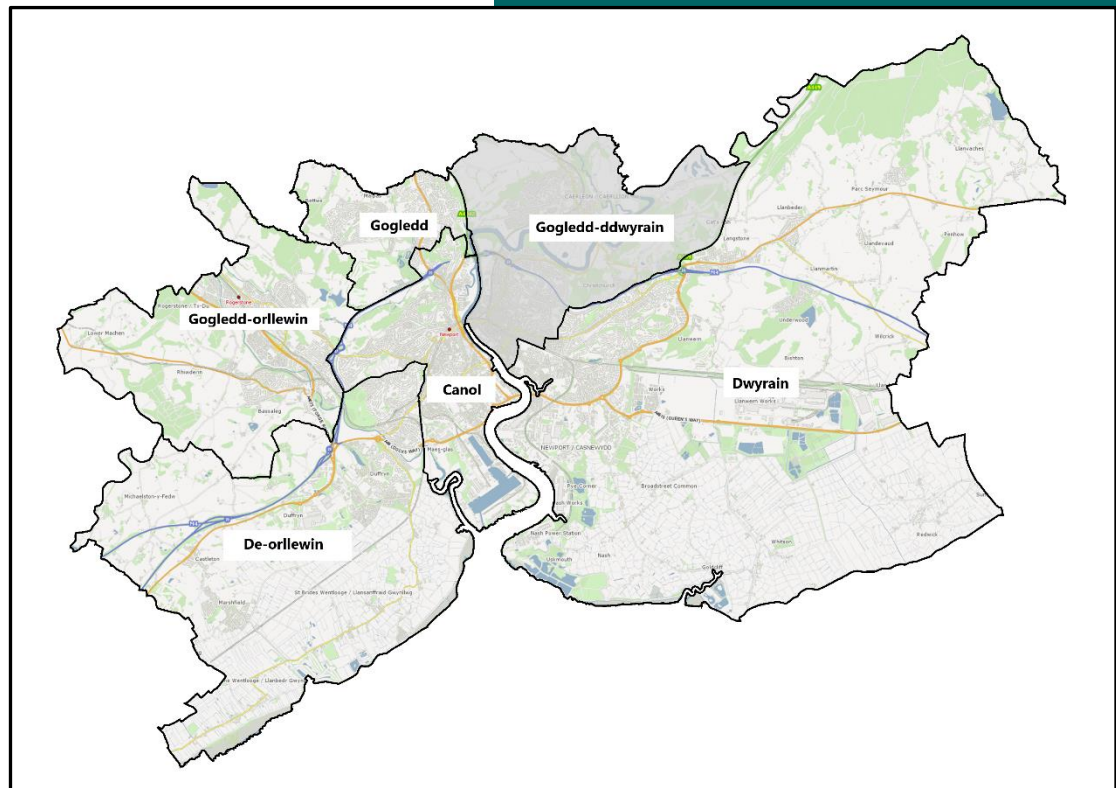

2021

Community Well-being Profile

Gogledd-ddwyrain

- Caerllion
- Beechwood
- Sain Silian
- Victoria

Tabl y Cynnwys

Rhagair	2
Beth mae pobl yn ei ddweud wrthym?	4
Adran 1: Trosolwg Cymunedol y Gogledd-ddwyrain	6
Cyflwyniad	6
Poblogaeth y gymuned	9
Beth yw cyfansoddiad y boblogaeth?	12
Beth fydd y boblogaeth yn y dyfodol?	17
Adran 2: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru	18
Pa mor ddifreintiedig yw ein cymuned?	18
Adran 3: Lles economaidd	20
Beth yw lles economaidd ein cymuned?	20
Beth rydym ni'n ei wybod am les economaidd ein plant a'n pobl ifanc?	35
Pa mor fedrus yw ein plant a'n pobl ifanc?	39
Adran 4: Lles Cymdeithasol	48
Pa mor iach yw ein cymuned?	48
Pa mor ddiogel yw ein cymuned?	58
Sut mae'r trefniadau byw i'r preswylwyr?	69
Adran 5: Lles Diwylliannol	79
Beth yw prif iaith y gymuned?	79
Pwy sy'n siarad Cymraeg yn y gymuned?	81
Adran 6: Lles Amgylcheddol	83
Beth yw cyfansoddiad yr amgylchedd?	83
Sut dirwedd sydd yno?	86
Beth yw'r lefelau ansawdd aer ac allyriadau yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain?	88
Beth yw'r perygl llifogydd yma?	90

Rhagair

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ymwneud â gwella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Ei nod yw sicrhau bod y cyrff cyhoeddus a restrir yn y Ddeddf yn fwy ystyriol o'r hirdymor ac yn gweithio'n well gyda phobl, cymunedau a gyda'i gilydd, wrth geisio atal problemau a mabwysiadu ymagwedd fwy cyfunol.

Mae'r Ddeddf yn nodi "egwyddor datblygu cynaliadwy" sy'n ymwneud â sut mae cyrff cyhoeddus a restrir yn y Ddeddf yn mynd ati i gyflawni eu dyletswydd lles dan y Ddeddf. Mae'r egwyddor yn cynnwys pum dull o weithio y mae angen i gyrff cyhoeddus gymryd sylw ohonynt wrth roi datblygu cynaliadwy ar waith. Y rhain yw:

Hirdymor

Atal

Integreiddio

Cydweithio

Cyfranogiad

- Edrych tua'r **hirdymor** fel nad ydym yn cyfaddawdu ar allu cenedlaethau'r dyfodol i ateb eu hanghenion hwy;
- Deall gwir achosion problemau er mwyn eu **hatal** rhag digwydd;
- Mabwysiadu dull **integredig** fel bod cyrff cyhoeddus yn ystyried yr holl nodau lles wrth benderfynu ar eu hamcanion lles;
- Gweithio gydag eraill mewn modd **cydweithredol** i ganfod datrysiadau cynaliadwy a rennir;
- **Cynnwys** amrywiaeth o'r boblogaeth yn y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt;

Mae'r Ddeddf yn nodi saith nod lles sydd, gyda'i gilydd, yn cynnig gweledigaeth a rennir i'r cyrff cyhoeddus a restrir yn y Ddeddf i weithio tuag ati. Mae'n rhaid i'r nodau hyn gael eu hystyried fel set integredig o saith er mwyn sicrhau y caiff y cysylltiadau perthnasol eu gwneud yng nghyd-destun gwella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru.

Yn ogystal â'r ddyletswydd lles a roddir ar y cyrff cyhoeddus a restrir ar wahân, mae'r Ddeddf hefyd yn gosod ddyletswydd lles ar gyrff cyhoeddus penodol i weithio ar y cyd drwy fyrdau gwasanaethau cyhoeddus gan gyfrannu at y gwaith o gyflawni'r nodau lles

Aseiad o Les Lleol

Fel rhan o'r ddyletswydd les gyfunol, rhaid i Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus baratoi a chyhoeddi aseiad o gyflwr lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol.

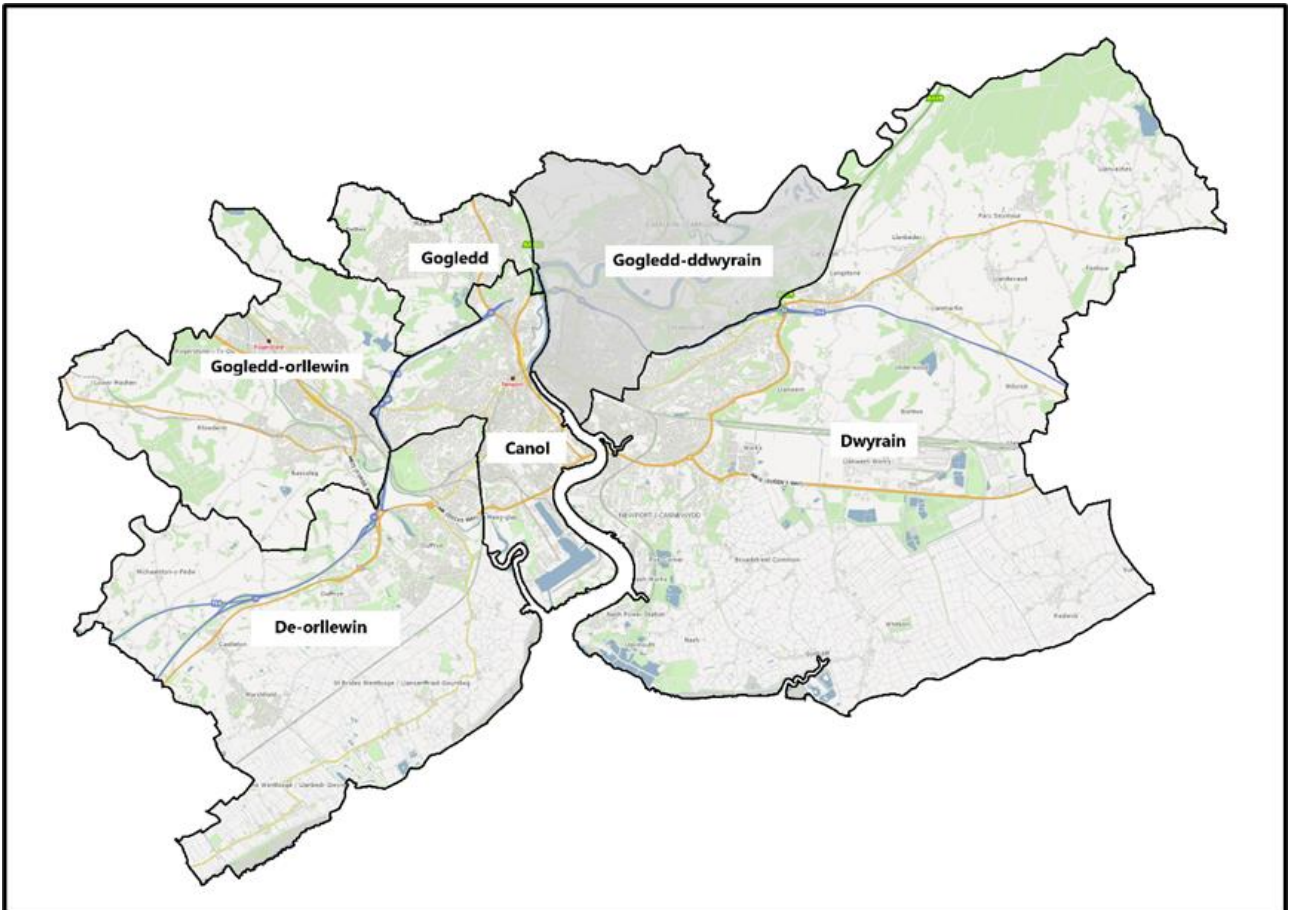
Mae'r aseiad hwn yn adlewyrchiad cywir o'r cyflwr lles ym mhob cymuned ac yn yr ardal gyfan.

Rhaid i bob Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus baratoi a chyhoeddi cynllun lles lleol yn nodi ei amcanion a'r camau y bydd yn eu cymryd i'w cyflawni.

Cymunedau sy'n rhan o'r ardal

I gefnogi'r aseiad lles rhanbarthol ar gyfer Gwent, mae ardal Casnewydd wedi'i rhannu'n 5 ardal gymunedol, sef:

Ardal Gymunedol	Wardiau Casnewydd					
Canol	Allt-yr-ynn	Stow Hill	Pilgwenlli	Shaftesbury		
Gogledd	Betws	Malpas				
Gogledd-orllewin	Tŷ-du	Graig				
Gogledd-ddwyrain	Caerllion	Beechwood	Sain Silian	Victoria		
De-orllewin	Maerun	Gaer	Parc Tredegar			
Dwyrain	Alway	Ringland	Llyswry	Llanwern	Langstone	

Beth mae pobl yn ei ddweud wrthym?

Dosbarthwyd holiadur lles Gwent ddiwedd haf 2021 a chafwyd 1,713 o ymatebion ledled y rhanbarth. Nod yr holiadur hwn oedd casglu barn preswylwyr yng Ngwent ar sail 4 cwestiwn a fyddai'n ein helpu i gael dealltwriaeth o ansawdd lles yn eu hardal leol. Mae'r adran ganlynol hon yn darparu data ar y mathau o faterion a chyfleoedd a oedd yn bresennol yng Ngwent a godwyd trwy farn ymatebwyr ar gyfer y rhai sy'n byw ym mhym ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain. Gofynnwyd y 4 cwestiwn canlynol:

- Beth sy'n arbennig am eich cymuned?
- Pa bethau sy'n bwysig i chi a'ch teulu?
- Sut olwg hoffech chi ei weld ar eich cymuned yn y dyfodol?
- Sut gall eich cymuned weithio gyda ni i wneud i hynny ddigwydd?

Dywedodd preswylwyr o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain wrthym fod cael **mynediad i drafnidiaeth gyhoeddus reolaidd** yn bwysig iawn i'w hardal leol. Dywedon nhw wrthym sut mae **cludiant yn rheolaidd** ar draws eu hardal leol ac mae'n eu helpu i gyrraedd amwynderau lleol fel siopau a **chyfleusterau gofal iechyd**. Fodd bynnag, dywedodd pobl wrthym y byddai'n ddefnyddiol darparu gwasanaethau'n benodol ar gyfer yr henoed a'r rhai sy'n agored i niwed fel y gallent gyflawni eu tasgau. Byddai'n helpu petai gwasanaethau trafnidiaeth ar draws eu hardal leol yn cael eu gwella.

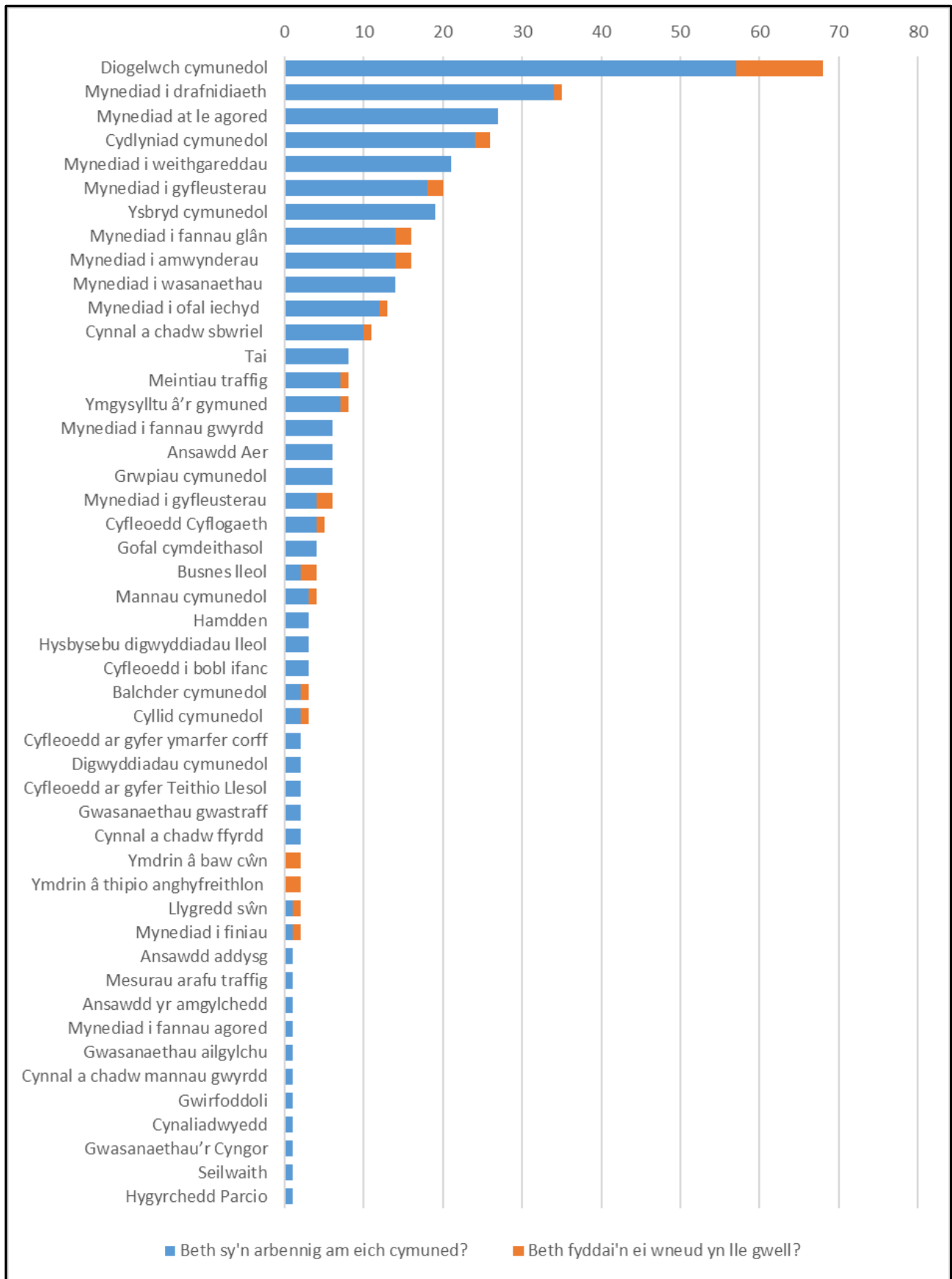
Dywedodd preswylwyr wrthym hefyd sut mae cael **mynediad i fannau glân** o fewn eu hardal leol yn bwysig iawn iddynt ac y byddai cael **mynediad i fwy o finiau** ar draws parciau a strydoedd lleol yn annog mwy o bobl i **roi'r gorau i daflu sbwriel** ac i ddefnyddio'r biniau, gan wella **lefel y glendid** o fewn eu hardal leol.

Tynnodd pobl sylw at faterion sy'n ymwneud â **diogelwch** ar draws Gogledd-ddwyrain Casnewydd gan amlygu'r ffaith bod **defnydd helaeth o gyffuriau** ar draws eu cymuned. Pan ofynnwyd sut y gallwn weithio gyda chi i helpu i atal hyn, dywedodd pobl wrthym y byddai cyflwyno **mwy o swyddogion heddlu** ar strydoedd lleol yn helpu i atal pobl rhag cyflawni troseddau sy'n gysylltiedig â chyffuriau.

Y 3 phrif ymateb i bob cwestiwn am les

C1: Beth sy'n arbennig am eich cymuned?	C2: Beth fyddai'n ei wneud yn lle gwell?	C3: Pa bethau sy'n bwysig i chi a'ch teulu?	C4: Sut olwg hoffech chi ei weld ar eich cymuned yn y dyfodol?	C5: Sut gall eich cymuned weithio gyda ni i wneud i hynny ddigwydd?
Cydlyniant Cymunedol (13)	Diogelwch Cymunedol (15)	Diogelwch Cymunedol (31)	Diogelwch Cymunedol (12)	Ymgysylltu â'r Gymuned (8)
Ysbryd Cymunedol (11)	Mynediad i Drafnidiaeth (11)	Mynediad i Fannau Agored (10)	Mynediad i Drafnidiaeth (9)	Grwpiau Cymunedol (3)
Mynediad i Amwynderau (7)	Mynediad i Gyfleusterau (6)	Mynediad i Ofal Iechyd (9)	Mynediad i Fannau Agored (6)	Cydlyniant Cymunedol (3)

Mae'r pynciau a godwyd gan y preswylwyr yn arbennig ac mae'r hyn a fyddai'n gwneud eu cymuned yn well i'w gweld isod:

Adran 1: Trosolwg Cymunedol y Gogledd-ddwyrain

Cyflwyniad

Poblogaeth (amcangyfrif 2020) – Caerllion 7,768 – Beechwood 7,890 – Sain Silian 8,844 – Victoria 8,263	% o Boblogaeth Casnewydd – Caerllion 4.97% – Beechwood 5.04% – Sain Silian 5.65% – Victoria 5.28%
Dwysedd Poblogaeth (poblogaeth fesul km²) – Caerllion 535 – Beechwood 5,191 – Sain Silian 4,057 – Victoria 8,022	Poblogaeth Lleiafrifoedd Ethnig – Caerllion 4.7% – Beechwood 9.1% – Sain Silian 10.7% – Victoria 37.8%
Arwynebedd (km²) – Caerllion 14.53 – Beechwood 1.52 – Sain Silian 2.18 – Victoria 1.03	Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is – Caerllion 6 – Beechwood 5 – Sain Silian 6 – Victoria 4
% o Arwynebedd Casnewydd – Caerllion 6.70% – Beechwood 0.70% – Sain Silian 1.00% – Victoria 0.47%	Cynghorau Cymuned – Caerllion 0 – Beechwood 0 – Sain Silian 0 – Victoria 0

	Caerllion	Beechwood	Sain Silian	Victoria
Cyfanswm Nifer yr Eiddo Preswyl (Ionawr 2022):	4,363	3,513	4,086	3,848

Ffiniau Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is a Wardiau

Ffiniau daearyddol y Wardiau a'r *Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (ACEHI) o fewn y proffil yw'r rhai a gynhyrchir yn ffurfiol gan y Comisiwn Ffiniau i Gymru mewn perthynas ag adrannau etholiadol neu ward presennol a daearyddiaethau ardaloedd bach dilynol a gynhyrchir gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG).

Cyflwynwyd ACEHI gyntaf gan y SYG yn dilyn Cyfrifiad 2001 ac fe'u diweddarwyd yn dilyn Cyfrifiad 2011. Sefydlwyd ACEHI i wella cymariaethau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol a sicrhau cyfrinachedd unigolion a'u bod yn cael eu diogelu trwy ddatgelu ar lefel briodol.

Mae Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is wedi'u cynllunio i wella'r broses o adrodd am ystadegau ardaloedd daearyddol bach ac maent wedi'u halinio'n llawn ac yn gyffiniol ag adrannau etholiadol a ffiniau wardiau etholiadol.

Lle mae poblogaethau wedi cynyddu ers 2001, mae'r AGEHI wedi'i rhannu'n ddwy ardal neu fwy. Lle mae poblogaeth wedi gostwng, mae'r AGEHI wedi'i huno ag un gyfagos.

I grynhoi, caiff Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is eu creu a'u llunio ar sail y trothwyon isafswm ac uchafswm poblogaeth ac aelwydydd canlynol yng Nghymru a Lloegr:

Poblogaeth		Aelwydydd	
Isafswm	Uchafswm	Isafswm	Uchafswm
1,000	3,000	400	1,200

Twf Poblogaeth 2011 – 2020

Mae'r tablau isod yn dangos y twf yn y boblogaeth ar gyfer Casnewydd rhwng 2011 a 2020 ar gyfer gwahanol grwpiau oedran. Mae hyn yn cymharu data a gasglwyd trwy Gyfrifiad 2011 a'r Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn diweddaraf a ryddhawyd ar lefel awdurdod lleol.

Crynodeb o'r Newidiadau - Trosolwg o Dwf Poblogaeth 2011 – 2020:

	Casnewydd 2011 ¹	Casnewydd 2020 ²	% o Gyfanswm y Boblogaeth	Gwahaniaeth %	
Pob Oedran	145,736	156,447	100.0	7.35	
0 i 15 oed	29,388	32,050	20.49	9.06	
16 i 44 oed	56,261	58,443	37.36	3.88	
45 i 64 oed	36,336	39,300	25.12	8.16	
65 oed a hŷn	23,751	26,654	17.04	12.22	

¹ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

² [Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020 y SYG](#)

Poblogaeth y gymuned

Gall deall poblogaeth ardal a sut y gallai hyn newid roi cipolwg ar yr asedau a'r heriau sy'n debygol o fodoli neu godi, a'r mathau o bolisiau a mentrau a allai fod fwyaf priodol.

Faint o bobl sydd yno?

O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, cafwyd cynnydd ym mhoblogaeth wardiau Beechwood, Sain Silian a Victoria ers y Cyfrifiad yn 2001, gyda'r cynnydd canrannol mwyaf yn Victoria ar gyfer y grŵp oedran 16-64, gan godi bron i 35%. Ar yr un pryd bu gostygniad ym mhoblogaeth gyfan ward Caerllion, i rai dan 16 oed, ac i'r grŵp oedran 16 i 64. Yr unig gynnydd yng Nghaerllion oedd yn y grŵp oedran 65 oed a hŷn.

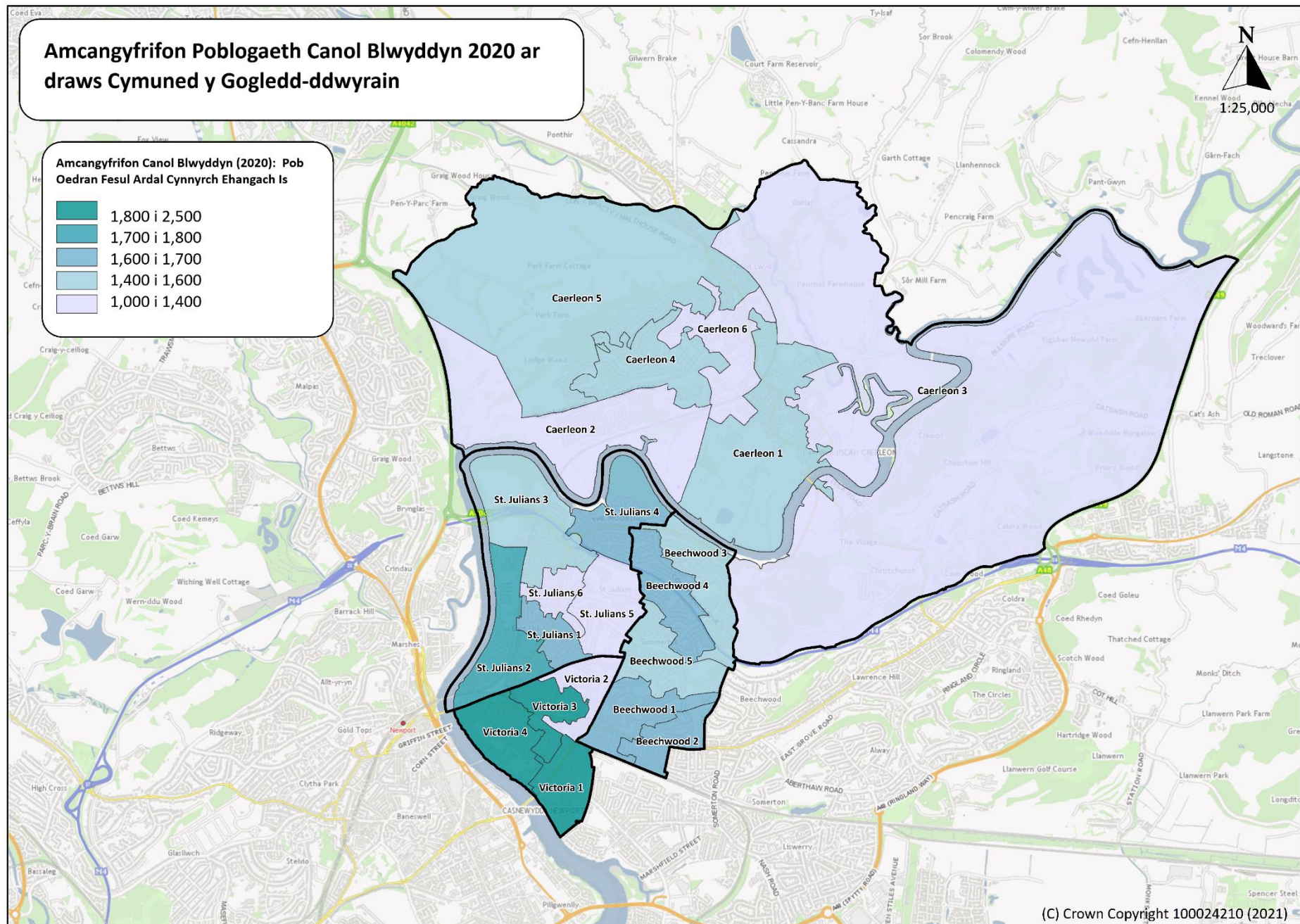
	2001 ³	2011 ⁴	2020 ⁵	Gwahaniaeth % (2001 i 2020)	
Casnewydd	137,011	145,736	156,447	14.19	↑
Caerllion: Pob Oedran	8,708	8,061	7,768	-10.79	↓
Caerllion: 0 i 15	1,623	1,346	1,292	-20.39	↓
Caerllion: 16 i 64	5,647	5,047	4,472	-20.81	↓
Caerllion: 65+	1,438	1,668	2,004	39.36	↑
Beechwood: Pob Oedran	7,594	7,576	7,890	3.90	↑
Beechwood: 0 i 15	1,491	1,432	1,610	7.98	↑
Beechwood: 16 i 64	4,418	4,776	4,885	10.57	↑
Beechwood: 65+	1,685	1,368	1,395	-17.21	↓
Sain Silian: Pob Oedran	8,729	8,675	8,844	1.32	↑
Sain Silian: 0 i 15	1,941	1,747	1,719	-11.44	↓
Sain Silian: 16 i 64	5,593	5,714	5,671	1.39	↑
Sain Silian: 65+	1,195	1,214	1,454	21.67	↑
Victoria: Pob Oedran	6,688	7,464	8,263	23.55	↑
Victoria: 0 i 15	1,602	1,557	1,844	15.11	↑
Victoria: 16 i 64	4,238	5,170	5,698	34.45	↑
Victoria: 65+	848	737	721	-14.98	↓

Mae'r map drosodd yn dangos yr amrywiadau yng nghyfanswm lefelau'r boblogaeth ar draws yr ACEHI ym mhob un o bedair ward cymuned y Gogledd-ddwyrain yn seiliedig ar amcangyfrifon canol blwyddyn 2020.

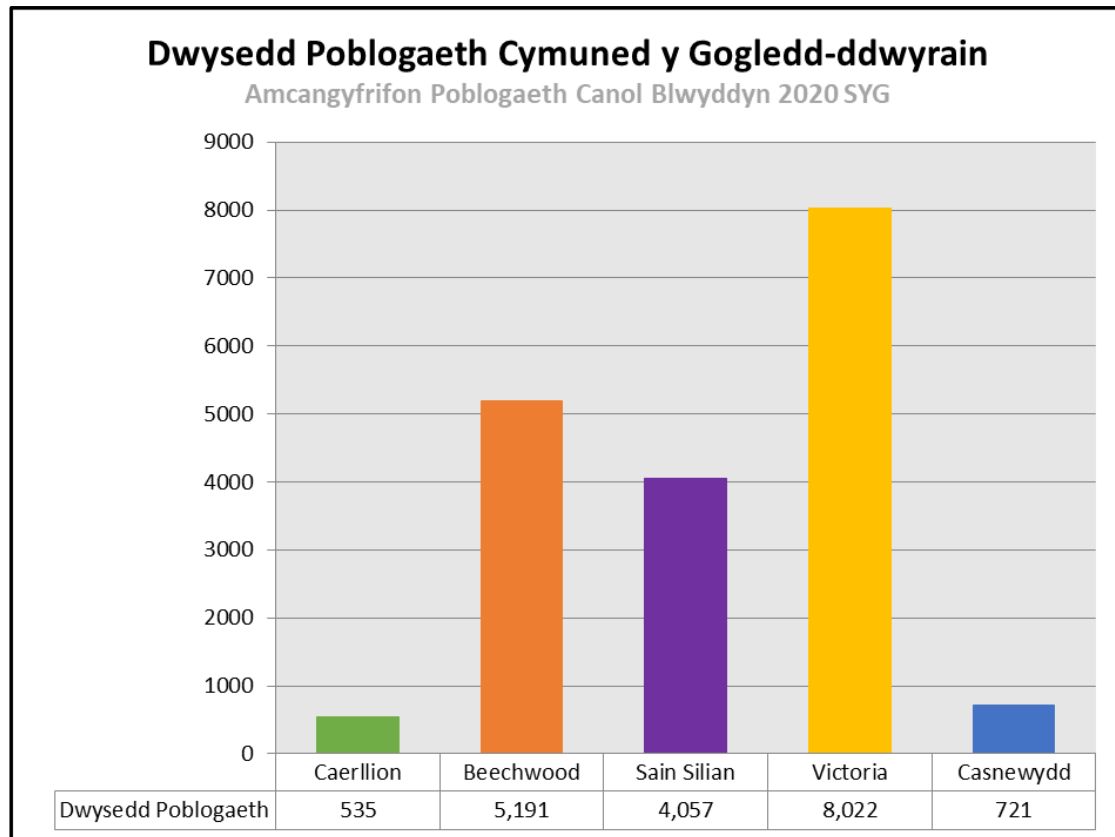
³ Cyfrifiad 2001, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

⁴ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

⁵ [Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020 y SYG](#)

O fewn cymuned y Gogledd Ddwyrain, roedd dwysedd y boblogaeth ar sail amcangyfrifon canol blwyddyn 2020⁶ yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 535 yng Nghaerllion, 4,057 yn Sain Silian, 5,191 yn Beechwood, ac 8,022 yn Victoria, gyda dim ond Caerllion yn is na chyfartaledd Casnewydd (721).

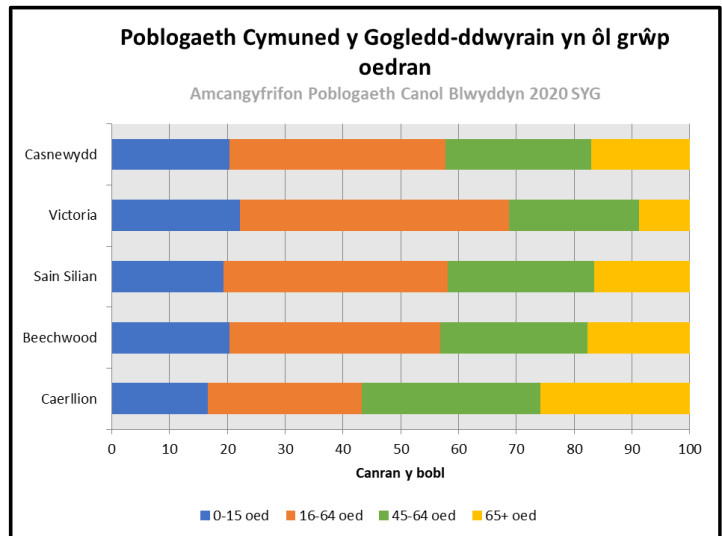
⁶ [Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020 y SYG](#)

Beth yw cyfansoddiad y boblogaeth?

O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, roedd y rhaniad oedran yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward. Mae gan Victoria ganran uwch o'r boblogaeth o dan 16 oed ac yn 16-44 oed, gyda chanran is yn 45-64 oed ac yn 65+ oed o gymharu â chyfartaledd Casnewydd.

Mae gan Gaerllion a Beechwood ganran is o'r boblogaeth o dan 16 oed ac yn 16-44 oed, gyda chanran uwch yn 45-64 oed ac yn 65+ oed o gymharu â chyfartaledd Casnewydd.

Mae gan Sain Silian ganran is o'r boblogaeth o dan 16 oed ac yn 65+ oed, gyda chanran uwch yn 16-44 oed ac yn 45-64 oed o gymharu â chyfartaledd Casnewydd.

Y Swyddfa Ystadegau Gwladol – Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020⁷ ar gyfer cymuned y Gogledd-Dwyrain:

	Pob Oedran	0 i 15 oed		16 i 44 oed		45 i 64 oed		65+ oed	
	Nifer	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion 1	1,429	233	16.3	385	26.9	437	30.6	374	26.2
Caerllion 2	1,229	214	17.4	343	27.9	382	31.1	290	23.6
Caerllion 3	1,125	151	13.4	273	24.3	381	33.9	320	28.4
Caerllion 4	1,411	266	18.9	375	26.6	420	29.8	350	24.8
Caerllion 5	1,552	240	15.5	419	27.0	477	30.7	416	26.8
Caerllion 6	1,022	188	18.4	278	27.2	302	29.5	254	24.9
Caerllion	7,768	1,292	16.6	2,073	26.7	2,399	30.9	2,004	25.8
Beechwood 1	1,677	303	18.1	639	38.1	453	27.0	282	16.8
Beechwood 2	1,614	387	24.0	631	39.1	400	24.8	196	12.1
Beechwood 3	1,583	331	20.9	555	35.1	354	22.4	343	21.7
Beechwood 4	1,607	391	24.3	601	37.4	364	22.7	251	15.6
Beechwood 5	1,409	198	14.1	454	32.2	434	30.8	323	22.9
Beechwood	7,890	1,610	20.4	2,880	36.5	2,005	25.4	1,395	17.7
Sain Silian 1	1,663	353	21.2	641	38.5	406	24.4	263	15.8
Sain Silian 2	1,759	360	20.5	843	47.9	375	21.3	181	10.3
Sain Silian 3	1,430	239	16.7	531	37.1	334	23.4	326	22.8
Sain Silian 4	1,613	306	19.0	546	33.8	467	29.0	294	18.2
Sain Silian 5	1,121	197	17.6	346	30.9	336	30.0	242	21.6
Sain Silian 6	1,258	264	21.0	525	41.7	321	25.5	148	11.8
Sain Silian	8,844	1,719	19.4	3,432	38.8	2,239	25.3	1,454	16.4
Victoria 1	2,407	580	24.1	1,087	45.2	538	22.4	202	8.4
Victoria 2	1,328	243	18.3	542	40.8	370	27.9	173	13.0
Victoria 3	2,173	538	24.8	1,028	47.3	433	19.9	174	8.0
Victoria 4	2,355	483	20.5	1,180	50.1	520	22.1	172	7.3
Victoria	8,263	1,844	22.3	3,837	46.4	1,861	22.5	721	8.7
Casnewydd	156,447	32,050	20.5	58,433	37.4	39,300	25.1	26,654	17.0

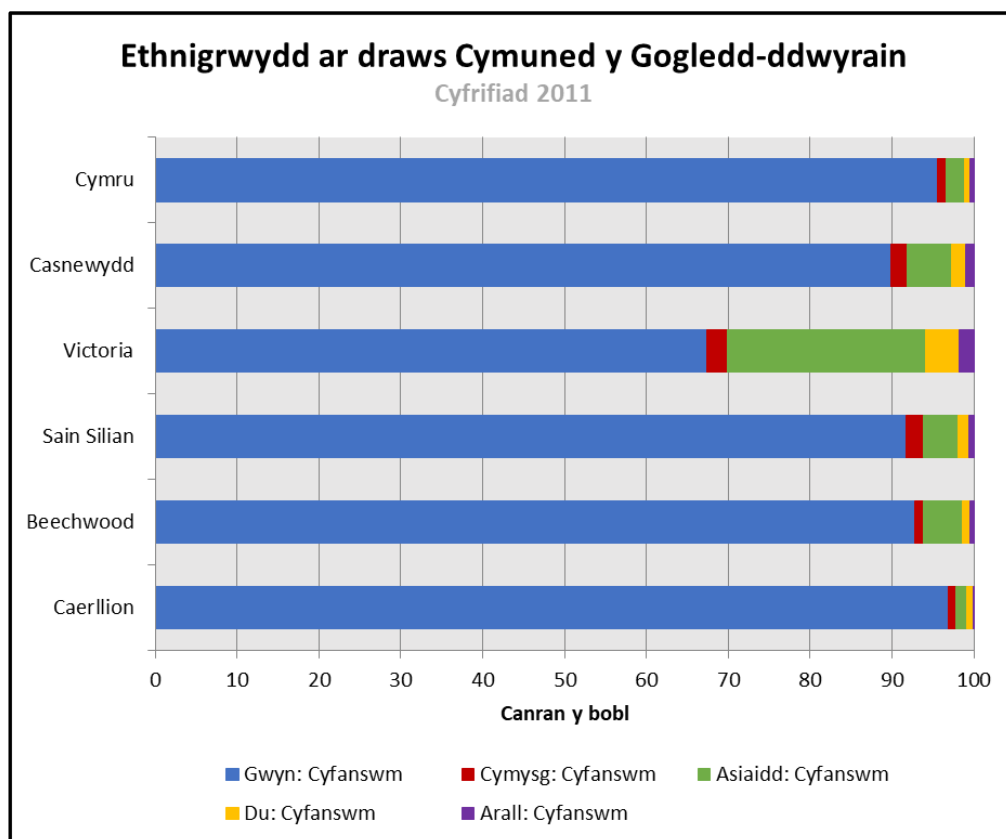
⁷ [Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020 y SYG](#)

Ethnigrwydd a Hunaniaeth

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011⁸ yn dangos bod poblogaeth cymuned y Gogledd-ddwyrain ar gyfer pobl o gefndir gwyn yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 96.9% yng Nghaerllion, 92.8% yn Beechwood, 91.8% yn Sain Silian, a 67.3% yn Victoria, o gymharu ag 89.9% ar gyfer Casnewydd. Roedd gan Victoria hefyd ganran uwch o bobl o gefndir nad oedd yn wyn o gymharu â Chasnewydd, ac roedd gan Gaerllion, Beechwood a Sain Silian ganran is.

Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, mae'r ddinas wedi profi newidiadau i gyfansoddiad ei phoblogaeth, gydag 8.2% o bobl o gefndir Pobl Dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig ar 31 Rhagfyr 2011⁹, gan godi i 10.8% yn 2015 a 13.2% yn 2020. Bydd data mwy manwl am ethnigrwydd ar draws y pedair ward hyn ar gael pan gyhoeddir y Cyfrifiad nesaf.

Ethnigrwydd												
Cyfrifiad 2011	Pob Preswlydd		Gwyn: Cyfanswm		Cymysg: Cyfanswm		Asiaidd: Cyfanswm		Du: Cyfanswm		Arall: Cyfanswm	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	8,061	100.0	7,808	96.9	75	0.9	109	1.4	61	0.8	8	0.1
Beechwood	7,576	100.0	7,027	92.8	78	1.0	366	4.8	69	0.9	36	0.5
Sain Silian	8,675	100.0	7,962	91.8	178	2.1	366	4.2	112	1.3	57	0.7
Victoria	7,464	100.0	5,026	67.3	192	2.6	1,805	24.2	310	4.2	131	1.8
Casnewydd	145,736	100.0	131,025	89.9	2,752	1.9	7,986	5.5	2,535	1.7	1,438	1.0
Cymru	3,063,456	100.0	2,928,253	95.6	31,521	1.0	70,128	2.3	18,276	0.6	15,278	0.5

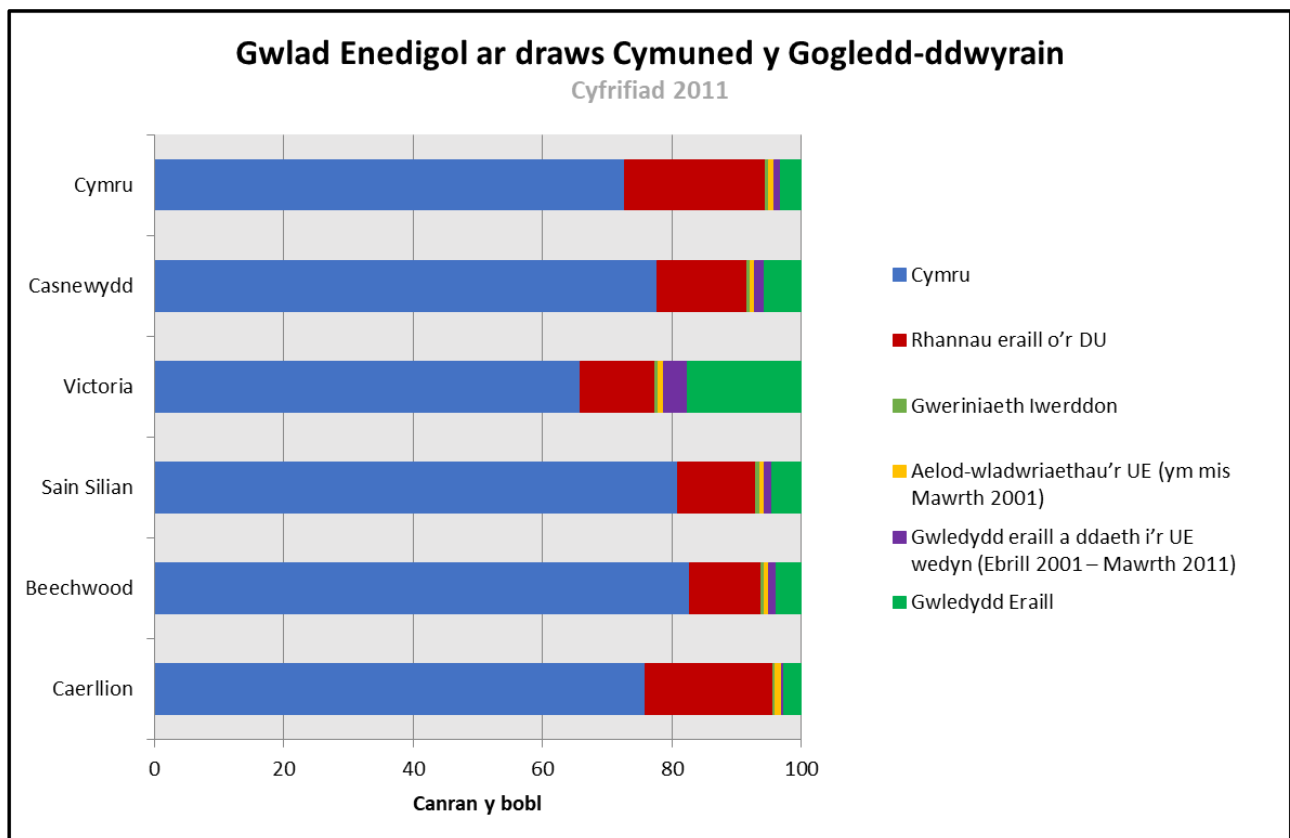

⁸ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

⁹ [Arolwg Blynnyddol o'r Boblogaeth, SYG](#)

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011¹⁰ yn dangos bod poblogaeth cymuned y Gogledd-ddwyrain ar gyfer pobl a aned y tu allan i'r DU yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 22.7% yn Victoria, 7.0% yn Sain Silian, 6.2% yn Beechwood, a 4.3% yng Nghaerllion, o gymharu ag 8.5% ar gyfer Casnewydd. Roedd gan Victoria hefyd ganran uwch o bobl a aned y tu allan i'r DU o gymharu â Chasnewydd, ac roedd gan Gaerllion, Beechwood a Sain Silian ganran is.

Gwlad Eneidgol												
Cyfrifiad 2011	Cymru		Y Deyrnas Unedig		Gweriniaeth Iwerddon		Aelod-wledydd Eraill yr UE		Gwledydd Eraill sydd wedi'u Derbyngan gan yr UE		Gwledydd Eraill	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	6,117	75.9	7,712	95.7	21	0.3	76	0.9	38	0.5	214	2.7
Beechwood	6,264	82.7	7,107	93.8	31	0.4	57	0.8	81	1.1	300	4.0
Sain Silian	7,022	80.9	8,069	93.0	49	0.6	66	0.8	96	1.1	395	4.6
Victoria	4,911	65.8	5,771	77.3	37	0.5	71	1.0	266	3.6	1,319	17.7
Casnewydd	113,353	77.8	133,403	91.5	717	0.5	1,187	0.8	2,101	1.4	8,328	5.7
Cymru	2,226,005	72.7	2,895,585	94.5	12,175	0.4	26,343	0.9	29,017	0.9	100,336	3.3

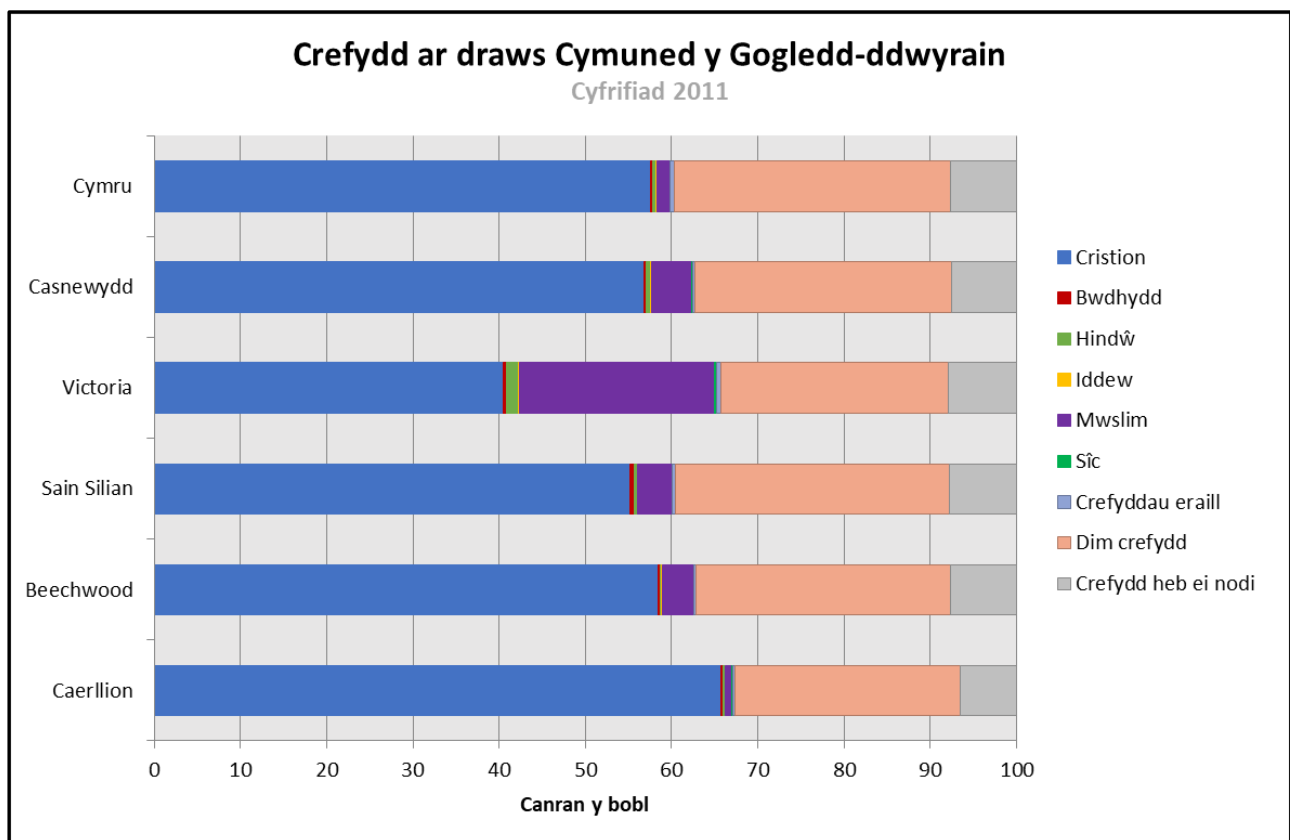

¹⁰ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011¹¹ yn dangos bod poblogaeth cymuned y Gogledd-ddwyrain ar gyfer pobl a nododd eu bod yn Fwslimiaid yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 22.7% yn Victoria, 4.0% yn Sain Silian, 3.7% yn Beechwood, a 0.7% yng Nghaerllion, o gymharu â 4.7% ar gyfer Casnewydd. Dim ond yng Nghaerllion a Beechwood roedd canran uwch o bobl a nododd eu bod yn Gristnogion o gymharu â Chasnewydd; roedd canran is gan Victoria a Sain Silian.

Crefydd										
Cyfrifiad 2011	Cristion		Bwdhydd		Hindŵ		Iddew		Mwslim	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	5,301	65.8	19	0.2	15	0.2	2	0.0	58	0.7
Beechwood	4,430	58.5	16	0.2	14	0.2	1	0.0	282	3.7
Sain Silian	4,786	55.2	40	0.5	35	0.4	2	0.0	344	4.0
Victoria	3,021	40.5	25	0.3	110	1.5	6	0.1	1,692	22.7
Casnewydd	82,858	56.9	360	0.2	685	0.5	99	0.1	6,859	4.7
Cymru	1,763,299	57.6	9,117	0.3	10,434	0.3	2,064	0.1	45,950	1.5

Cyfrifiad 2011	Sic		Crefyddau eraill		Dim crefydd		Heb ei nodi	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	10	0.1	26	0.3	2,105	26.1	525	6.5
Beechwood	1	0.0	14	0.2	2,238	29.5	580	7.7
Sain Silian	6	0.1	34	0.4	2,753	31.7	675	7.8
Victoria	15	0.2	32	0.4	1,977	26.5	586	7.9
Casnewydd	141	0.1	463	0.3	43,336	29.7	10,935	7.5
Cymru	2,962	0.1	12,705	0.4	982,997	32.1	233,928	7.6

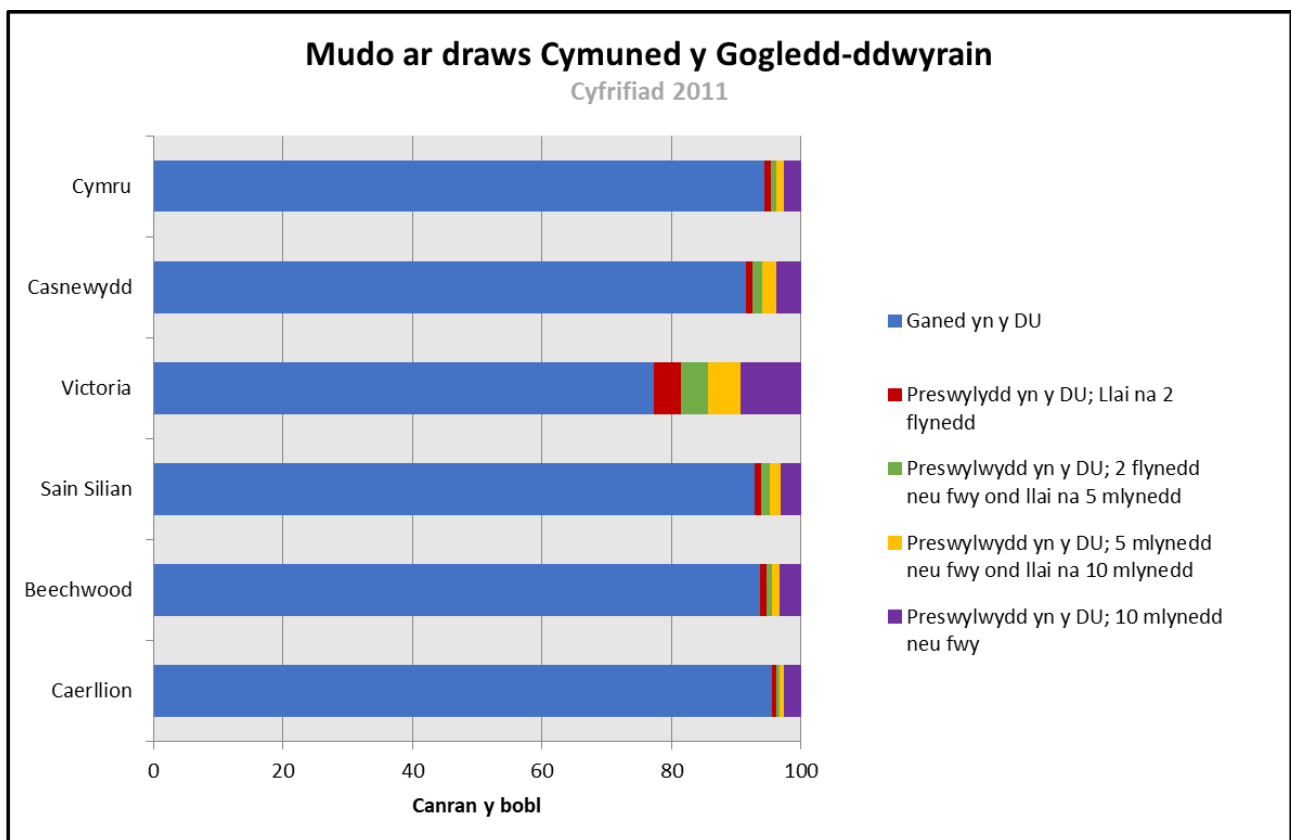

¹¹ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011¹² yn dangos bod poblogaeth cymuned y Gogledd-ddwyrain sydd wedi bod yn breswylwyr yn y DU am lai na 10 mlynedd yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 1.7% yng Nghaerllion, 3.0% yn Beechwood, 3.9% yn Sain Silian a 13.5% yn Victoria, o gymharu â 4.8% ar gyfer Casnewydd. Dim ond yn Victoria roedd canran uwch o bobl sydd wedi bod yn breswylwyr yn y DU am lai na 10 mlynedd o gymharu â Chasnewydd; roedd canran is yng Nghaerllion, Beechwood a Sain Silian.

Roedd gan Victoria hefyd ganran llawer is o bobl a aned yn y DU o'i chymharu â Chasnewydd; roedd canran uwch gan Sain Silian, Beechwood a Chaerllion.

Cyfrifiad 2011	Ganed yn y DU		Preswylwydd yn y DU am lai na 2 flynedd		Preswylwydd yn y DU am 2 flynedd neu fwy ond llai na 5 mlynedd		Preswylwydd yn y DU am 5 mlynedd neu fwy ond llai na 10 mlynedd		Preswylwydd yn y DU am 10 mlynedd neu fwy	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	7,712	95.7	47	0.6	38	0.5	54	0.7	210	2.6
Beechwood	7,107	93.8	78	1.0	62	0.8	84	1.1	245	3.2
Sain Silian	8,069	93.0	88	1.0	108	1.2	145	1.7	265	3.1
Victoria	5,771	77.3	315	4.2	314	4.2	375	5.0	689	9.2
Casnewydd	133,403	91.5	1,609	1.1	2,242	1.5	3,082	2.1	5,400	3.7
Cymru	2,895,585	94.5	27,456	0.9	29,403	1.0	35,486	1.2	75,526	2.5

¹² Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Beth fydd y boblogaeth yn y dyfodol?

Mae'n ddefnyddiol deall sut y gallai niferoedd ein poblogaeth newid yn y dyfodol.

Mae'r tybiaethau a ddefnyddir i gynhyrchu amcanestyniadau poblogaeth awdurdodau lleol ar gyfer Cymru yn seiliedig ar dueddiadau'r gorffennol. Nid yw'r rhain yn caniatáu am effaith polisïau llywodraeth leol neu ganolog ar lefelau neu ddosbarthiad poblogaeth yn y dyfodol, ond maent yn nodi'r hyn y disgwylir iddo ddigwydd os bydd y tueddiadau hyn yn parhau. Gan eu bod yn seiliedig ar dueddiadau, maent yn mynd yn llai sicr po fwyaf y cânt eu cario ymlaen.

Mae'r tabl isod yn dangos y twf yn y boblogaeth ar gyfer Casnewydd a Chymru rhwng 2001 a 2020, gydag amcanestyniadau poblogaeth hyd at 2043 ar sail amcangyfrifon poblogaeth canol blwyddyn 2018¹³.

Mae hyn yn dangos y rhagwelir y bydd poblogaeth Casnewydd yn cynyddu i 176,632 yn 2043, sy'n gynydd o 15.2% o amcangyfrif poblogaeth 2018 y mae'r amcanestyniadau hyn yn seiliedig arnynt.

	2001 ¹⁴	2011 ¹⁵	2018	2020 ¹⁶	2025	2030	2035	2040	2043
Caerllion	8,708	8,061	-	7,768	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
Beechwood	7,594	7,576	-	7,890	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
Sain Silian	8,729	8,675	-	8,844	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
Victoria	6,688	7,464	-	8,263	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
Casnewydd	137,011	145,736	153,302	156,447	161,476	166,187	170,296	174,290	176,632
Cymru	2,903,085	3,063,456	3,138,631	3,169,586	3,193,609	3,229,297	3,260,660	3,290,312	3,309,154

Ar lefel gymunedol, nid yw amcanestyniadau poblogaeth ar gael ar hyn o bryd. Fodd bynnag, o edrych ar dueddiadau'r gorffennol, mae'n debygol y bydd y poblogaethau ar draws Victoria, Beechwood a Sain Silian yn cynyddu, a bod Caerllion wedi dangos gostyngiad yn y boblogaeth rhwng 2001 a 2020.

¹³ [Amcanestyniadau Poblogaeth yn seiliedig ar amcangyfrifon canol blwyddyn 2018, StatsCymru](#)

¹⁴ Cyfrifiad 2001, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

¹⁵ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

¹⁶ [Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020 y SYG](#)

Adran 2: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru

Pa mor ddifreintiedig yw ein cymuned?

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru¹⁷ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol:

Graddfeydd MALIC 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	24.2	34.7	40.0	60.0
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd ACEHI Victoria 2, Victoria 3 a Victoria 4 yn y 10% uchaf o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru (yn gyffredinol); roedd Beechwood 3 a Sain Silian 2 yn yr 20% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ac roedd Caerllion 6 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd Caerllion 5 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Beechwood 5 a Sain Silian 5 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig yng Nghymru. Yn gyffredinol, mae Victoria yn un o'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghasnewydd, gyda thair o'i phedair AGEHI yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydd MALIC	Incwm	Cyflogaeth	Iechyd	Addysg	Mynediad i Wasanaethau	Diogelwch Cymunedol	Amgylchedd Ffisegol	Tai
Caerllion 1	1526	1482	1444	1511	1872	1823	603	91	1133
Caerllion 2	1698	1812	1885	1843	1815	1756	1233	16	1838
Caerllion 3	1331	1500	1438	1562	1810	1159	122	33	1468
Caerllion 4	1413	1235	912	1472	1379	1734	510	635	1846
Caerllion 5	1762	1758	1644	1729	1755	1749	1443	321	1744
Caerllion 6	556	323	359	720	1142	832	631	559	1608
Beechwood 1	772	936	841	946	781	1561	582	51	303
Beechwood 2	1039	1141	1249	982	1199	1767	1010	53	214
Beechwood 3	226	149	154	453	264	678	578	389	1420
Beechwood 4	817	813	1060	1069	511	1151	267	185	847
Beechwood 5	1353	1363	1221	1210	1242	1194	1014	261	1096
Sain Silian 1	865	1009	959	1016	1038	1686	683	17	275
Sain Silian 2	330	606	555	790	265	913	42	12	121
Sain Silian 3	1276	1277	1576	1274	1134	1787	567	32	801
Sain Silian 4	421	412	370	878	660	950	96	5	1430
Sain Silian 5	1386	1459	1516	1484	1418	1755	214	111	844
Sain Silian 6	956	905	1264	1105	1124	1886	481	10	426
Victoria 1	317	404	670	613	206	1211	326	28	48
Victoria 2	161	212	277	104	448	1140	118	47	71
Victoria 3	178	242	470	332	190	1119	157	4	10
Victoria 4	112	219	265	117	237	749	50	22	41

Allwedd:

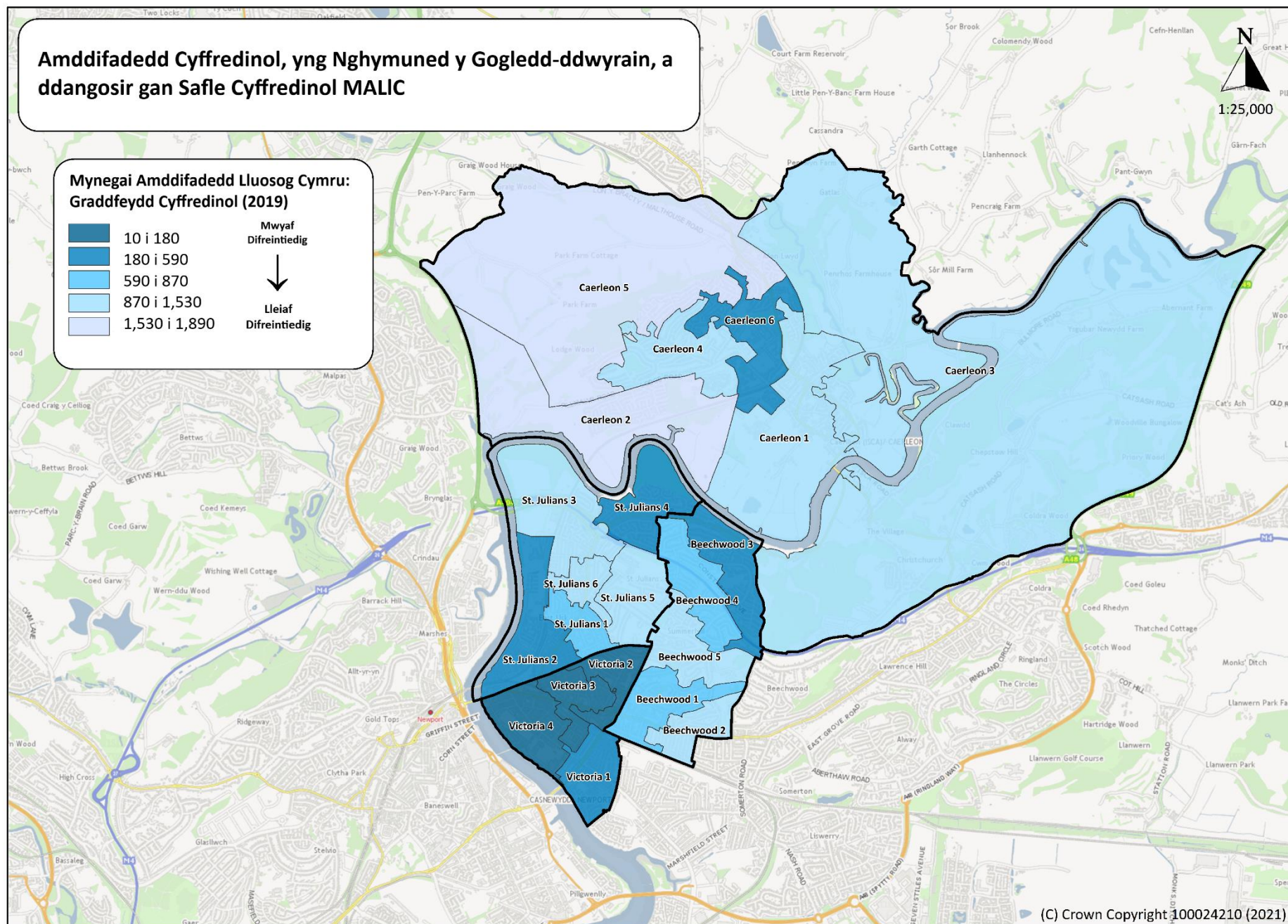
- Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru
- Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfa MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

¹⁷ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

Adran 3: Lles economaidd

Mae lles economaidd yn cynnwys poblogaeth fedrus a hyddysg, economi sy'n creu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan alluogi pobl i elwa o'r cyfoeth a gynhyrchir trwy sicrhau gwaith dibynadwy ac incwm digonol.

Beth yw lles economaidd ein cymuned?

MALIC 2019 – Maes Incwm

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru¹⁸ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol:

Mae'r maes incwm yn cynnwys un dangosydd (canran y boblogaeth mewn amddifadedd incwm), sy'n cynnwys pedair elfen:

- Hawlwyr Budd-dal sy'n Gysylltiedig ag Incwm
- Derbynwyr Credydau Treth
- Ceiswyr Lloches a Gynorthwyr
- Pobl sy'n derbyn Credyd Cynhwysol (ac eithrio'r rhai sy'n 'gweithio heb unrhyw ofynion', hynny yw, gydag enillion unigol neu aelwydydd dros y lefel y mae amodoldeb¹⁹ yn gymwys).

Mae plant dibynnol yr uchod hefyd wedi'u cynnwys. Mynegir y dangosydd hwn fel canran o'r boblogaeth breswyl ar gyfer pob AGEHI, gyda phoblogaeth y carchardai yn cael ei thynnu o'r ACEHI sy'n cynnwys carchardai yng Nghymru.

Mesurwyd amddifadedd incwm fel canran y boblogaeth sy'n derbyn budd-daliadau nawdd cymdeithasol ers i MALIC gael ei ddatblygu gyntaf a thros amser bu newidiadau bach i'r system les sydd wedi effeithio ar drothwyon cymhwysedd a meini prawf ar gyfer rhai budd-daliadau. Er gwaethaf y newidiadau hyn, gan gynnwys cyflwyno Credyd Cynhwysol, yn raddol rydym wedi ceisio cadw data mor gymaradwy dros amser â phosibl. O ganlyniad, gellir ystyried bod data'n gymharol gymaradwy dros amser. Mae'r rhifyn blaenorol o erthygl canllawiau dangosyddion MALIC (2014-2017)²⁰ yn cynnwys rhagor o fanylion am gyflwyno hawlwr Credyd Cynhwysol ar gyfer diweddariadau dangosyddion 2016 a 2017.

Ar gyfer MALIC 2019 defnyddiwyd data o flwyddyn ariannol 2016-17 gan mai dyma oedd y pwynt olaf mewn amser cyn dechrau cyflwyno gwasanaeth llawn Credyd Cynhwysol yng Nghymru. Dechreuwyd cyflwyno'r gwasanaeth Credyd Cynhwysol llawn yng Nghymru ym mis Ebrill 2017. O ystyried natur ddaearyddol ac amserlen hir gweithredu'r gwasanaeth, mae gwahaniaethau rhwng Credyd Cynhwysol a budd-daliadau etifeddol yn golygu efallai na fyddwn yn cymharu tebyg â'r tebyg yn ystod y broses gyflwyno'n llawn. Gan ddefnyddio data o flwyddyn ariannol 2016-17 a dim ond gan gynnwys achosion cynnar, syml o hawlwr Credyd Cynhwysol (a'u dibynyddion), sicrhawyd felly gysondeb data ar draws ardaloedd. Er bod data o flwyddyn ariannol 2016-17 hefyd wedi'i ddefnyddio ar gyfer diweddariad dangosyddion 2017, oherwydd y defnydd o amcangyfrifon poblogaeth diwygiedig a thynnu poblogaeth y carchardai yn 2019, ni fydd data o 2017 a 2019 o reidrydd yn cyfateb.

Er bod Credyd Cynhwysol yn dal i gael ei gyflwyno, ni allwn ddiweddarau ein mesur o hawlwr budd-daliadau fel procsi ar gyfer incwm isel. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i weithio gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ar opsiynau ar gyfer mesur priodol o amddifadedd incwm ar gyfer mynegeion yn y dyfodol.

¹⁸ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

¹⁹ [Yr Adran Gwaith a Phensiynau - Stat Xplore](#)

²⁰ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru - Canllawiau i'r Dangosyddion](#)

Graddfeydd Incwm 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	20.0	32.6	41.1	57.9
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd ACEHI Beechwood 3 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y maes Incwm. Ar y llaw arall roedd Caerllion 6, Victoria 2, Victoria 3 a Victoria 4 yn yr 20% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ac roedd Sain Silian 4 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd ACEHI Caerllion 2 a Chaerllion 5 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig, roedd Beechwood 5 a Sain Silian 5 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig ac roedd Victoria 1 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydde MALIC	Incwm
Caerllion 1	1526	1482
Caerllion 2	1698	1812
Caerllion 3	1331	1500
Caerllion 4	1413	1235
Caerllion 5	1762	1758
Caerllion 6	556	323
Beechwood 1	772	936
Beechwood 2	1039	1141
Beechwood 3	226	149
Beechwood 4	817	813
Beechwood 5	1353	1363
Sain Silian 1	865	1009
Sain Silian 2	330	606
Sain Silian 3	1276	1277
Sain Silian 4	421	412
Sain Silian 5	1386	1459
Sain Silian 6	956	905
Victoria 1	317	404
Victoria 2	161	212
Victoria 3	178	242
Victoria 4	112	219

Allwedd:

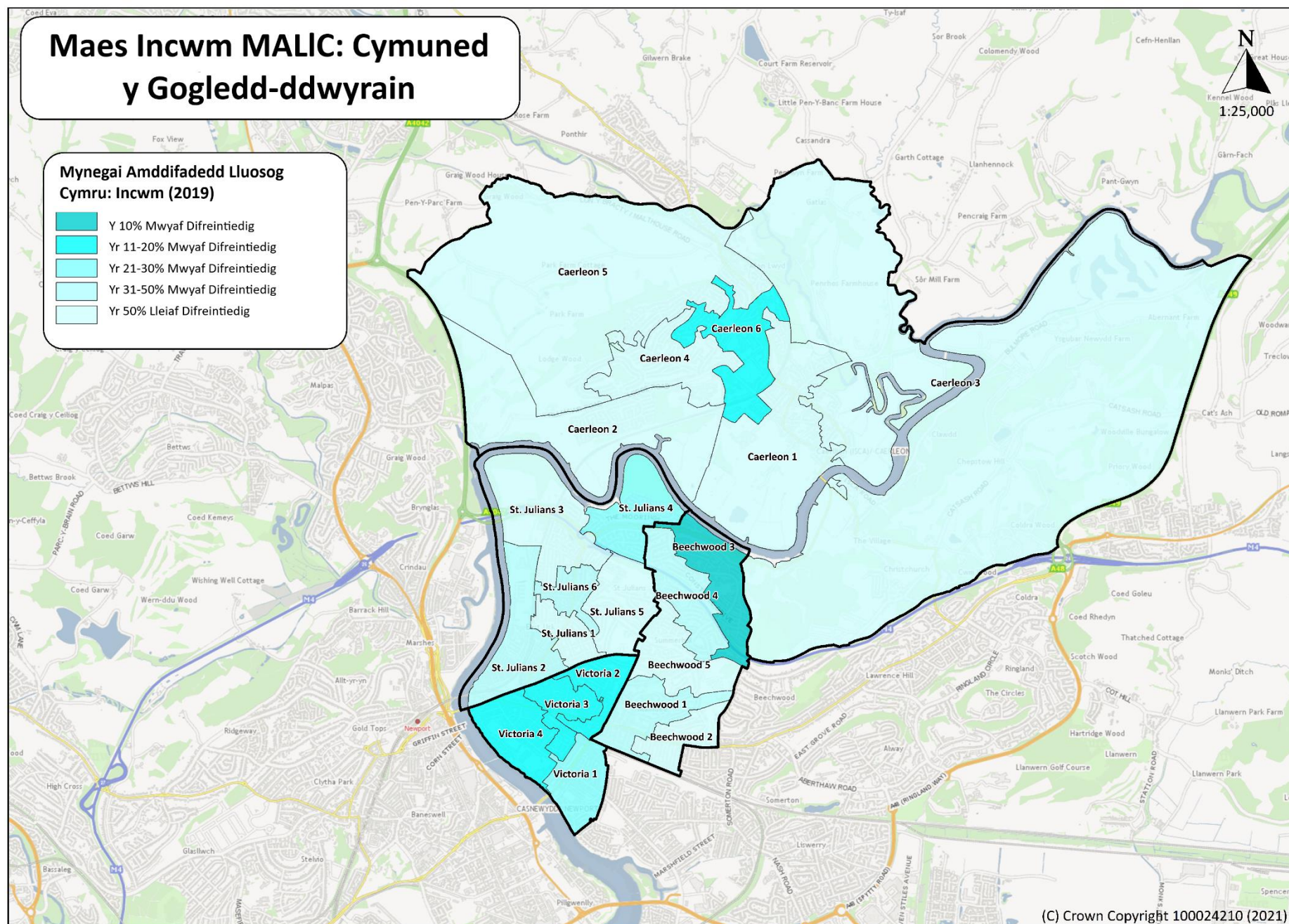
Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfa Maes Incwm MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

MALIC 2019 – Maes Cyflogaeth

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru²¹ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol:

Mae'r maes cyflogaeth yn cynnwys un dangosydd (canran y boblogaeth o oedran gweithio sy'n derbyn budd-daliadau sy'n gysylltiedig â chyflogaeth), sy'n cynnwys pedair elfen:

- Lwfans Ceisio Gwaith (LCG)
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth
- Budd-dal Analluogrwydd (wedi disodli Lwfans Anabledd Difrifol)
- Credyd Cynhwysol (CC) ac nid mewn cyflogaeth.

Mynegir y dangosydd hwn fel canran o'r boblogaeth breswyl o oed gweithio ar gyfer pob AGEHI, gyda phoblogaeth y carchardai yn cael ei thynnu o'r ACEHI sy'n cynnwys carchardai yng Nghymru.

Mae newidiadau i'r system les, gan gynnwys cyflwyno Credyd Cynhwysol yn raddol, yn golygu bod trothwyon cymhwysedd a meini prawf ar gyfer rhai budd-daliadau wedi newid dros amser. Er gwaethaf y newidiadau hyn, gan gynnwys cyflwyno Credyd Cynhwysol, yn raddol rydym wedi ceisio cadw data mor gymaradwy dros amser â phosibl. O ganlyniad, gellir ystyried bod data'n gymharol gymaradwy dros amser. Mae'r rhifyn blaenorol o erthygl canllawiau dangosyddion MALIC (2014-2017)²² yn cynnwys rhagor o fanylion am gyflwyno hawlwr Credyd Cynhwysol ar gyfer diweddariadau dangosyddion 2016 a 2017. Ar gyfer MALIC 2019 defnyddiwyd data o flwyddyn ariannol 2016-17 gan mai dyma oedd y pwynt olaf mewn amser cyn dechrau cyflwyno gwasanaeth llawn Credyd Cynhwysol yng Nghymru. O ystyried natur ddaearyddol ac amserlen hir gweithredu'r gwasanaeth, mae gwahaniaethau rhwng Credyd Cynhwysol a budd-daliadau etifeddol yn golygu efallai na fyddwn yn cymharu tebyg â'r tebyg yn ystod y broses gyflwyno'n llawn. Trwy ddefnyddio data o flwyddyn ariannol 2016-17, dim ond achosion cynnar, syml o hawlwr Credyd Cynhwysol oedd wedi'u cynnwys ac felly sicrhawyd cysondeb data ar draws ardaloedd. Defnyddiwyd data o flwyddyn ariannol 2016-17 hefyd ar gyfer diweddariad dangosyddion 2017. Fodd bynnag, oherwydd y defnydd o amcangyfrifon poblogaeth diwygiedig a thynnu poblogaeth y carchardai yn 2019, ni fydd data o 2017 a 2019 o reidrwydd yn cyfateb.

Er bod Credyd Cynhwysol yn dal i gael ei gyflwyno, ni allwn ddiweddarau ein mesur o amddifadedd cyflogaeth. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i weithio gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) ar opsiynau ar gyfer mesur priodol o amddifadedd cyflogaeth ar gyfer mynegeion yn y dyfodol.

Graddfeydd Cyflogaeth 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	11.6	25.3	34.7	53.7
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd AGEHI Beechwood 3 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y maes Cyflogaeth, ac roedd Caerllion 6, Sain Silian 4, Victoria 2 a Victoria 4 ymhlith yr 20% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd AGEHI Caerllion 2 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Sain Silian 3 yn yr 20% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Beechwood 2 a Beechwood 5 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; ac roedd Victoria 1 yn y 50% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

²¹ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

²² [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru - Canllawiau i'r Dangosyddion](#)

	Graddfeydd MALIC	Cyflogaeth
Caerllion 1	1526	1444
Caerllion 2	1698	1885
Caerllion 3	1331	1438
Caerllion 4	1413	912
Caerllion 5	1762	1644
Caerllion 6	556	359
Beechwood 1	772	841
Beechwood 2	1039	1249
Beechwood 3	226	154
Beechwood 4	817	1060
Beechwood 5	1353	1221
Sain Silian 1	865	959
Sain Silian 2	330	555
Sain Silian 3	1276	1576
Sain Silian 4	421	370
Sain Silian 5	1386	1516
Sain Silian 6	956	1264
Victoria 1	317	670
Victoria 2	161	277
Victoria 3	178	470
Victoria 4	112	265

Allwedd:

Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfeydd Maes MALIC Unigol lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191 - y 10% mwyaf difreintiedig

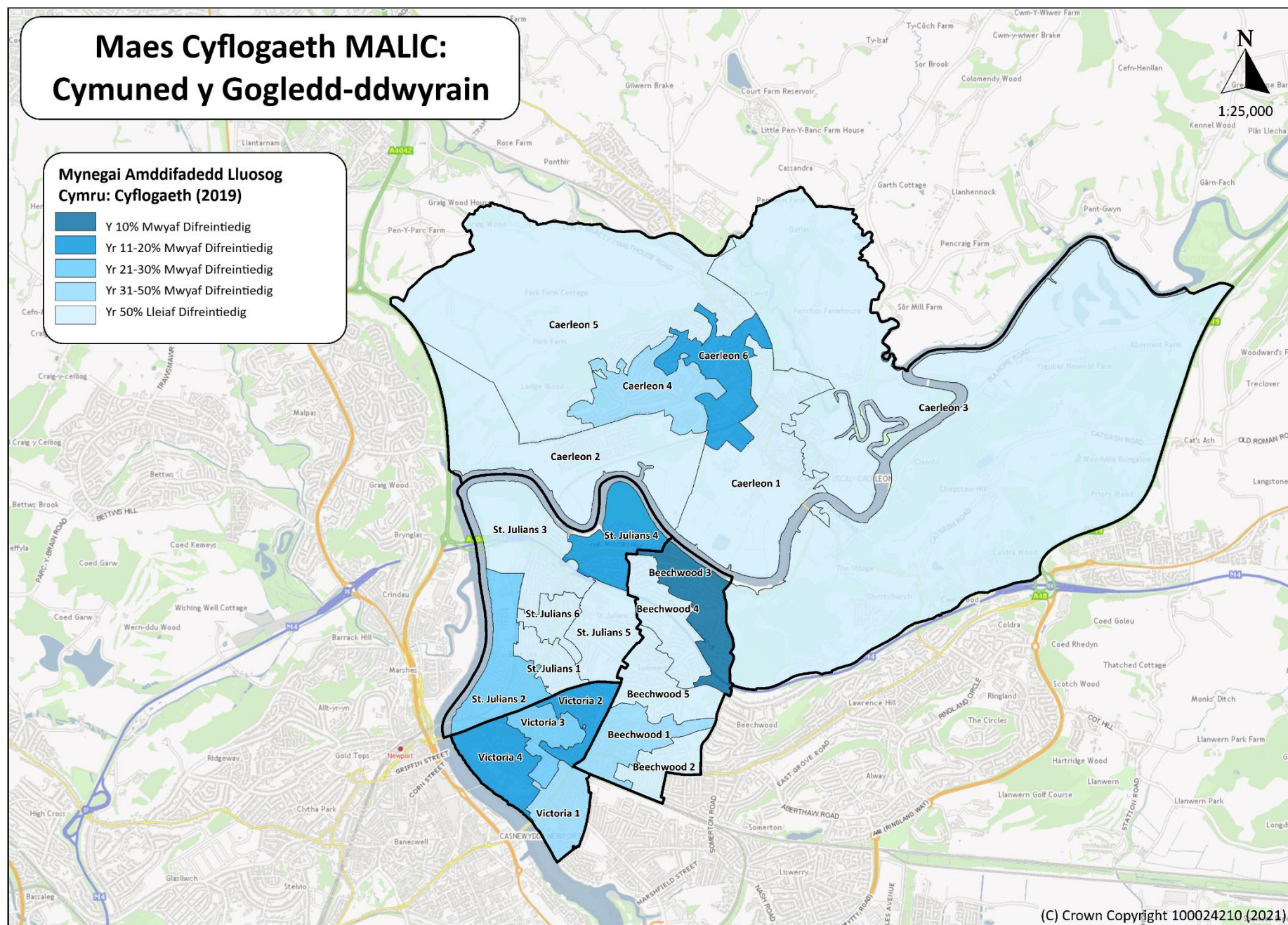
192 i 382 - yr 20% mwyaf difreintiedig

383 i 573 - y 30% mwyaf difreintiedig

574 i 955 - y 50% mwyaf difreintiedig

956 i 1,909 - y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfeydd Maes Cyflogaeth MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

MALIC 2019 – Maes Addysg

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019²³ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol: Mae'r maes addysg yn cynnwys chwe dangosydd:

- Sgôr Pwyntiau Cyfartalog y Cyfnod Sylfaen
- Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Cyfnod Allweddol 2
- Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Cyfnod Allweddol 4 ar gyfer Pynciau Craidd
- Absenoldeb Cyson
- Cyfran ymadawyr Cyfnod Allweddol 4 sy'n mynd i Addysg Uwch
- Nifer yr Oedolion 25-64 oed Heb Gymwysterau

Bu sawl newid methodolegol i'r maes addysg rhwng MALIC 2014 a MALIC 2019. Roedd tri o'r chwe dangosydd yn y maes yn bresennol ym MALIC 2014:

- Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Cyfnod Allweddol 2
- Absenoldeb Mynych
- Nifer yr Oedolion 25-64 oed Heb Gymwysterau

Gellir cymharu data Cyfnod Allweddol 2 ac absenoldeb mynych dros amser.

Mae'r ddau ddangosydd Cyfnod Allweddol 4 a gafwyd ym MALIC 2014 wedi cael eu disodli gan un dangosydd. Lluniwyd y dangosydd hwn gan ddefnyddio methodoleg newydd ac felly ni ellir ei gymharu â'r dangosyddion blaenorol a ddefnyddiwyd ym MALIC 2014.

Mae dangosydd Cyfnod Sylfaen sy'n seiliedig ar ganlyniadau asesiadau athrawon ar gyfer disgyblion a addysgir yng Ngrŵp Blwyddyn 2 y Cwricwlwm Cenedlaethol wedi'i gynnwys ym MALIC 2019. Bwriedir iddo ategu dangosydd Cyfnod Allweddol 2 i fesur amddifadedd addysg mewn ysgolion cynradd.

Mae'r pedwar dangosydd y cyfeirir atynt uchod i gyd yn seiliedig ar dair blynedd o ddata o flynyddoedd academiaidd 2015/16, 2016/17 a 2017/18. Daw'r data o Gyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD), y Casgliad Data Cenedlaethol (CDC) ac – ar gyfer Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Cyfnod Allweddol 4 – Gronfa Ddata Arholiadau Cymru.

Yr enwaduron a ddefnyddiwyd i gyfrifo sgoriau pwyntiau cyfartalog y Cyfnod Sylfaen, Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 4 oedd cyfanswm nifer y disgyblion a oedd yn astudio'r Cwricwlwm Cenedlaethol yng Ngrwpiau Blwyddyn 2, 6 ac 11.

Mae'r dangosydd absenoldeb mynych yn mesur canran y disgyblion ysgol gynradd ac uwchradd sy'n colli mwy na 15% o sesiynau ysgol. Yr enwadur a ddefnyddiwyd i gyfrifo Absenoldeb Mynych oedd cyfanswm nifer y disgyblion ysgol gynradd ac uwchradd.

Mae dangosydd cyfran y bobl 18-19 oed nad ydynt yn mynd i Addysg Uwch wedi cael ei ddisodli gan ddangosydd sy'n mesur Cyfran y rhai sy'n gadael Cyfnod Allweddol 4 sy'n mynd i Addysg Uwch. Er bod y dangosyddion hyn yn mesur pethau tebyg, nid oes modd eu cymharu'n uniongyrchol. Mae data ar lefel disgyblion o CYBLD wedi'i baru â data Cofnod yr Awdurdod Ystadegau Addysg Uwch (AYAU) a Chofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (CDGOC) i fesur cyfran y disgyblion CA4 a oedd, rywbryd yn ystod y tair blynedd ddilynol ar ôl gadael Blwyddyn 11, wedi mynd i Addysg Uwch. Diffinnir darpariaeth Addysg Uwch at ddibenion y dangosydd hwn fel unrhyw raglen ddysgu sy'n uwch na lefel 3 – h.y. mae'n cynnwys graddau israddedig, prentisiaethau uwch. Mae'r dangosydd hwn yn seiliedig ar y cyfartaledd 4 blynedd ar gyfer blynedd academaidd 2011/12 i 2014/15. Yr enwadur a ddefnyddir yw cyfanswm nifer y disgyblion yng Ngrŵp Blwyddyn 11 y Cwricwlwm Cenedlaethol.

²³ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

Daw'r data am nifer yr Oedolion heb unrhyw gymwysterau o Gyfrifiad 2011 ac felly nid yw wedi newid o'i gymharu â data Mynegai 2014. Mynegir y dangosydd hwn fel canran a'r enwadur a ddefnyddir yw cyfanswm y boblogaeth 25-64 oed.

Graddfeydd Addysg 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	21.1	29.5	44.2	52.6
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd ACEHI Victoria 3 yn y 0% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y maes Addysg; roedd Beechwood 3 a Sain Silian 2 yn yr 20% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig; ac roedd Caerllion 6 yn y 50% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd ACEHI Caerllion 1, Caerllion 2, Caerllion 3 a Chaerllion 5 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Sain Silian 5 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Beechwood 2 a Beechwood 5 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; ac roedd Victoria 2 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydd MALIC	Addysg
Caerllion 1	1526	1872
Caerllion 2	1698	1815
Caerllion 3	1331	1810
Caerllion 4	1413	1379
Caerllion 5	1762	1755
Caerllion 6	556	1142
Beechwood 1	772	781
Beechwood 2	1039	1199
Beechwood 3	226	264
Beechwood 4	817	511
Beechwood 5	1353	1242
Sain Silian 1	865	1038
Sain Silian 2	330	265
Sain Silian 3	1276	1134
Sain Silian 4	421	660
Sain Silian 5	1386	1418
Sain Silian 6	956	1124
Victoria 1	317	206
Victoria 2	161	448
Victoria 3	178	190
Victoria 4	112	237

Allwedd:

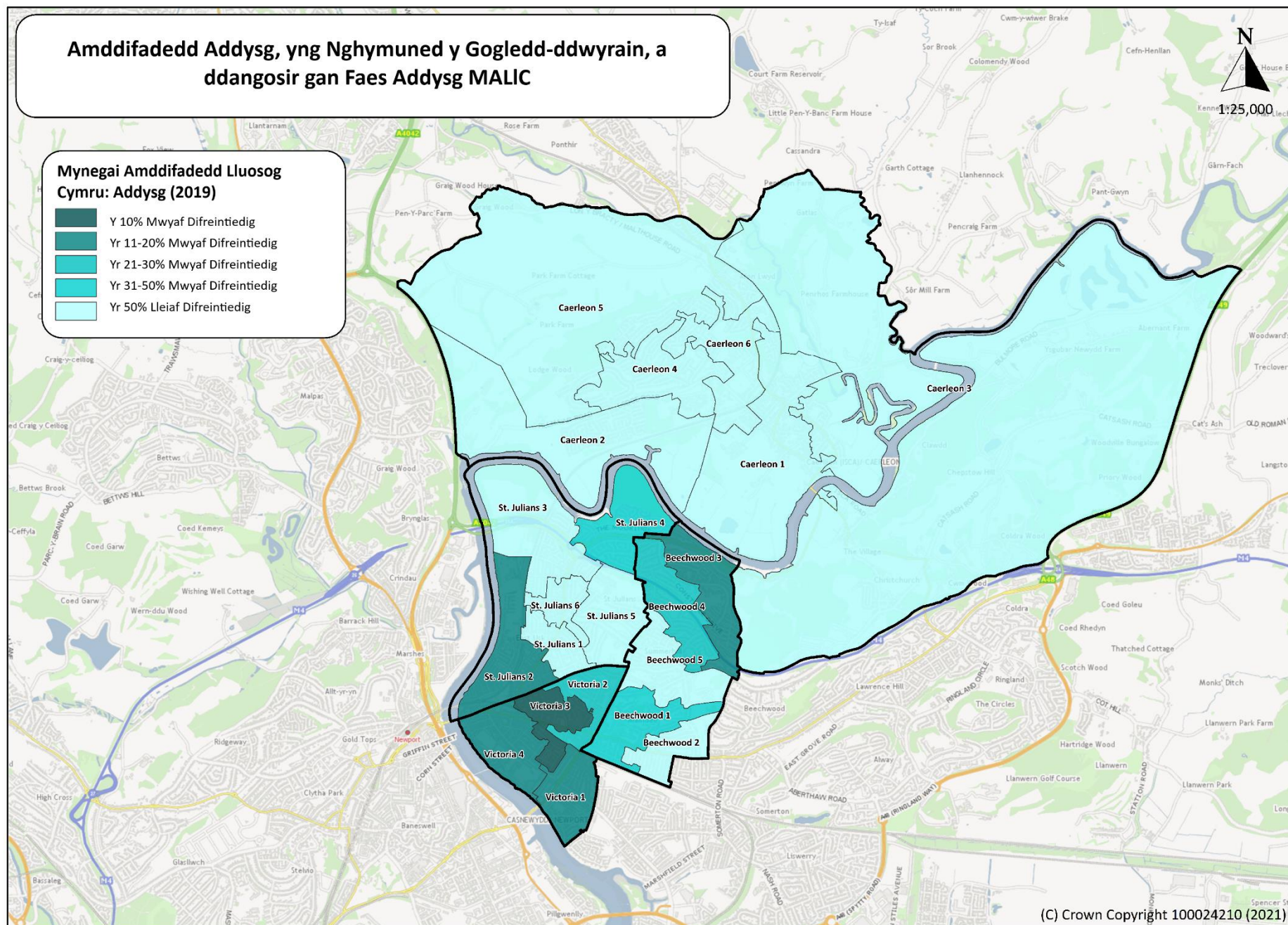
Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfeydd Maes Addysg MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

Gweithgarwch Economaidd

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011²⁴ yn dangos bod gweithgarwch economaidd preswylwyr yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 66.6% yn Victoria; 68.0% yn Beechwood, 68.8% yng Nghaerllion; a 70.1% yn Sain Silian, o gymharu â 67.5% ar gyfer Casnewydd a 65.8% ar draws Cymru. Dim ond preswylwyr Victoria oedd yn llai gweithgar yn economaidd o gymharu â chyfartaledd Casnewydd, ac roedd Sain Silian, Caerllion a Beechwood yn fwy gweithgar yn economaidd.

Roedd gan Gaerllion (2.9%), Beechwood (4.7%) a Sain Silian (5.2%) ganran is o breswylwyr sy'n ddi-waith o gymharu â Chasnewydd (5.3%); roedd gan Victoria ganran uwch (7.7%).

Gweithgarwch Economaidd							
Cyfrifiad 2011	Pob Preswlydd Arferol (16-74 oed)	Economaidd Weithgar		Yn gyflogedig (rhan-amser)		Yn gyflogedig (llawn amser)	
	Nifer	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	5,929	4,080	68.8	794	13.4	2,363	39.9
Beechwood	5,386	3,663	68.0	854	15.9	2,080	38.6
Sain Silian	6,374	4,465	70.1	992	15.6	2,516	39.5
Victoria	5,574	3,712	66.6	768	13.8	1,876	33.7
Casnewydd	105,141	71,011	67.5	15,531	14.8	39,177	37.3
Cymru	2,245,166	1,476,735	65.8	313,022	13.9	799,348	35.6

Cyfrifiad 2011	Hunangyflogedig		Yn Ddi-waith		Myfyriwr Llawn Amser	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	516	8.7	170	2.9	237	4.0
Beechwood	319	5.9	255	4.7	155	2.9
Sain Silian	377	5.9	330	5.2	250	3.9
Victoria	359	6.4	427	7.7	282	5.1
Casnewydd	6,894	6.6	5,616	5.3	3,793	3.6
Cymru	194,029	8.6	96,689	4.3	73,647	3.3

²⁴ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Anweithgarwch Economaidd

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011 yn²⁵ dangos bod anweithgarwch economaidd preswylwyr yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 29.9% yn Sain Silian; 31.2% yng Nghaerllion; 32% yn Beechwood; a 33.4% yn Victoria, o gymharu â 32.5% ar gyfer Casnewydd a 34.2% ar draws Cymru. Dim ond preswylwyr Victoria oedd yn llai gweithgar yn economaidd o gymharu â chyfartaledd Casnewydd, ac roedd Sain Silian, Caerllion a Beechwood yn fwy gweithgar yn economaidd.

Roedd gan Gaerllion (18.6%) a Beechwood (15.0%) ganran uwch o breswylwyr a oedd wedi ymddeol o gymharu â Chasnewydd (14.6%); roedd gan Victoria (8.4%) a Sain Silian (13.6%) ganran is. Roedd gan Victoria (7.6%) a Beechwood (6.2%) ganran uwch o breswylwyr â salwch neu anabledd hirdymor o gymharu â Chasnewydd (5.7%); roedd gan Gaerllion (3.3%) a Sain Silian (5.0%) ganran is.

Anweithgarwch Economaidd								
Cyfrifiad 2011	Pob Preswlydd Arferol (16-74 oed)		Economaidd Anweithgar		Wedi ymddeol		Myfyrwyr	
	Nifer		Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	5,929		1,849	31.2	1,102	18.6	314	5.3
Beechwood	5,386		1,723	32.0	807	15.0	247	4.6
Sain Silian	6,374		1,909	29.9	867	13.6	367	5.8
Victoria	5,574		1,862	33.4	470	8.4	356	6.4
Casnewydd	105,141		34,130	32.5	15,389	14.6	5,591	5.3
Cymru	2,245,166		768,431	34.2	361,501	16.1	133,880	6.0

Cyfrifiad 2011	Gofalu am y cartref neu'r teulu		Salwch neu anabledd hirdymor		Arall	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	151	2.5	193	3.3	89	1.5
Beechwood	226	4.2	335	6.2	108	2.0
Sain Silian	231	3.6	321	5.0	123	1.9
Victoria	346	6.2	422	7.6	268	4.8
Casnewydd	4,642	4.4	6,039	5.7	2,469	2.3
Cymru	86,396	3.8	140,760	6.3	45,894	2.0

²⁵ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

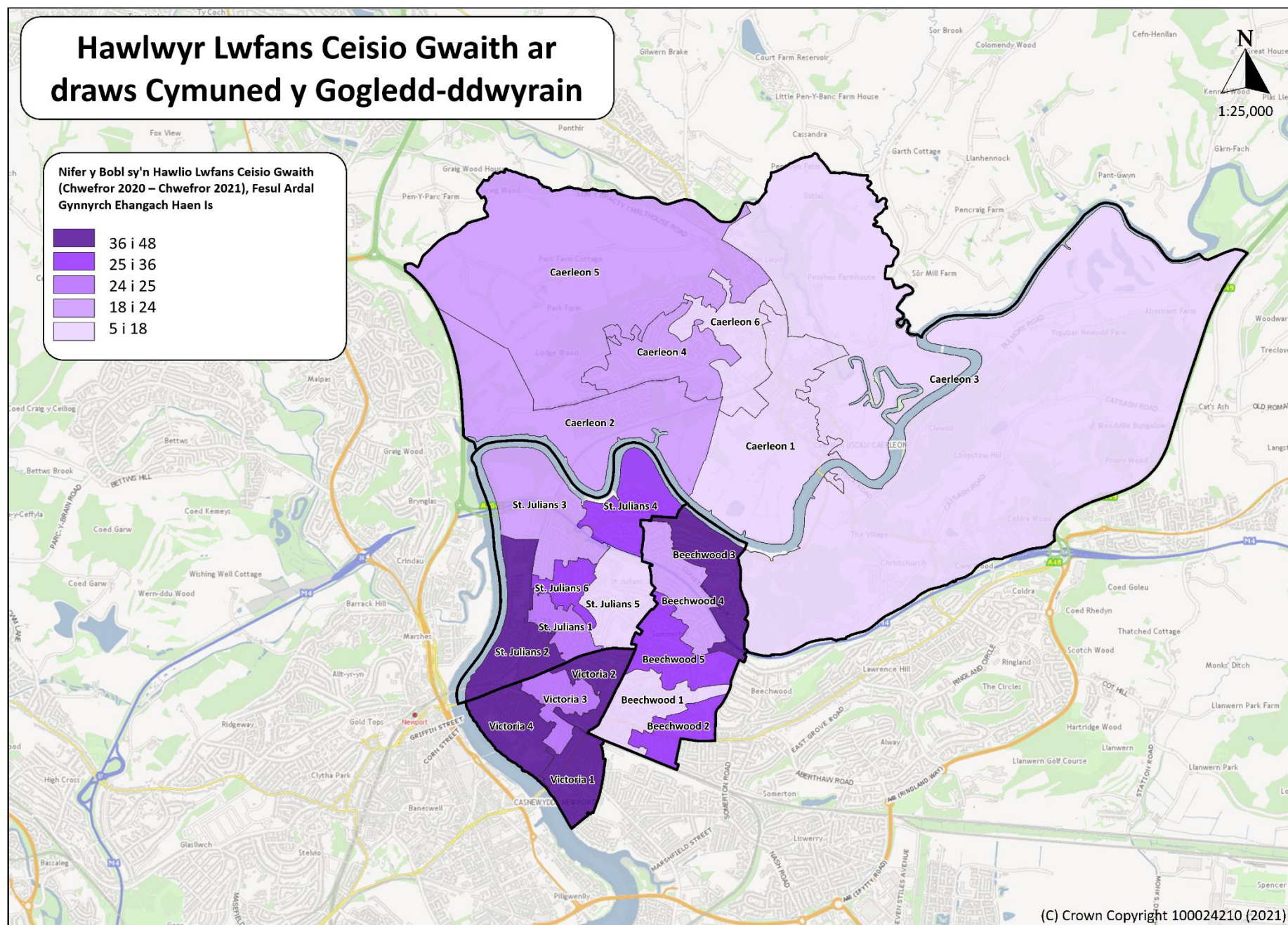
Lwfans Ceisio Gwaith

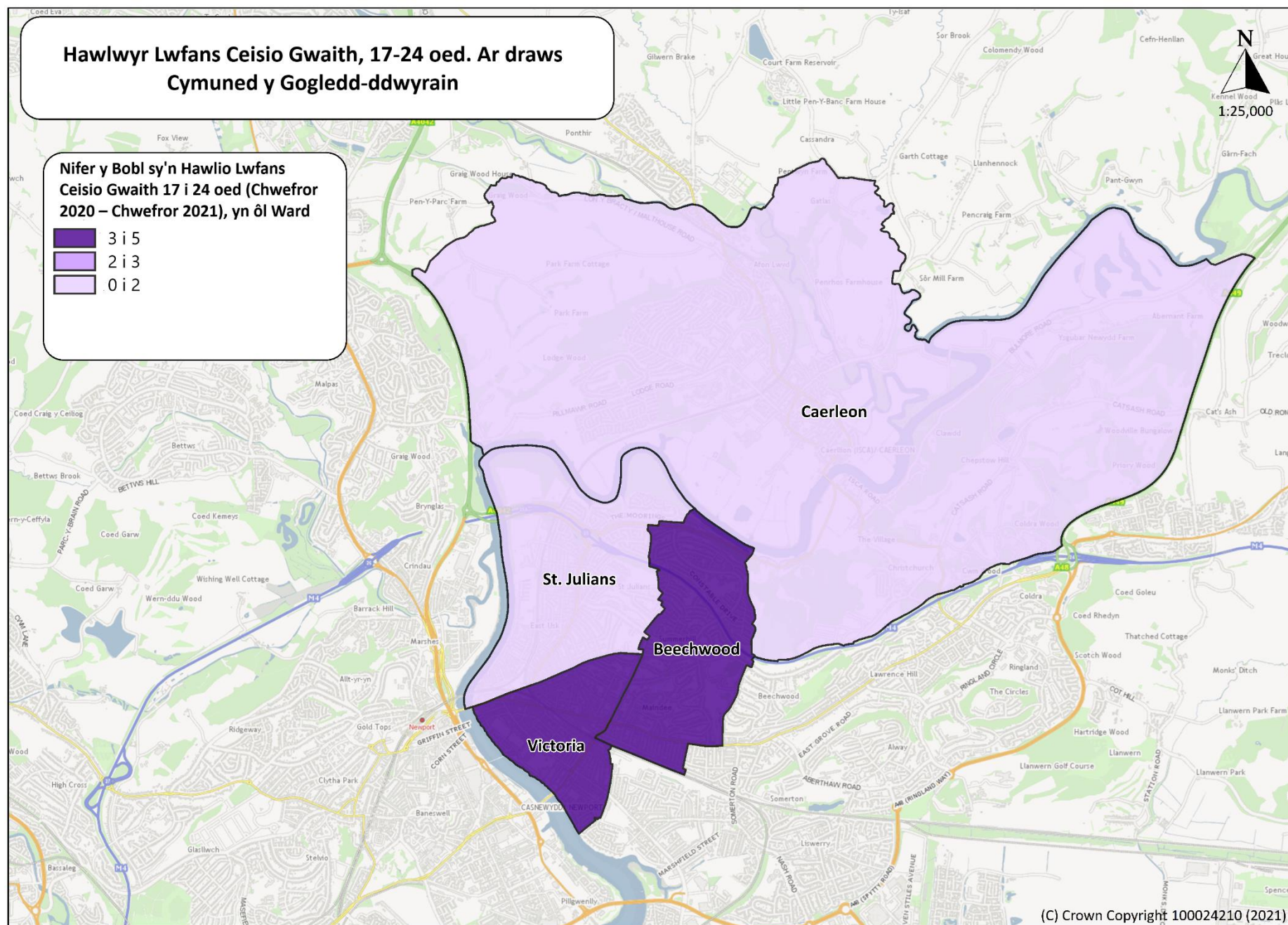
Ar draws y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yr ACEHI â'r nifer uchaf o hawlwyd Lwfans Ceisio Gwaith rhwng mis Chwefror 2020 a mis Chwefror 2021 oedd yn Victoria 1, Victoria 4, Beechwood 3, Sain Silian 2 a Victoria 2. Mae hyn yn cymharu â'r niferoedd isaf a geir yng Nghaerllion 6, Caerllion 1, Caerllion 3, Sain Silian 5 a Beechwood 1.

Dim ond Beechwood a Victoria sy'n dangos hawlwyd 17-24 oed rhwng mis Chwefror 2020 a mis Chwefror 2021.

Cyfanswm yr Hawlwyr Lwfans Ceisio Gwaith rhwng mis Chwefror 2020 a mis Chwefror 2021		
Adran Gwaith a Phensiynau²⁶	Pob oed	17-24 oed
Caerllion 1	11	
Caerllion 2	20	
Caerllion 3	16	
Caerllion 4	18	
Caerllion 5	22	
Caerllion 6	5	
Caerllion	92	0
Beechwood 1	16	
Beechwood 2	34	
Beechwood 3	40	
Beechwood 4	22	
Beechwood 5	30	
Beechwood	142	5
Sain Silian 1	24	
Sain Silian 2	37	
Sain Silian 3	20	
Sain Silian 4	33	
Sain Silian 5	15	
Sain Silian 6	25	
Sain Silian	154	0
Victoria 1	48	
Victoria 2	36	
Victoria 3	24	
Victoria 4	44	
Victoria	152	5
Casnewydd	2,535	90

²⁶ Adran Gwaith a Phensiynau

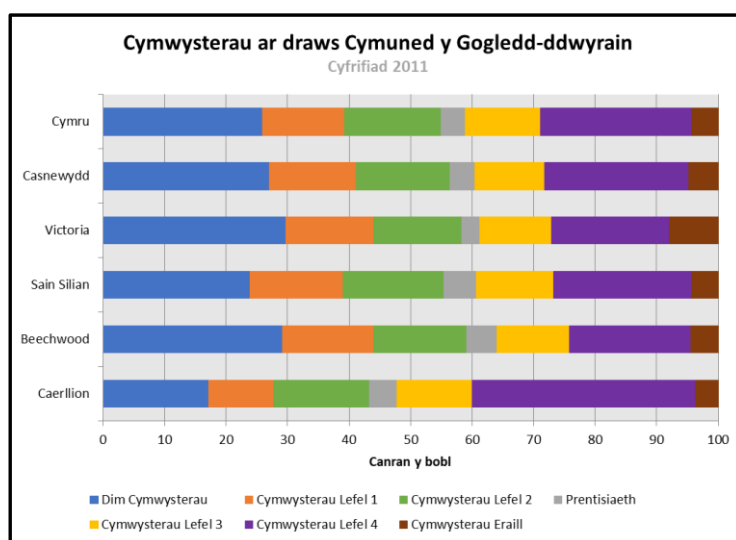
Cymwysterau Oedolion

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011²⁷ yn dangos bod oedolion heb gymwysterau yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 17.2% yng Nghaerllion, 23.9% yn Sain Silian, 29.2% yn Beechwood, a 29.7% yn Victoria, o gymharu â 27.0% ar gyfer Casnewydd. Ar gyfer cymwysterau lefel uwch, roedd hyn yn amrywio o 19.2% yn Victoria, 19.7% yn Beechwood, 22.5% yn Sain Silian, a 36.3% yng Nghaerllion, o gymharu â 23.4% ar gyfer Casnewydd.

Mae gan Gaerllion gyfran is o oedolion heb unrhyw gymwysterau a chyfran uwch â chymwysterau lefel uwch o gymharu â chyfartaledd Casnewydd. Mae gan Beechwood a Victoria gyfran uwch o oedolion heb unrhyw gymwysterau a chyfran is â chymwysterau lefel uwch o gymharu â chyfartaledd Casnewydd. Mae gan Sain Silian gyfran is o oedolion heb unrhyw gymwysterau na chymwysterau lefel uwch o gymharu â chyfartaledd Casnewydd.

Cymwysterau								
Cyfrifiad 2011	Pob preswlydd arferol (16 oed a hŷn)		Dim Cymwysterau		Cymwysterau Lefel 1		Cymwysterau Lefel 2	
	Nifer		Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	6,715		1,155	17.2	709	10.6	1,046	15.6
Beechwood	6,144		1,793	29.2	909	14.8	928	15.1
Sain Silian	6,928		1,659	23.9	1,046	15.1	1,133	16.4
Victoria	5,907		1,754	29.7	842	14.3	849	14.4
Casnewydd	116,348		31,454	27.0	16,399	14.1	17,834	15.3
Cymru	2,507,160		650,517	25.9	332,943	13.3	393,819	15.7

Cyfrifiad 2011	Prentisiaeth		Cymwysterau Lefel 3		Cymwysterau Lefel 4		Cymwysterau Eraill	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Na	%
Caerllion	299	4.5	822	12.2	2,439	36.3	245	3.6
Beechwood	304	4.9	725	11.8	1,210	19.7	275	4.5
Sain Silian	369	5.3	868	12.5	1,557	22.5	296	4.3
Victoria	176	3.0	687	11.6	1,132	19.2	467	7.9
Casnewydd	4,685	4.0	13,203	11.3	27,202	23.4	5,571	4.8
Cymru	98,843	3.9	308,171	12.3	614,116	24.5	108,751	4.3

²⁷ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Beth rydym ni'n ei wybod am les economaidd ein plant a'n pobl ifanc?

Plant sy'n Byw mewn Teuluoedd Incwm Isel

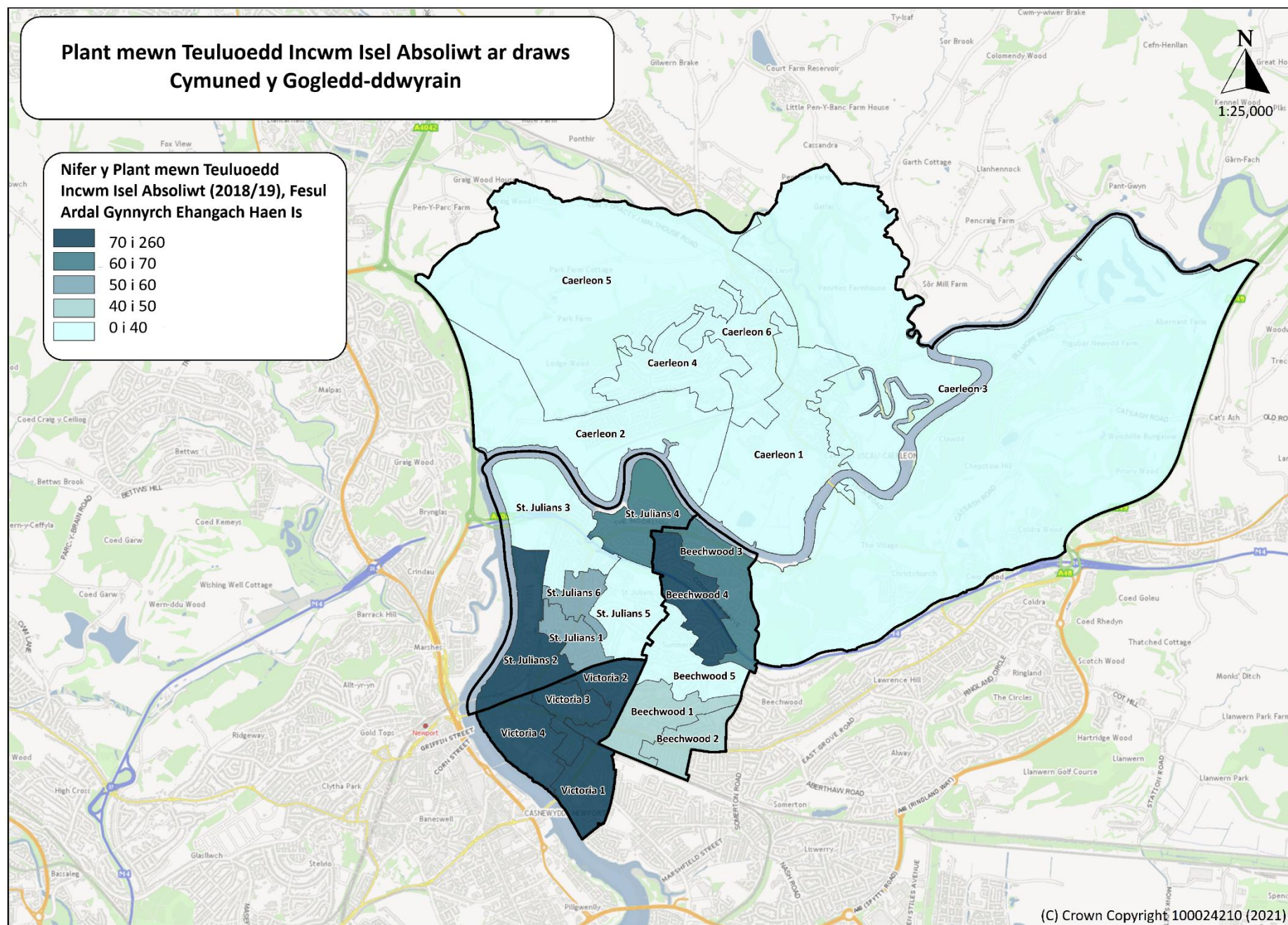
O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, yr ardaloedd â'r nifer uchaf o blant mewn teuluoedd incwm isel absoliwt yn 2018-19 oedd Beechwood 4 (73), Victoria 2 (95), Sain Silian 2 (96), Victoria 1 (187), Victoria 3 (213) a Victoria 4 (254). Mae hyn yn cymharu â'r niferoedd isaf a gafwyd yng Nghaerllion 2 (7), Caerllion 1 (16), Caerllion 5 (17), Caerllion 3 (22), Sain Silian 3 (28), Sain Silian 5 (31), Caerllion 6 (32), Caerllion 4 (34) a Beechwood 5 (37).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain ar gyfer nifer y plant mewn teuluoedd incwm isel absoliwt, roedd hyn yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, o 749 yn Victoria, 325 yn Sain Silian, 265 yn Beechwood a 128 yng Nghaerllion.

Ers 2014-15 mae nifer y plant mewn teuluoedd incwm isel absoliwt wedi gostwng ar draws pob un o'i phedair ward, gyda'r gostyngiad mwyaf yn Beechwood (26.18%) wedyn Caerllion (26.01%), Sain Silian (11.92%) a Victoria (8.99%), sy'n cymharu â gostyngiad o 20.20% ar gyfer Casnewydd a 23.44% ar gyfer Cymru.

Plant mewn Teuluoedd Incwm Isel Absoliwt					
Adran Gwaith a Phensiynau ²⁸	2014-15 Nifer	2015-16 Nifer	2016-17 Nifer	2017-18 Nifer	2018-19 Nifer
Caerllion 1	21	16	20	19	16
Caerllion 2	21	13	14	5	7
Caerllion 3	42	32	23	27	22
Caerllion 4	30	37	38	23	34
Caerllion 5	19	11	12	16	17
Caerllion 6	40	56	32	61	32
Caerllion	173	165	139	151	128
Beechwood 1	58	61	52	58	46
Beechwood 2	72	79	61	68	49
Beechwood 3	91	89	62	83	60
Beechwood 4	95	78	76	61	73
Beechwood 5	43	22	40	29	37
Beechwood	359	329	291	299	265
Sain Silian 1	53	65	64	74	53
Sain Silian 2	94	104	115	98	96
Sain Silian 3	31	29	32	35	28
Sain Silian 4	85	90	67	61	61
Sain Silian 5	37	28	35	29	31
Sain Silian 6	69	62	67	65	56
Sain Silian	369	378	380	362	325
Victoria 1	244	206	194	202	187
Victoria 2	126	81	90	102	95
Victoria 3	213	194	197	216	213
Victoria 4	240	239	247	271	254
Victoria	823	720	728	791	749
Casnewydd	8,021	7,327	6,674	6,494	6,401
Cymru	130,279	118,031	105,728	103,568	99,736

²⁸ Adran Gwaith a Phensiynau

Prydau Ysgol Am Ddim

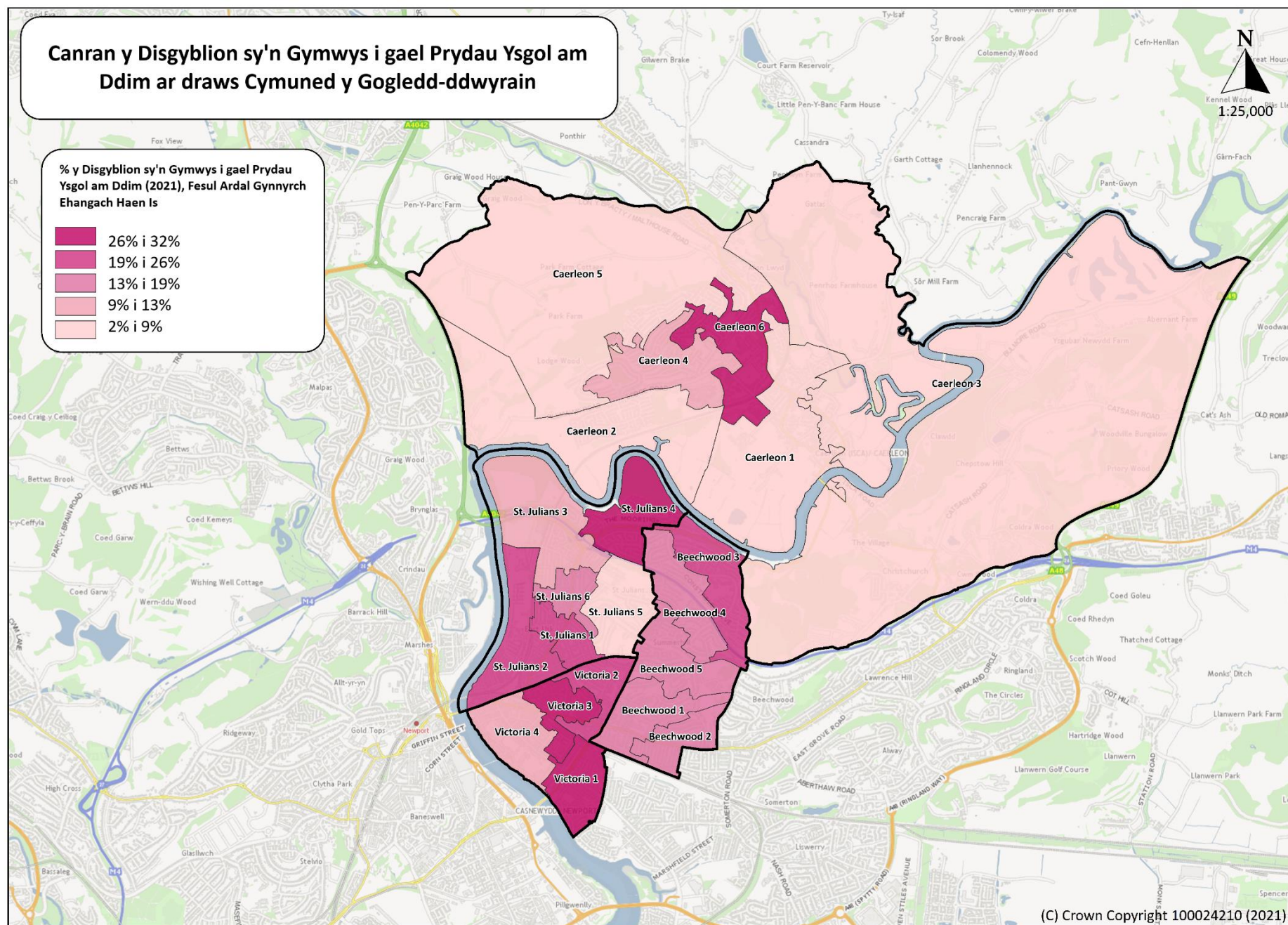
O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, yr ardaloedd â'r ganran uchaf o ddisgyblion a oedd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn 2021 oedd Caerllion 6 (26.4%), Victoria 1 (26.8%), Sain Silian 4 (31.3%) a Victoria 3 (32.4%). Mae hyn yn cymharu â'r ganran isaf o ddisgyblion cymwys yng Nghaerllion 2 (1.5%), Caerllion 1 (4.2%), Caerllion 5 (5.8%), Sain Silian 5 (6.9%) a Chaerllion 3 (7.4%).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran uchaf y disgyblion oedd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn 2021 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, o 8.3% yng Nghaerllion, 16.3% yn Beechwood, 17.4% yn Sain Silian a 23.4% yn Victoria, o gymharu â 21.0% ar draws Casnewydd.

Ar gyfer disgyblion oedd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn 2021, roedd gan Victoria ganran uwch o gymharu â chyfartaledd Casnewydd, gyda Chaerllion, Beechwood a Sain Silian yn dangos canran is.

Prydau Ysgol Am Ddim yn 2021			
CYBLD 2021 ²⁹	Cyfanswm y Disgyblion	Disgyblion sy'n Gymwys i Gael Prydau Ysgol Am Ddim	
		Nifer	%
Caerllion 1	190	8	4.2%
Caerllion 2	196	3	1.5%
Caerllion 3	176	13	7.4%
Caerllion 4	280	25	8.9%
Caerllion 5	224	13	5.8%
Caerllion 6	148	39	26.4%
Caerllion	1,214	101	8.3
Beechwood 1	220	32	14.5%
Beechwood 2	277	36	13.0%
Beechwood 3	248	56	22.6%
Beechwood 4	316	51	16.1%
Beechwood 5	171	26	15.2%
Beechwood	1,232	201	16.3
Sain Silian 1	272	52	19.1%
Sain Silian 2	255	49	19.2%
Sain Silian 3	197	19	9.6%
Sain Silian 4	243	76	31.3%
Sain Silian 5	204	14	6.9%
Sain Silian 6	241	36	14.9%
Sain Silian	1,412	246	17.4
Victoria 1	392	105	26.8%
Victoria 2	218	48	22.0%
Victoria 3	451	146	32.4%
Victoria 4	402	44	10.9%
Victoria	1,463	343	23.4
Casnewydd	26,363	5,532	21.0

²⁹ Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2021

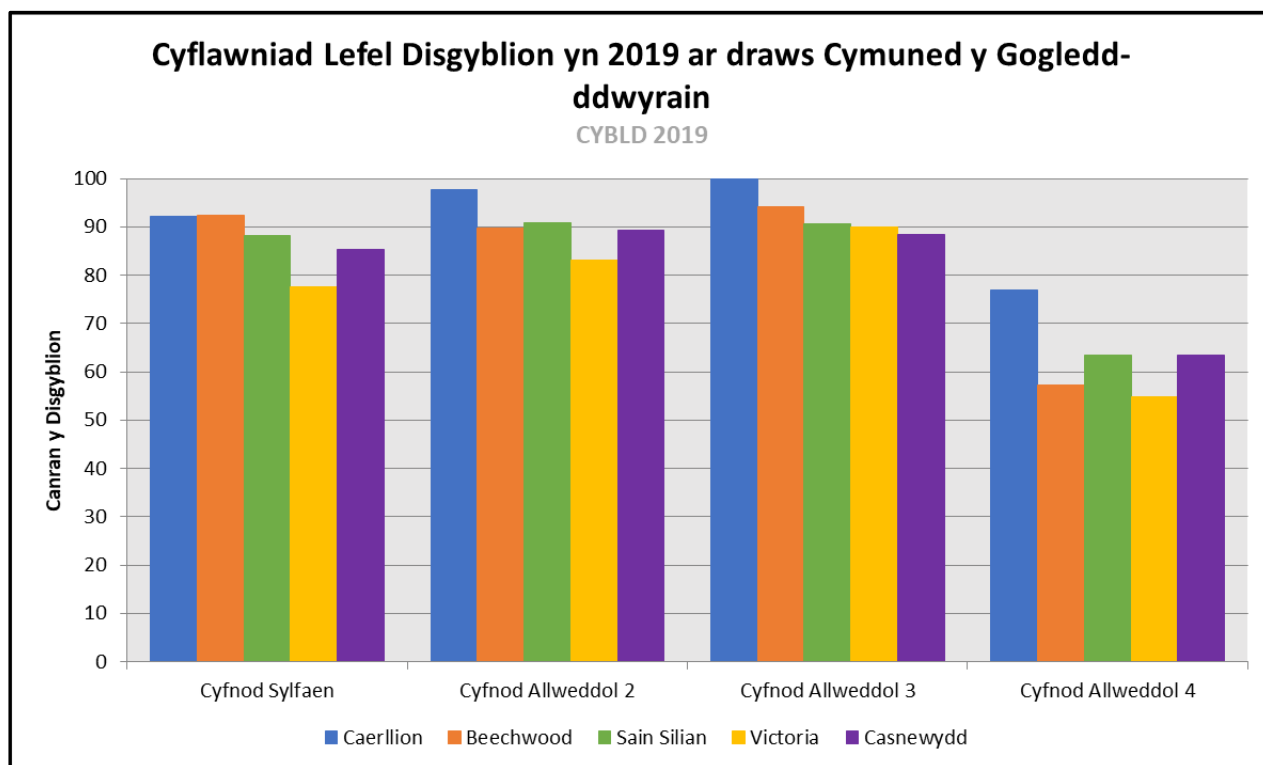
Pa mor fedrus yw ein plant a'n pobl ifanc?

Gall cael addysg dda chwarae rhan hanfodol wrth alluogi pobl ifanc i fanteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd sydd ar gael iddynt, cyflawni eu potensial a gwneud cyfraniad cadarnhaol at yr economi.

Mae'r graff isod yn dangos y lefelau cyflawniad a gafwyd ymhlith disgyblion ysgol ar draws y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yn y Cyfnod Sylfaen a chyfnodau allweddol 2 i 4.

Cyflawniad Lefel Disgyblion yn 2019 – Cyflawni'r Lefel Ddisgwyliedig

CYBLD 2019 ³⁰	Cyfnod Sylfaen		Cyfnod Allweddol 2		Cyfnod Allweddol 3		Cyfnod Allweddol 4	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	71	92.2	85	97.7	63	100.0	57	77.0
Beechwood	73	92.4	70	89.7	80	94.1	44	57.1
Sain Silian	111	88.1	99	90.8	88	90.7	61	63.5
Victoria	87	77.7	88	83.0	71	89.0	51	54.8
Casnewydd	1,640	85.3	1,752	89.3	1,470	88.3	985	63.5

³⁰ Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2019

Cyfnod Sylfaen

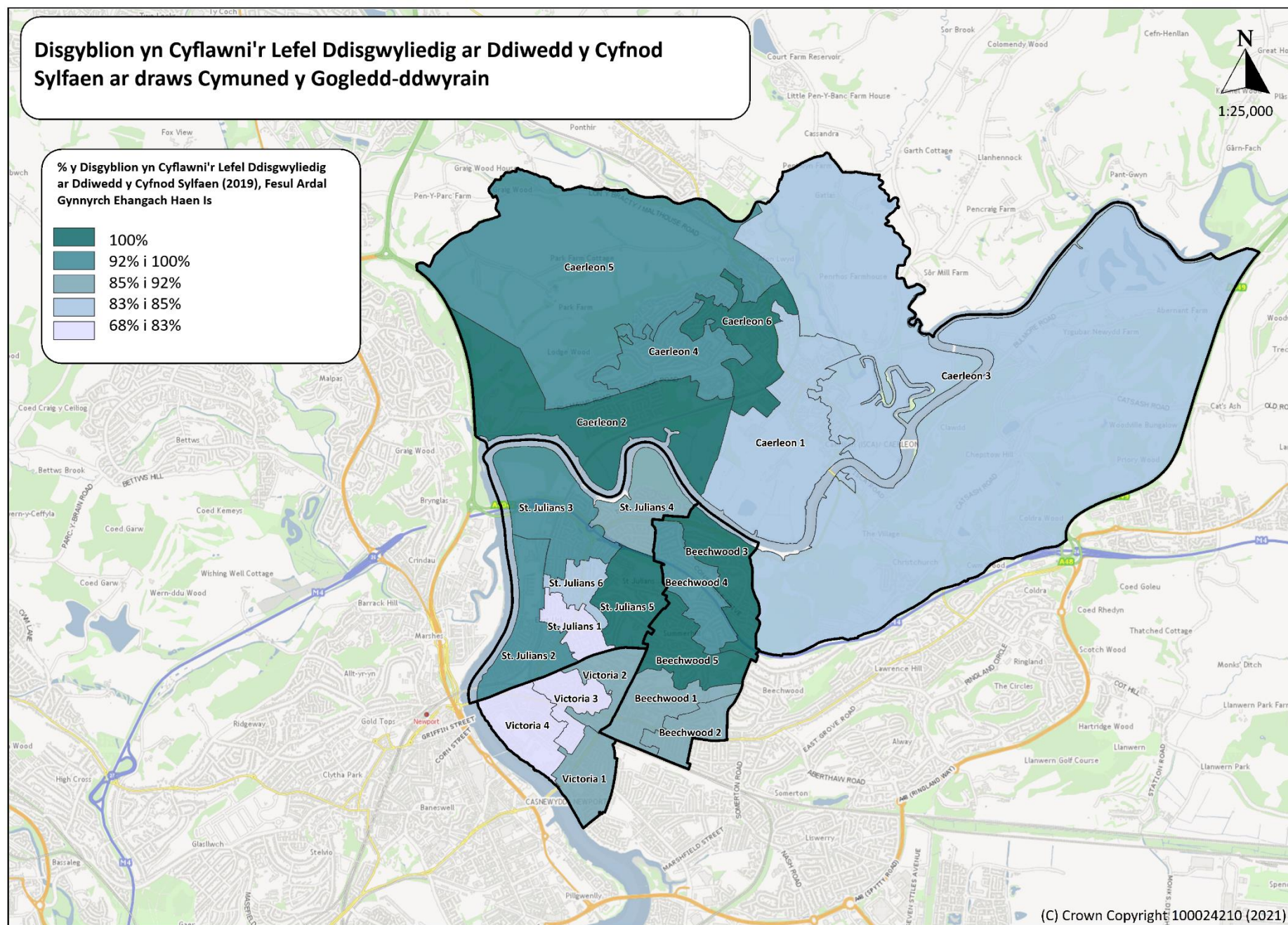
O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, yr ardaloedd â'r ganran uchaf o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen yn 2019 oedd Caerllion 2, Caerllion 6, Beechwood 3, Beechwood 5 a Sain Silian 5 gyda chyflawniad 100%. Mae hyn yn cymharu â'r ganran isaf o ddisgyblion a oedd yn Sain Silian 1 (68.4%), Victoria 4 (70.3%) a Victoria 3 (74.2%).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran y disgyblion a gyflawnodd eu lefel ddisgwyliedig ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen yn 2019 yn amrywio ar draws ei phedair ward, o 92.4% yn Beechwood, 92.2% yng Nghaerllion, 88.1% yn Sain Silian a 77.7% yn Victoria.

Roedd gan Victoria ganran is o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig o gymharu â chyfartaledd Casnewydd (85.3%), ac roedd gan Beechwood, Caerllion a Sain Silian ganran uwch.

Cyflawniad Lefel Disgyblion yn 2019 – Y Cyfnod Sylfaen				
CYBLD 2019 ³¹	Cyfanswm y Disgyblion	yn Cyflawni'r Lefel Ddisgwyliedig		
		Nifer	%	
Caerllion 1	12	10	83.3	
Caerllion 2	12	12	100.0	
Caerllion 3	6	5	83.3	
Caerllion 4	24	22	91.7	
Caerllion 5	15	14	93.3	
Caerllion 6	8	8	100.0	
Caerllion	77	71	92.2	
Beechwood 1	9	8	88.9	
Beechwood 2	26	22	84.6	
Beechwood 3	22	22	100.0	
Beechwood 4	17	16	94.1	
Beechwood 5	5	5	100.0	
Beechwood	79	73	92.4	
Sain Silian 1	19	13	68.4	
Sain Silian 2	33	31	93.9	
Sain Silian 3	16	15	93.8	
Sain Silian 4	24	21	87.5	
Sain Silian 5	16	16	100.0	
Sain Silian 6	18	15	83.3	
Sain Silian	126	111	88.1	
Victoria 1	30	26	86.7	
Victoria 2	14	12	85.7	
Victoria 3	31	23	74.2	
Victoria 4	37	26	70.3	
Victoria	112	87	77.7	
Casnewydd	1,922	1,640	85.3	

³¹ Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2019

Cyfnod Allweddol 2 (11 oed)

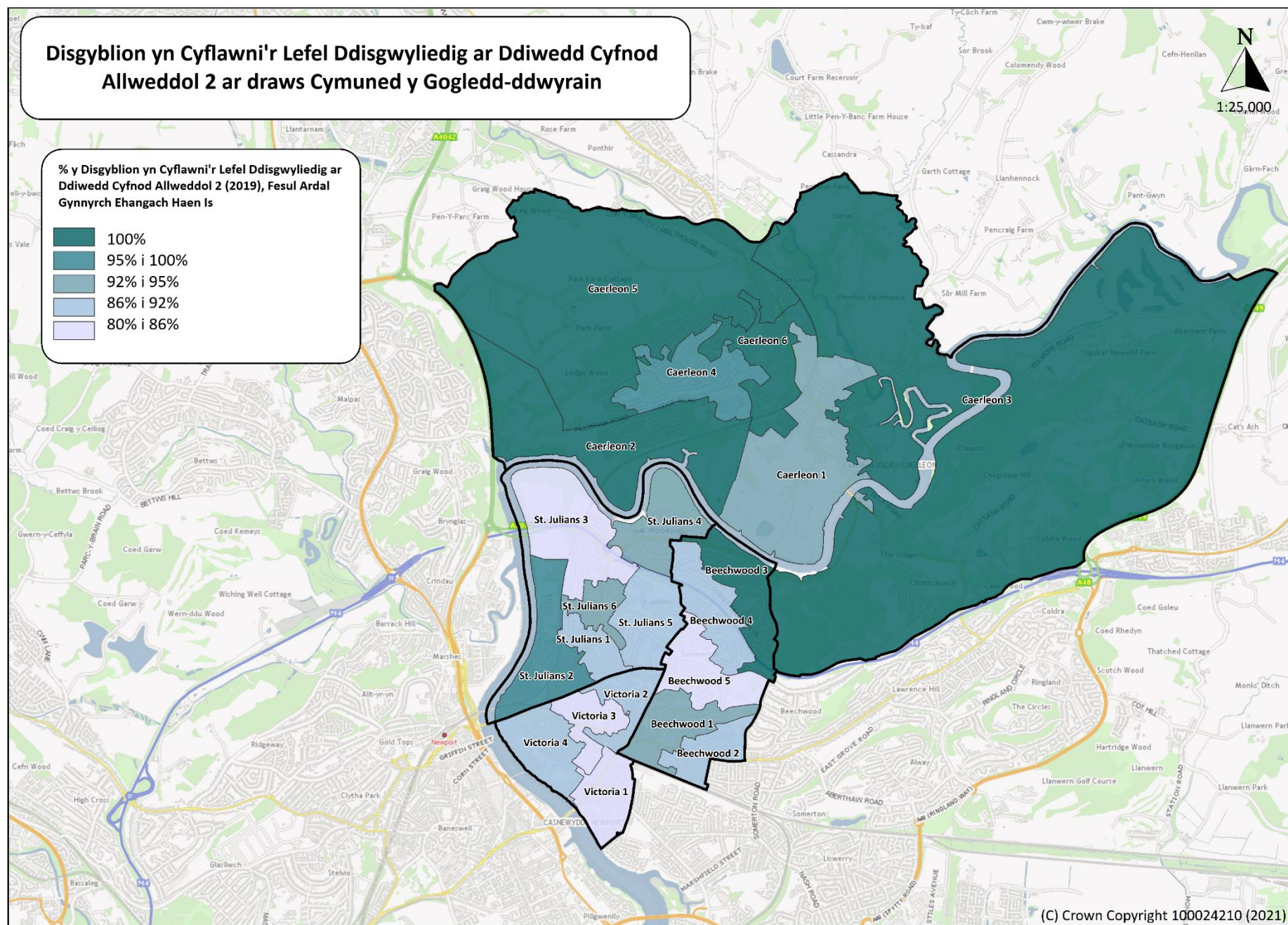
O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, yr ardaloedd â'r ganran uchaf o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig ar ddiwedd Cyfnod Sylfaen 2 yn 2019 oedd Caerllion 3, Caerllion 4, Caerllion 5, Caerllion 6 a Beechwood 3 gyda chyflawniad 100%. Mae hyn yn cymharu â'r ganran isaf o ddisgyblion a oedd yn Beechwood 5 (80.0%), Victoria 1 (80.0%), Victoria 3 (80.6%) a Sain Silian 3 (81.8%).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran y disgyblion a gyflawnodd eu lefel ddisgwyliedig ar ddiwedd Cyfnod Sylfaen 2 yn 2019 yn amrywio ar draws ei phedair ward, o 97.7% yng Nghaerllion, 90.8% yn Sain Silian, 89.7% yn Beechwood ac 83.0% yn Victoria.

Roedd gan Victoria ganran is o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig o gymharu â chyfartaledd Casnewydd (83.1%), ac roedd gan Gaerllion, Sain Silian a Beechwood ganran uwch.

Cyflawniad ar Lefel Disgyblion yn 2019 – Cyfnod Allweddol 2				
CYBLD 2019 ³²	Cyfanswm y Disgyblion	yn Cyflawni'r Lefel Ddisgwyliedig		
		Nifer	%	
Caerllion 1	12	11	91.7	
Caerllion 2	15	15	100.0	
Caerllion 3	10	10	100.0	
Caerllion 4	23	22	95.7	
Caerllion 5	12	12	100.0	
Caerllion 6	15	15	100.0	
Caerllion	87	85	97.7	
Beechwood 1	15	14	93.3	
Beechwood 2	17	15	88.2	
Beechwood 3	12	12	100.0	
Beechwood 4	24	21	87.5	
Beechwood 5	10	8	80.0	
Beechwood	78	70	89.7	
Sain Silian 1	21	19	90.5	
Sain Silian 2	22	21	95.5	
Sain Silian 3	11	9	81.8	
Sain Silian 4	24	22	91.7	
Sain Silian 5	18	16	88.9	
Sain Silian 6	13	12	92.3	
Sain Silian	109	99	90.8	
Victoria 1	30	24	80.0	
Victoria 2	16	14	87.5	
Victoria 3	31	25	80.6	
Victoria 4	29	25	86.2	
Victoria	106	88	83.0	
Casnewydd	2,108	1,752	83.3	

³² Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2019

Cyfnod Allweddol 3 (14 oed)

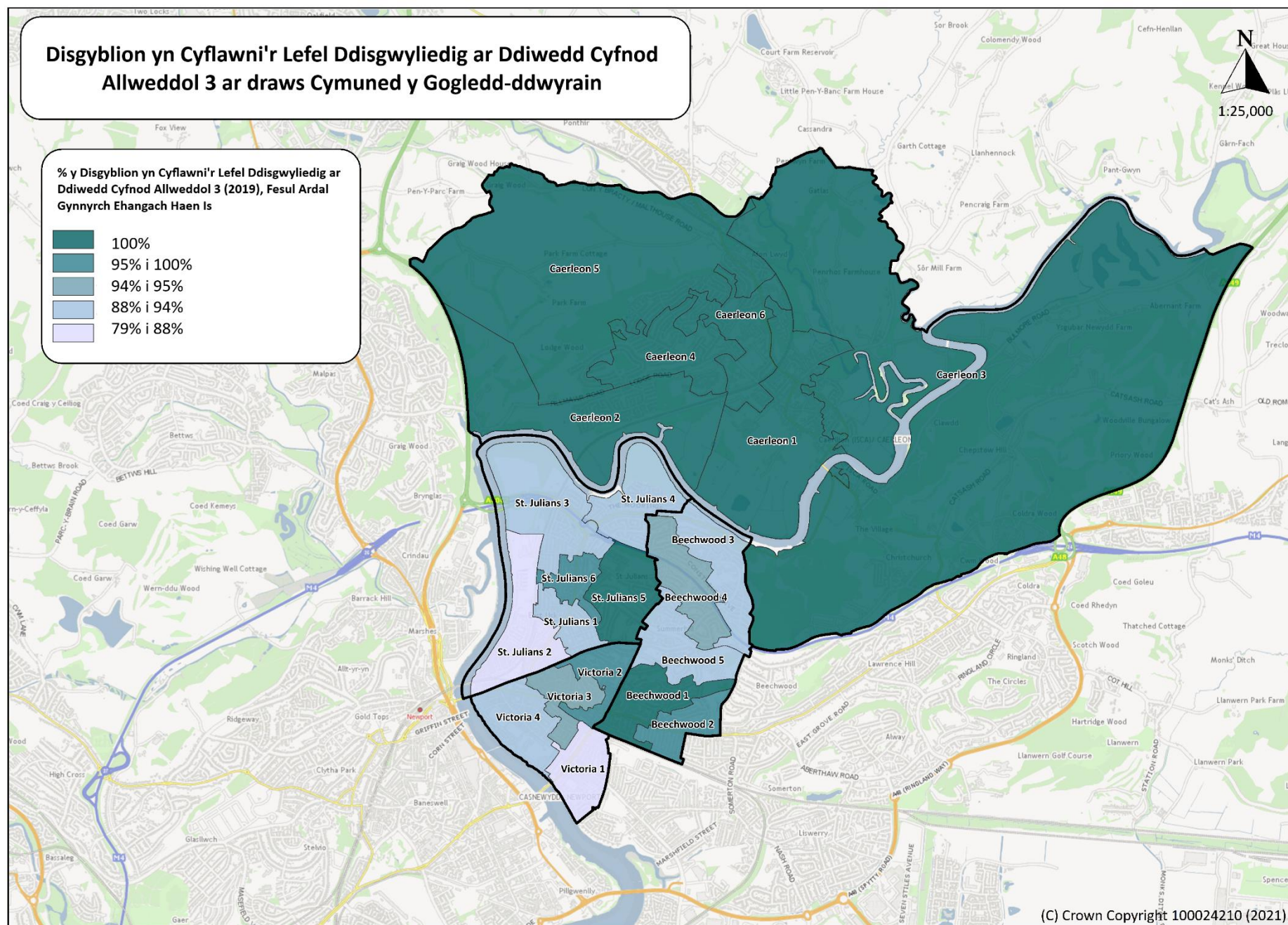
O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, yr ardaloedd â'r ganran uchaf o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig ar ddiwedd Cyfnod Sylfaen 3 yn 2019 oedd Caerllion 1, Caerllion 2, Caerllion 3, Caerllion4, Caerllion 5, Caerllion 6, Beechwood 1 a Sain Silian 5 gyda chyflawniad 100%. Mae hyn yn cymharu â'r ganran isaf o ddisgyblion a oedd yn Sain Silian 2 (78.6%) a Victoria 1 (81.0%).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran y disgyblion a gyflawnodd eu lefel ddisgwyliedig ar ddiwedd Cyfnod Sylfaen 3 yn 2019 yn amrywio ar draws ei phedair ward, o 100.0% yng Nghaerllion, 94.1% yn Beechwood, 90.7% yn Sain Silian ac 89.9% yn Victoria.

Roedd gan Gaerllion, Beechwood, Sain Silian a Victoria ganran uwch o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig o'i chymharu â chyfartaledd Casnewydd (88.3%).

Cyflawniad ar Lefel Disgyblion yn 2019 – Cyfnod Allweddol 3				
CYBLD 2019 ³³	Cyfanswm y Disgyblion	yn Cyflawni'r Lefel Ddisgwyliedig		
		Nifer	%	
Caerllion 1	11	11	100.0	
Caerllion 2	7	7	100.0	
Caerllion 3	8	8	100.0	
Caerllion 4	13	13	100.0	
Caerllion 5	15	15	100.0	
Caerllion 6	9	9	100.0	
Caerllion	63	63	100.0	
Beechwood 1	14	14	100.0	
Beechwood 2	20	19	95.0	
Beechwood 3	20	18	90.0	
Beechwood 4	18	17	94.4	
Beechwood 5	13	12	92.3	
Beechwood	85	80	94.1	
Sain Silian 1	23	21	91.3	
Sain Silian 2	14	11	78.6	
Sain Silian 3	10	9	90.0	
Sain Silian 4	17	15	88.2	
Sain Silian 5	14	14	100.0	
Sain Silian 6	19	18	94.7	
Sain Silian	97	88	90.7	
Victoria 1	21	17	81.0	
Victoria 2	19	18	94.7	
Victoria 3	16	15	93.8	
Victoria 4	23	21	91.3	
Victoria	79	71	89.9	
Casnewydd	1,664	1,470	88.3	

³³ Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2019

Cyfnod Allweddol 4 (Trothwy Lefel 2)

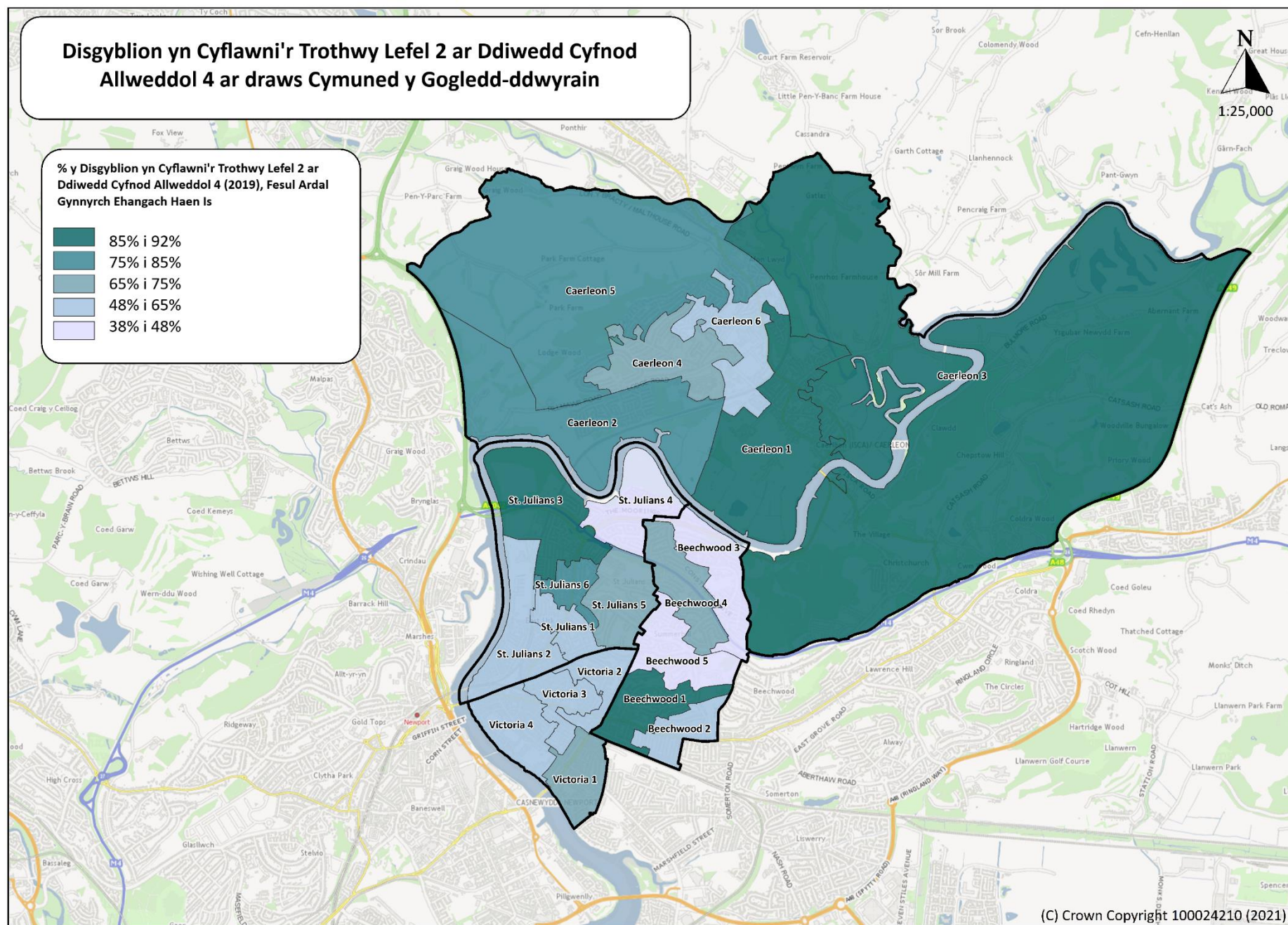
Yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yr ardaloedd â'r ganran uchaf o ddisgyblion yn cyflawni Trothwy Lefel 2 ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4 yn 2019 oedd Caerllion 3 (91.7%), Sain Silian 3 (90.9%), Caerllion 1 (85.7%) a Beechwood 1 (84.6%). Mae hyn yn cymharu â'r ganran isaf o ddisgyblion a oedd yn Beechwood 3 (37.5%), Beechwood 5 (40.0%) a Sain Silian 4 (43.8%).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran y disgyblion yn cyflawni Trothwy Lefel 2 ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4 yn 2019 yn amrywio ar draws ei phedair ward, o 77.0% yng Nghaerllion, 63.5% yn Sain Silian, 57.1% yn Beechwood a 54.8% yn Victoria.

Roedd gan Gaerllion ganran uwch o ddisgyblion yn cyflawni eu lefel ddisgwyliedig o gymharu â chyfartaledd Casnewydd (63.5%), ac roedd gan Victoria, Beechwood a Sain Silian ganran is.

Cyflawniad ar Lefel Disgyblion yn 2019 – Cyfnod Allweddol 4				
CYBLD 2019 ³⁴	Cyfanswm y Disgyblion	yn Cyflawni'r Lefel Ddisgwyliedig		
		Nifer	%	
Caerllion 1	7	6	85.7	
Caerllion 2	19	15	78.9	
Caerllion 3	12	11	91.7	
Caerllion 4	13	9	69.2	
Caerllion 5	16	12	75.0	
Caerllion 6	7	4	57.1	
Caerllion	74	57	77.0	
Beechwood 1	13	11	84.6	
Beechwood 2	18	10	55.6	
Beechwood 3	16	6	37.5	
Beechwood 4	20	13	65.0	
Beechwood 5	10	4	40.0	
Beechwood	77	44	57.1	
Sain Silian 1	14	7	50.0	
Sain Silian 2	18	10	55.6	
Sain Silian 3	11	10	90.9	
Sain Silian 4	16	7	43.8	
Sain Silian 5	20	13	65.0	
Sain Silian 6	17	14	82.4	
Sain Silian	96	61	63.5	
Victoria 1	16	11	68.8	
Victoria 2	21	11	52.4	
Victoria 3	25	12	48.0	
Victoria 4	31	17	54.8	
Victoria	93	51	54.8	
Casnewydd	1,550	985	63.5	

³⁴ Cyfrifiad Ysgolion Blynnyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) 2019

Adran 4: Lles Cymdeithasol

Mae lles cymdeithasol yn cwmpasu meysydd fel iechyd, tai a chymunedau diogel. Gallai gwybodaeth a allai fod yn ddefnyddiol wrth asesu lles cymdeithasol ardal gynnwys mesurau sy'n ymwneud â lles corfforol a meddyliol, ymddygiadau iechyd, disgwyliad oes, ansawdd ac argaeledd tai, diogelwch cymunedol a byw heb ofni troseddu.

Pa mor iach yw ein cymuned?

MALIC 2019 – Maes Iechyd

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru³⁵ (MALIC) 2019 yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol:

Mae'r dangosyddion (sy'n ymwneud â'r boblogaeth gyfan) o fewn maes iechyd MALIC wedi'u safoni'n anuniongyrchol o ran oedran a rhyw i addasu ar gyfer yr achosion disgwylidig o glefydau o fewn y boblogaeth sylfaenol. Mae hyn yn galluogi'r Mynegai i nodi ardaloedd lle mae amddifadedd iechyd yn bodoli y tu hwnt i effaith oedran a rhyw. Mae'r maes iechyd yn cynnwys saith dangosydd:

- Cyflyrau cronig wedi'u cofnodi gan feddygon teulu
- Salwch cyfyngus hirdymor
- Marwolaethau cynamserol
- Cyflyrau iechyd meddwl wedi'u cofnodi gan feddygon teulu
- Achosion o ganser
- Pwysau geni isel
- Plant 4-5 oed sy'n ordew

Diagnosis wedi'i gofnodi gan feddygon teulu o gyflwr cronig (wedi'i safoni'n anuniongyrchol o ran oedran a rhyw)

Roedd hwn yn ddangosydd newydd yn 2019 ac mae'n seiliedig ar gyfrifiadau o bobl â diagnosis am gyflyrau o restr ddiffiniedig o gofrestrau ac is-ddangosyddion clefydau a gafwyd gan bractisau meddygon teulu yng Nghymru (ar 31 Mawrth 2019). Mae'n mesur nifer y bobl sydd â diagnosis cyfredol o un neu fwy o'r cyflyrau a restrir isod:

- Clefyd Coronaidd y Galon
- Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint
- Strôc ac Ymosodiad Isgemig Dros Dro
- Clefyd y Rhydweili Ymylol
- Clefyd Cronig yr Arennau
- Diabetes Mellitus (math 1 ar gyfer pob oedran, math 2 a mathau eraill ar gyfer pobl 17+ oed)
- Epilepsi

Dilëwyd dyblygiadau o'r cyfrifiadau hyn fel nad oedd cleifion â mwy nag un cyflwr yn cael eu cyfrif ddwywaith. Roedd data ar lefel cleifion wedi'u cyfuno i ardaloedd bach (ACEHI), yn ôl cyfeiriadau cleifion, fel bod nifer yr achosion yn seiliedig ar ble mae pobl yn byw yn hytrach na lle maent wedi'u cofrestru gyda meddyg teulu. Cyflwynir y dangosydd hwn fel cyfradd fesul 100 o bobl. Ar gyfer yr enwadur, rydym wedi defnyddio'r Amcangyfrifon Poblogaeth Ardaloedd Bach diweddaraf sydd ar gael (canol 2018), namyn poblogaeth y carchardai (2018).

Salwch cyfyngus hirdymor (wedi'i safoni'n anuniongyrchol o ran oedran a rhyw)

Mae'r dangosydd hwn yn cwmpasu unrhyw salwch, problem iechyd neu anabledd sy'n cyfyngu ar weithgareddau neu waith dyddiol, ac sy'n cynnwys yr holl breswylwyr arferol. Mae'r dangosydd hwn yn

³⁵ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

seiliedig ar ddata Cyfrifiad 2011 ac fe'i mynegir fel cyfradd fesul 100 o bobl. Defnyddiwyd yr un data ar gyfer MALIC 2019 (fel ar gyfer MALIC 2014), gan nad oedd diweddariad o'r Cyfrifiad (na ffynhonnell amgen ar lefel ardal fach) rhwng y ddau fynegai.

Cyfradd marwolaethau cynamserol – ar gyfer y rhai dan 75 oed (wedi'u safoni'n anuniongyrchol o ran oedran a rhyw)

Roedd hwn yn ddangosydd newydd ar gyfer MALIC 2019 ac mae'n seiliedig ar 10 mlynedd o ddata cofrestriadau marwolaeth (cyfartaledd 2009-2018 yn 2019) gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Cyflwynir y gyfradd marwolaethau cynamserol fel cyfradd fesul 100,000 o bobl. Gall iechyd gwael amlygu ei hun mewn disgwyliad oes is, y gellir ei nodi trwy gyfraddau marwolaeth safonedig yn ôl oedran a rhyw.

Diagnosis wedi'i gofnodi gan feddygon teulu o gyflwr iechyd meddwl (wedi'i safoni'n anuniongyrchol o ran oedran a rhyw)

Roedd hwn yn ddangosydd newydd ar gyfer MALIC 2019 ac mae'n seiliedig ar gyfrifiadau o bobl â diagnosis am gyflyrau o restr ddiffiniedig o gofrestrau ac is-ddangosyddion clefydau a gafwyd gan bractisau meddygon teulu yng Nghymru (ar 31 Mawrth 2019). Mae'n mesur nifer y bobl sydd â diagnosis cyfredol o un neu fwy o'r cyflyrau a restrir isod:

- Iselder
- Hwyliau isel (cleifion â chofnod o hwyliau isel ac ail bresgripsiwn gweithredol ar gyfer gwrth-iselydd)
- Anhwylder gorbryder (gan gynnwys anhwylderau panig)
- Dementia
- Salwch meddwl difrifol (sgitsoffrenia, anhwylder affeithiol deubegynol, a seicosisau eraill)

Dilëwyd dyblygiadau o'r cyfrifiadau hyn fel nad oedd cleifion â mwy nag un cyflwr yn cael eu cyfrif ddwywaith. Roedd data ar lefel cleifion wedi'u cyfuno i ardaloedd bach (ACEHI), yn ôl cyfeiriadau cleifion, fel bod nifer yr achosion yn seiliedig ar ble mae pobl yn byw yn hytrach na lle maent wedi'u cofrestru gyda meddyg teulu. Ar gyfer yr enwadur, rydym wedi defnyddio'r Amcangyfrifon Poblogaeth Ardaloedd Bach diweddaraf sydd ar gael (canol 2018), namyn poblogaeth y carchardai (2018).

Achosion o ganser (wedi'u safoni'n anuniongyrchol o ran oedran a rhyw)

Mae'r dangosydd hwn yn defnyddio cyfrifiadau o bob achos o ganser gan gynnwys pob malaenedd, ac eithrio canser y croen nad yw'n felanoma (data gan Iechyd Cyhoeddus Cymru) a data poblogaeth gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Mae'r dangosydd hwn yn seiliedig ar ddeng mlynedd o ddata (2007-2016 ym MALIC 2019) ac mae wedi'i gyhoeddi'n rheolaidd ers 2008. Mynegir y data fel cyfradd fesul 100,000 o bobl. Nid oes modd cymharu data dangosyddion yn fanwl dros amser oherwydd bod y dechneg safoni anuniongyrchol yn cynnwys defnyddio cyfraddau wedi'u diweddarau sy'n benodol i oedran a rhyw ar gyfer Cymru wrth gyfrifo cyfraddau ar gyfer ardaloedd bach.

Pwysau geni isel

Y dangosydd hwn yw canran y genedigaethau sengl byw y mae pwysau geni yn llai na 2.5kg ar eu cyfer, ac fe'i cyfrifir fel cyfartaledd 10 mlynedd, gan ddefnyddio data gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Gellir cymharu'r dangosydd hwn dros amser. Ar gyfer MALIC 2019, y cyfnod cyfeirio ar gyfer y data oedd 2009 i 2018.

Plant 4-5 oed sy'n ordew

Mae'r dangosydd newydd hwn ar gyfer plant sy'n ordew yn mesur cyfran y plant oedran derbyn (y rhai 4 a 5 oed) sy'n ordew. Mae'r data hwn yn seiliedig ar y cyfartaledd dros 6 blynedd o 2012-13 i 2017-18. Darperir y data hwn gan Iechyd Cyhoeddus Cymru, ac fe'i cesglir trwy Raglen Mesur Plant Cymru. Cyfrifir gordewdra gan ddefnyddio'r canraddau mynegai màs corff (BMI) sy'n benodol i oedran a rhyw (sy'n cynnwys gwybodaeth am daldra) a gyfrifir gan ddefnyddio cyfeirnod twf Prydain 1990 (UK90) (o ddull a gynigiwyd gan Cole et al (1995)). Ystyrir bod plant sydd yn y 95ed canradd neu'n uwch yn ordew.

Y lefel leiaf y mae lechyd Cyhoeddus Cymru yn cyhoeddi data'r CMP arni yw lefel Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Ganol (AGEHG), yn hytrach nag AGEHI. Mae hyn oherwydd pryderon ynghylch y posibilrwydd o gamddefnyddio data i nodi meysydd penodol lle mae'r ganran uchaf o blant gordew yn byw a'r posibilrwydd o nodi unigolion wrth archwilio niferoedd bach yn fanwl. Am y rhesymau hyn, er bod cyfraddau lefel AGEHI yn cael eu defnyddio yng nghyfrifiadau'r maes a'r Mynegai, dim ond fel rhan o setiau data dangosyddion MALIC y byddwn yn cyhoeddi gwerthoedd dangosyddion ar gyfer AGEHG ac ardaloedd lefel uwch. Defnyddiwyd cyfeiriadau cartref disgyblion i nodi'r AGEHI y mae plant yn byw ynddi yn hytrach nag AGEHI eu hysgol.

Graddfeydd lechyd 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	14.7	26.3	34.7	54.7
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd ACEHI Victoria 2 a Victoria 4 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran y maes lechyd; roedd Beechwood 3 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig; roedd Caerllion 6 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig; ac roedd Sain Silian 2 a Sain Silian 4 yn y 50% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd ACEHI Caerllion 2 a Chaerllion 5 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Sain Silian 3 a Beechwood 5 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; ac roedd Victoria 1 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

O ran y maes lechyd, mae Victoria yn un o'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghasnewydd, gyda hanner o'i phedair AGEHI yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydd MALIC	lechyd
Caerllion 1	1526	1511
Caerllion 2	1698	1843
Caerllion 3	1331	1562
Caerllion 4	1413	1472
Caerllion 5	1762	1729
Caerllion 6	556	720
Beechwood 1	772	946
Beechwood 2	1039	982
Beechwood 3	226	453
Beechwood 4	817	1069
Beechwood 5	1353	1210
Sain Silian 1	865	1016
Sain Silian 2	330	790
Sain Silian 3	1276	1274
Sain Silian 4	421	878
Sain Silian 5	1386	1484
Sain Silian 6	956	1105
Victoria 1	317	613
Victoria 2	161	104
Victoria 3	178	332
Victoria 4	112	117

Allwedd:

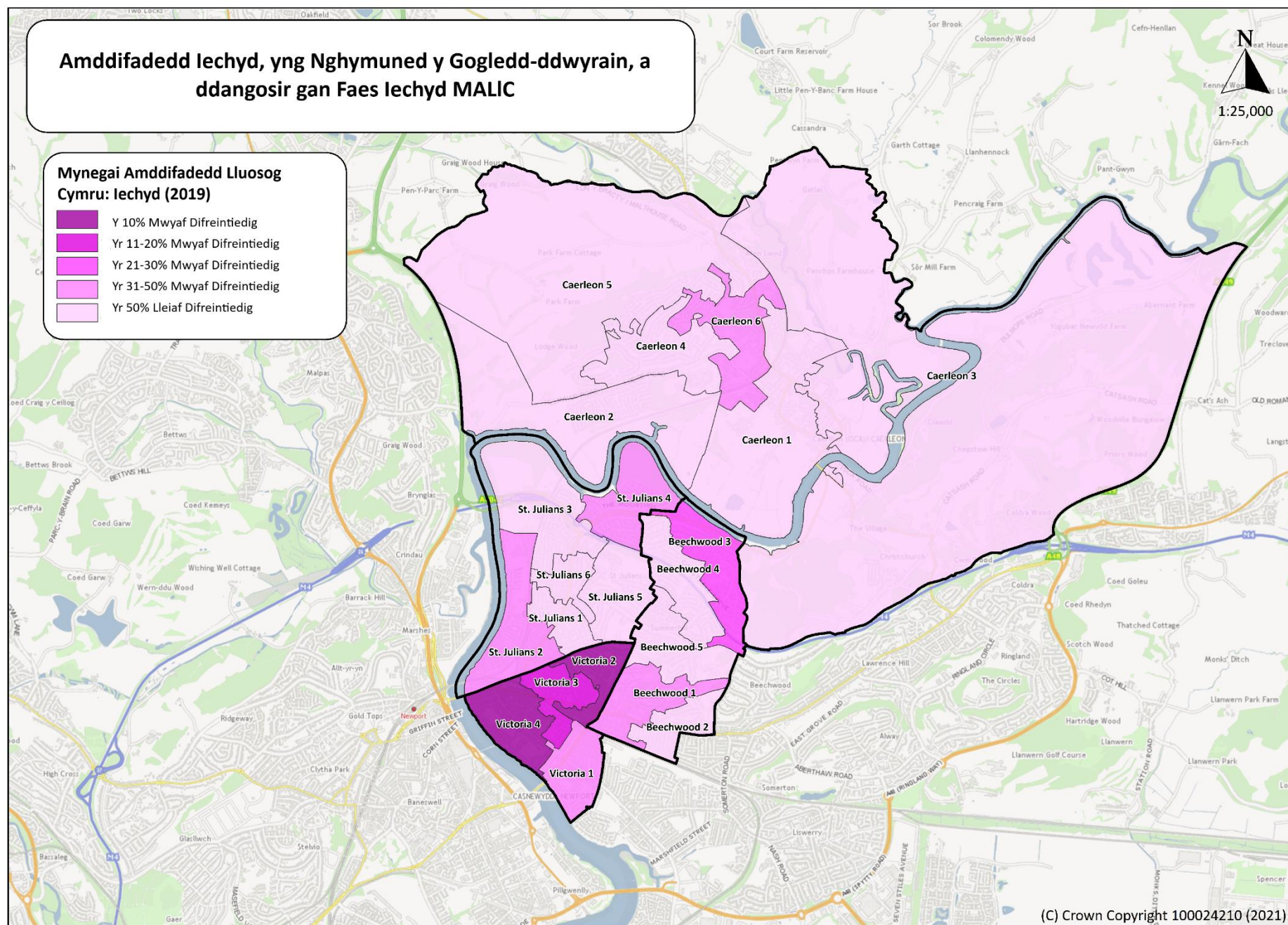
Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfa Maes lechyd MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

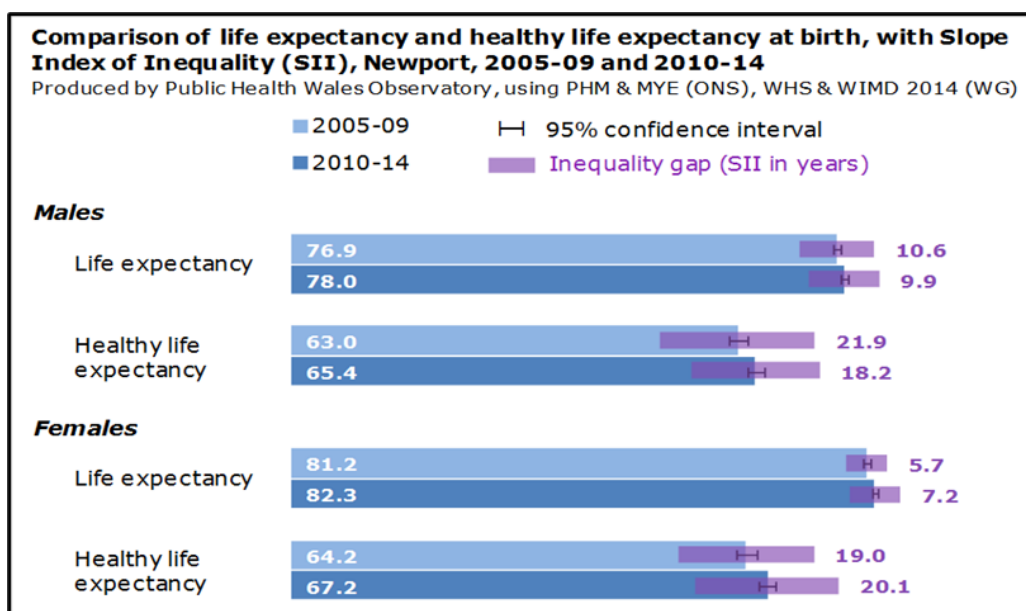

Disgwyliad Oes

Mae mesurau disgwyliad oes yn allweddol i ddeall lles ardal a'i dinasyddion. Mae disgwyliad oes adeg geni yn fesur ystadegol a ddefnyddir yn eang o'r blynyddoedd bywyd disgwylidig cyfartalog ar gyfer newydd-anedig yn seiliedig ar gyfraddau marwolaethau a welir ar hyn o bryd. O ganlyniad, mae disgwyliad oes adeg geni hefyd yn fesur o farwolaethau ar draws pob oedran.

Mae disgwyliad oes³⁶ dynion yng Nghasnewydd yn 2017-19 yn 77.9 o flynyddoedd, o gymharu â 78.5 o flynyddoedd i Gymru. Mae hyn wedi gostwng yn raddol i Gasnewydd ers 2012-14 (78.1 o flynyddoedd). Mae disgwyliad oes menywod yng Nghasnewydd yn 2017-19 yn 82.3 o flynyddoedd, sydd yr un fath â Chymru. Mae hyn wedi gostwng ychydig ers 2012-14 (82.4 o flynyddoedd). Mae disgwyliad oes menywod yn 4.4 mlynedd yn hirach na disgwyliad oes dynion yn 2017-19.

Mae anghydraddoldebau iechyd sylweddol yn parhau rhwng y rhai sy'n byw mewn ardaloedd sydd â'r crynodiad uchaf o amddifadedd o gymharu â'r rhai sy'n byw mewn ardaloedd lle ceir crynodiad is o amddifadedd.

Yng Nghasnewydd mae'r bwlch mewn blynyddoedd o ran disgwyliad oes adeg geni dynion rhwng ardaloedd mwyaf a lleiaf difreintiedig Casnewydd yn dal i fod yn sylweddol, ond mae wedi gostwng o 10.6 o flynyddoedd yn 2005-2009 i 9.9 mlynedd yn 2010-2014. Mae'r bwlch yng Nghymru wedi gostwng ychydig o 8.9 mlynedd i 8.8 mlynedd.

I'r gwrthwyneb, mae'r bwlch o ran blynyddoedd yn y disgwyliad oes adeg geni menywod rhwng ardaloedd mwyaf difreintiedig a lleiaf difreintiedig Casnewydd wedi cynyddu o 5.7 mlynedd yn 2005-2009 i 7.2 mlynedd yn 2010-2014. Mae hyn bellach yr un bwlch â chyfartaledd Cymru sydd wedi cynyddu o 6.9 mlynedd i 7.2 mlynedd.

Disgwyliad Oes Iach

Mae disgwyliad oes iach yn amcan o faint o flynyddoedd y gallai person fyw mewn cyflwr 'iach'. Mae disgwyliad oes iach ymhlith dynion yng Nghasnewydd wedi cynyddu o 63.0 o flynyddoedd yn 2005-09 i 65.4 o flynyddoedd yn 2010-14. Fodd bynnag, mae'r bwlch mewn blynyddoedd rhwng ardaloedd lleiaf a mwyaf difreintiedig Casnewydd yn sylweddol, sef 21.9 o flynyddoedd yn 2005-09 gan ostwng i 18.2 o flynyddoedd yn

³⁶ [Disgwyliad Oes, Y Swyddfa Ystadegau Gwladol](#)

2010-14. Mae hyn yn cymharu â chyfartaledd Cymru sydd wedi gostwng o 19.0 o flynyddoedd i 18.7 mlynedd yn yr un cyfnod.

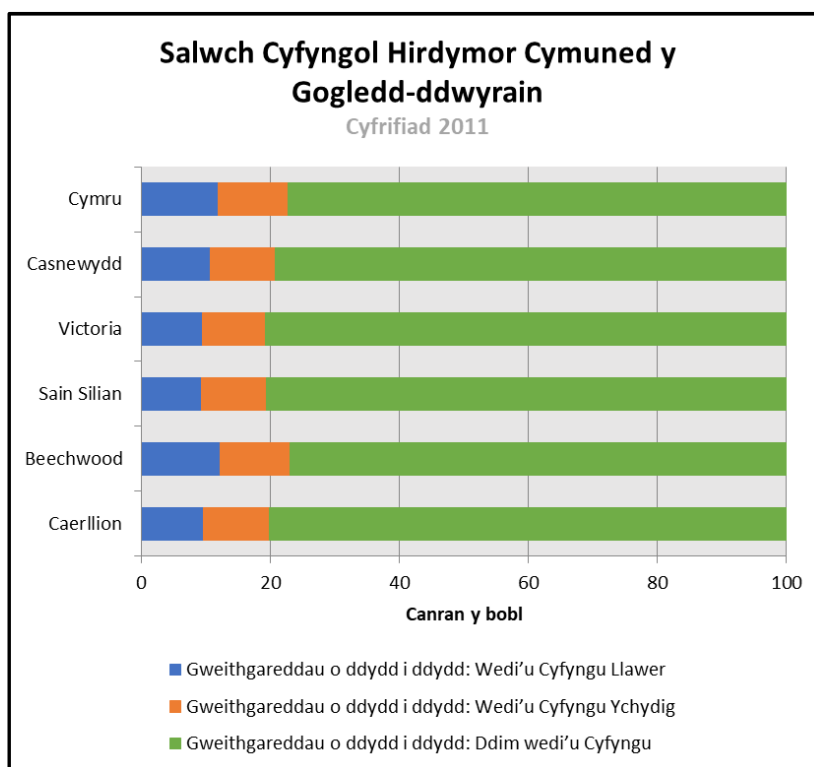
Mae disgwyliad oes iach ymhlith menywod hefyd wedi cynyddu o 64.2 o flynyddoedd i 67.2 mlynedd. I'r gwrthwyneb, mae'r bwlch o ran blynnyddoedd yn nisgwyliad oes adeg geni menywod rhwng ardaloedd mwyaf difreintiedig a lleiaf difreintiedig Casnewydd wedi cynyddu o 19.0 o flynyddoedd yn 2005-2009 i 20.1 o flynyddoedd yn 2010-2014. Mae hyn yn cymharu â chyfartaledd Cymru sydd wedi gostwng o 18.0 o flynyddoedd i 18.2 o flynyddoedd yn yr un cyfnod.

Statws Iechyd

Mae data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011³⁷ wedi dangos bod canran y preswylwyr yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain y cyfyngid yn fawr neu ychydig ar eu gweithgareddau oherwydd salwch hirdymor yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 19.2% yn Victoria, 19.4% yn Sain Silian, 19.8% yng Nghaerllion a 23.0% yn Beechwood, a oedd yn cymharu ag 20.8% yng Nghasnewydd a 22.7% yng Nghymru.

Roedd gan Beechwood ganran uwch o breswylwyr y cyfyngid ar eu gweithgareddau oherwydd salwch hirdymor o gymharu â chyfartaledd Casnewydd, ac roedd gan Victoria, Sain Silian a Chaerllion ganran is.

Salwch Cyfyngus Hirdymor: Gweithgareddau o Ddydd i Ddydd							
Cyfrifiad 2011	Pob Preswlydd	Cyfyngu Llawer		Cyfyngu Ychydig		Ddim yn Cyfyngu	
	Nifer	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	8,061	769	9.5	831	10.3	6,461	80.2
Beechwood	7,576	920	12.1	820	10.8	5,836	77.0
Sain Silian	8,675	805	9.3	881	10.2	6,989	80.6
Victoria	7,464	701	9.4	732	9.8	6,031	80.8
Casnewydd	145,736	15,515	10.6	14,801	10.2	115,420	79.2
Cymru	3,063,456	364,318	11.9	331,537	10.8	2,367,601	77.3

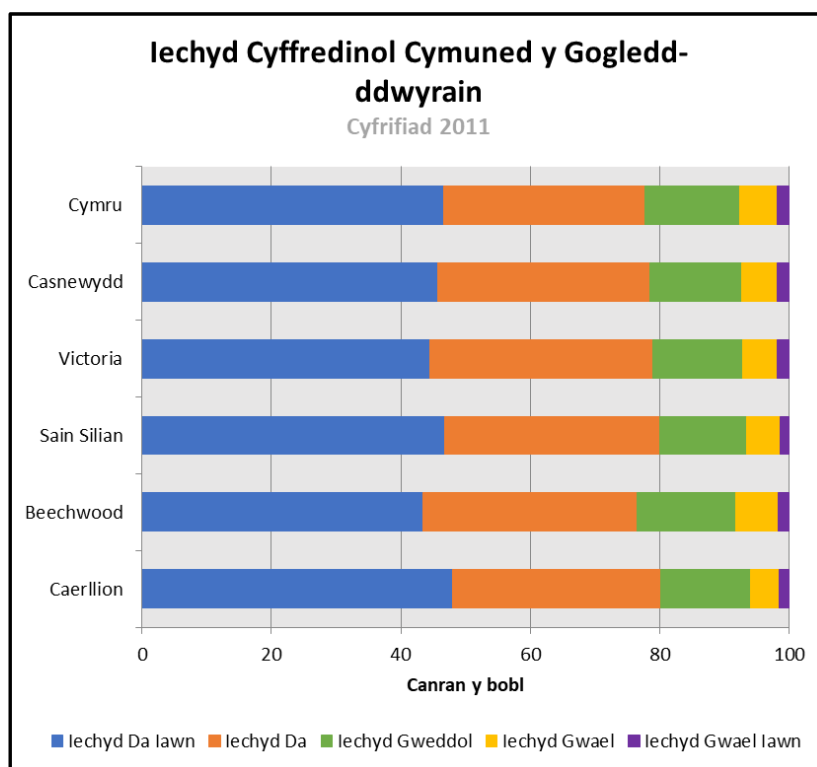

³⁷ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011³⁸ yn dangos bod canran y preswylwyr yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain a nododd fod eu hiechyd yn wael neu wael iawn yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 5.9% yng Nghaerllion, 6.5% yn Sain Silian, 7.2% yn Victoria ac 8.2% yn Beechwood. a oedd yn cymharu â 7.4% yng Nghasnewydd a 7.6% yng Nghymru.

Roedd gan Gaerllion, Sain Silian a Victoria ganran is o breswylwyr a nododd fod eu hiechyd yn wael neu'n wael iawn o gymharu â chyfartaledd Casnewydd, ac roedd gan Beechwood ganran uwch.

Iechyd Cyffredinol										
Cyfrifiad 2011	Iechyd Da iawn		Iechyd Da		Iechyd Gweddol		Iechyd Gwael		Iechyd Gwael iawn	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	3,867	48.0	2,593	32.2	1,125	14.0	358	4.4	118	1.5
Beechwood	3,285	43.4	2,518	33.2	1,152	15.2	501	6.6	120	1.6
Sain Silian	4,056	46.8	2,890	33.3	1,167	13.5	450	5.2	112	1.3
Victoria	3,323	44.5	2,574	34.5	1,033	13.8	402	5.4	132	1.8
Casnewydd	66,667	45.7	47,811	32.8	20,538	14.1	8,161	5.6	2,559	1.8
Cymru	1,428,697	46.6	953,363	31.1	447,789	14.6	178,222	5.8	55,385	1.8

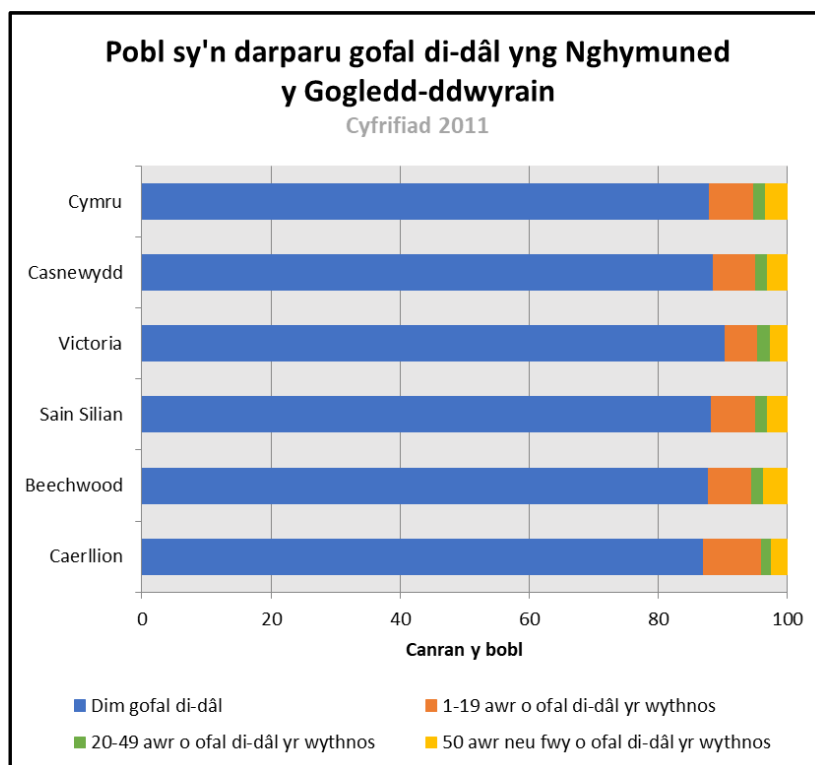
³⁸ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011³⁹ yn dangos bod canran y preswylwyr yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain a oedd yn darparu gofal di-dâl yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 9.5% yn Victoria, 11.8% yn Sain Silian, 12.1% yn Beechwood, a 13.0% yng Nghaerllion, o gymharu ag 11.4% yng Nghasnewydd a 12.1% yng Nghymru.

Roedd gan Victoria ganran is o breswylwyr a oedd yn darparu gofal di-dâl o gymharu â chyfartaledd Casnewydd, ac roedd gan Gaerllion, Beechwood a Sain Silian ganran uwch.

Pawb sy'n darparu gofal di-dâl

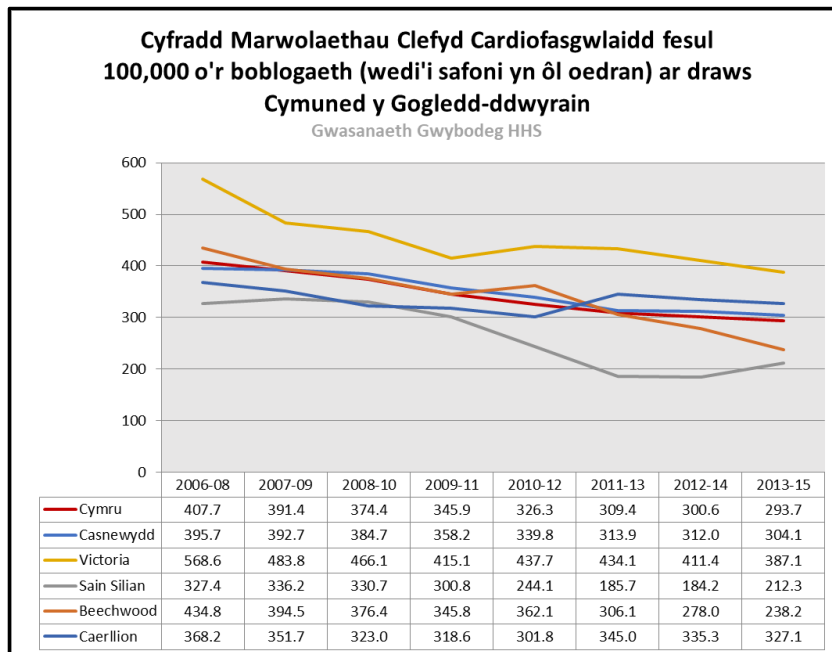
Cyfrifiad 2011	Dim gofal di-dâl		1-19 awr o ofal di-dâl yr wythnos		20-49 awr o ofal di-dâl yr wythnos		50 awr neu fwy o ofal di-dâl yr wythnos	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Caerllion	7,017	87.0	727	9.0	119	1.5	198	2.5
Beechwood	6,657	87.9	502	6.6	144	1.9	273	3.6
Sain Silian	7,655	88.2	598	6.9	158	1.8	264	3.0
Victoria	6,752	90.5	375	5.0	139	1.9	198	2.7
Casnewydd	129,132	88.6	9,548	6.6	2,549	1.7	4,507	3.1
Cymru	2,693,226	87.9	212,436	6.9	54,046	1.8	103,748	3.4

³⁹ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Clefydau Cardiofasgwlaidd

Y cyfraddau marwolaethau diweddaraf ar gyfer clefydau cardiofasgwlaidd sydd ar gael ar gyfer y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yw'r rheiny ar gyfer 2013-15 (nid oes data mwy diweddar ar gael ar hyn o bryd).

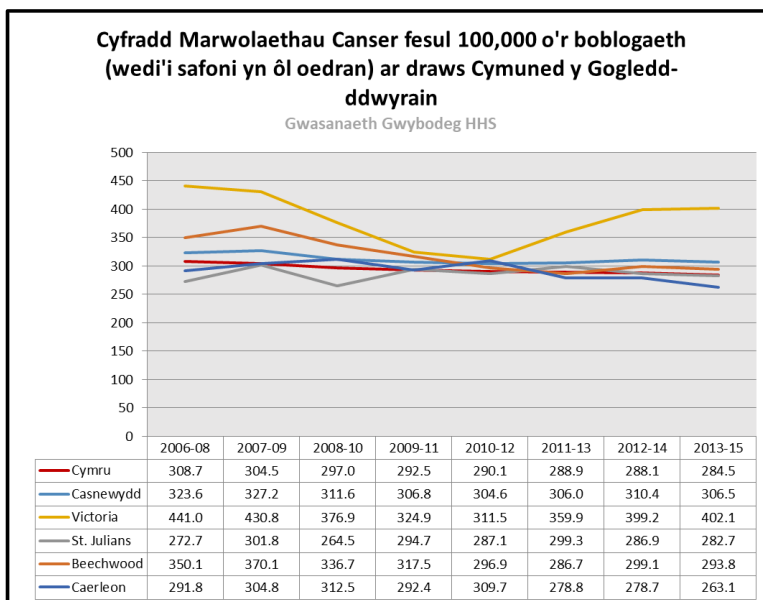
Roedd y gyfradd marwolaethau oherwydd clefydau cardiofasgwlaidd fesul 100,000 o'r boblogaeth ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain yn 2013-15 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 387.1 yn Victoria, 327.1 yng Nghaerllion, 238.2 yn Beechwood a 212.3 yn Sain Silian.

Bu gostyngiad yn y cyfraddau ar draws y pedair ward rhwng 2006-08 a 2013-15.

Yn 2013-15 roedd gan Victoria a Chaerllion gyfradd uwch na chyfartaledd Casnewydd (304.1) a chyfartaledd Cymru (293.7); roedd gan Sain Silian a Beechwood gyfradd is na'r ddwy.

Canser

Y cyfraddau marwolaethau diweddaraf ar gyfer canser sydd ar gael ar gyfer y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yw'r rheiny ar gyfer 2013-15 (nid oes data mwy diweddar ar gael ar hyn o bryd).

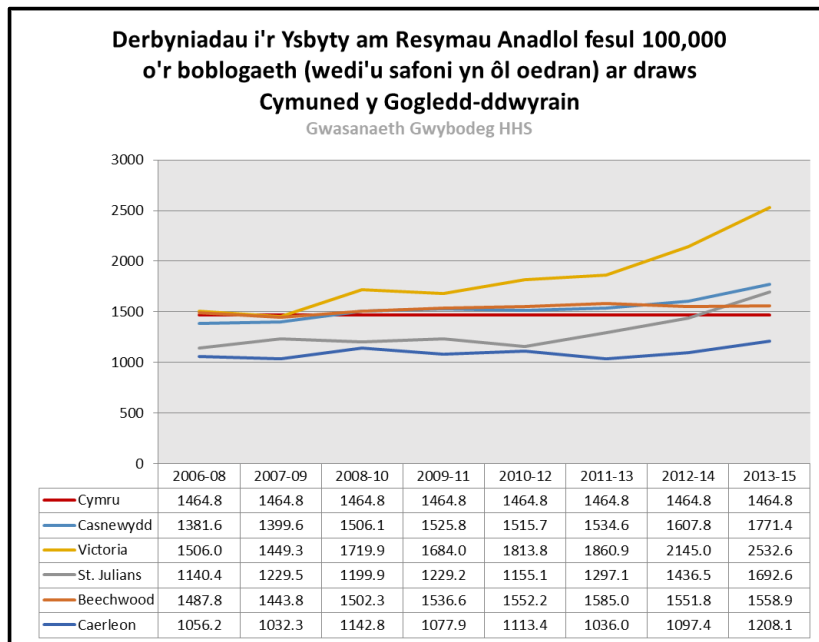
Roedd y gyfradd marwolaethau oherwydd canser fesul 100,000 o'r boblogaeth ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain yn 2013-15 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 402.1 yn Victoria, 293.8 yn Beechwood, 282.7 yn Sain Silian a 263.1 yng Nghaerllion.

Mae'r cyfraddau wedi gostwng yn Victoria, Beechwood a Chaerllion ers 2006-08 ond maent wedi cynyddu yn Sain Silian.

Yn 2013-15 roedd gan Victoria gyfradd uwch na chyfartaledd Casnewydd (306.5) a chyfartaledd Cymru (284.5); roedd gan Gaerllion a Sain Silian gyfradd is na'r ddwy. Er hynny, roedd gan Beechwood gyfradd uwch na Chymru ond yn is na chyfartaledd Casnewydd.

Clefydau Anadlol

Y cyfraddau diweddaraf ar gyfer derbyniadau anadlol i'r ysbyty sydd ar gael ar gyfer y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yw'r rheiny ar gyfer 2013-15 (nid oes data mwy diweddar ar gael ar hyn o bryd).

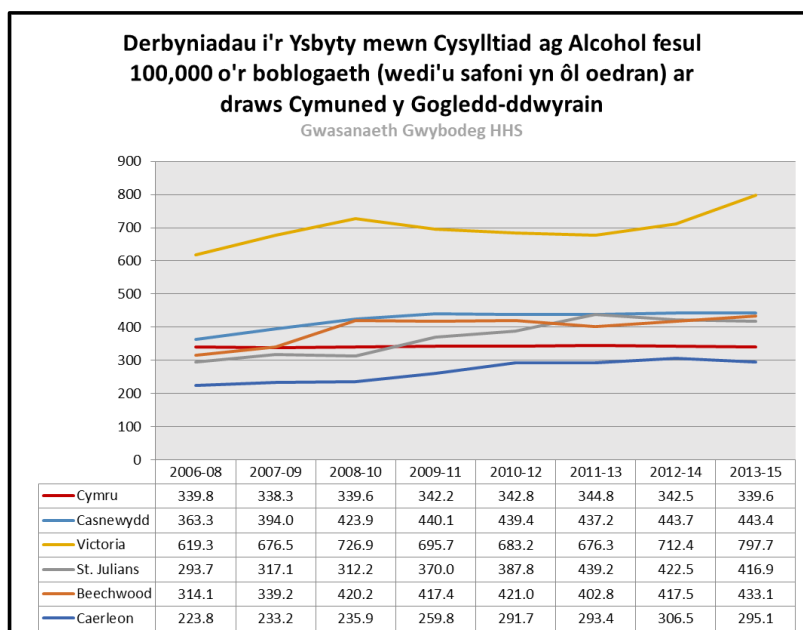
Roedd nifer y derbyniadau i'r ysbyty fesul 100,000 o'r boblogaeth ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain yn 2013-15 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 2,532.6 yn Victoria, 1,692.6 yn Sain Silian, 1,558.9 yn Beechwood a 1,208.1 yng Nghaerllion.

Bu cynnydd yn y cyfraddau ar draws y pedair ward rhwng 2006-08 a 2013-15.

Yn 2013-15 roedd gan Victoria gyfradd uwch na chyfartaledd Casnewydd (1,771.4) a chyfartaledd Cymru (1,771.4); roedd gan Gaerllion gyfradd is na'r ddwy. Er hynny, roedd gan Sain Silian a Beechwood gyfradd uwch na Chymru ond yn is na chyfartaledd Casnewydd.

Alcohol

Y cyfraddau diweddaraf ar gyfer derbyniadau i'r ysbyty a oedd yn gysylltiedig ag alcohol a geir ar gyfer y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain yw'r rheiny ar gyfer 2013-15 (nid oes data mwy diweddar ar gael ar hyn o bryd).

Roedd nifer y derbyniadau i'r ysbyty a oedd yn gysylltiedig ag alcohol fesul 100,000 o'r boblogaeth ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain yn 2013-15 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef 797.7 yn Victoria, 433.1 yn Beechwood, 416.9 yn Sain Silian a 295.1 yng Nghaerllion.

Bu cynnydd yn y cyfraddau ar draws y pedair ward rhwng 2006-08 a 2013-15.

Yn 2013-15 roedd gan Victoria gyfradd uwch na chyfartaledd Casnewydd (443.4) a chyfartaledd Cymru (339.6); roedd gan Gaerllion gyfradd is na'r ddwy. Er hynny, roedd gan Sain Silian a Beechwood gyfradd uwch na Chymru ond cyfradd is na chyfartaledd Casnewydd.

Pa mor ddiogel yw ein cymuned?

MALIC 2019 – Maes Diogelwch Cymunedol

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019⁴⁰ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol.

Mae'r maes Diogelwch Cymunedol yn mesur amddifadedd sy'n ymwneud â byw mewn cymuned ddiogel. Mae chwe dangosydd sy'n rhan o'r maes diogelwch cymunedol ac amlinellir y rhain isod. Daw'r rhain o Heddluoedd Cymru (oni nodir yn wahanol) ac maent yn cynnwys:

- Difrod Troseddol wedi'i Gofnodi gan yr Heddlu
- Troseddau Treisgar wedi'u Cofnodi gan yr Heddlu
- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol wedi'i Gofnodi gan yr Heddlu
- Byrgleriaeth wedi'i Chofnodi gan yr Heddlu
- Lladrad wedi'i Gofnodi gan yr Heddlu
- Digwyddiadau Tân

Mynegir yr holl ddangosyddion fel cyfraddau, gyda'r rhifiadur yn cynnwys nifer y troseddau / digwyddiadau / tanau fesul AGEHI (ar gyfartaledd dros ddwy flynedd) a'r enwadur yn cynnwys nifer y bobl / cartrefi yn yr AGEHI.

Gwnaed mân newidiadau i'r fethodoleg ar gyfer datblygu'r rhifiaduron digwyddiadau troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol ar gyfer MALIC 2019. Mae'r newidiadau hyn yn cynnwys mabwysiadu'r un dechneg agregu daearyddol a thechneg gyfyngu ag a ddefnyddir ym Maes Troseddu Mynegeion Amddifadedd Lloegr 2019. Mae'r broses sicrhau ansawdd dau gam gyda'r heddluoedd hefyd yn adlewyrchu'r hyn a fabwysiadwyd ym Maes Troseddu Mynegeion Amddifadedd Lloegr 2019.

Bu newidiadau bach hefyd i'r categorïau manwl sy'n ffurfio pob un o'r dangosyddion troseddau wedi'u cofnodi a sut caiff rhai troseddau eu dosbarthu ers cyhoeddi MALIC 2014. Fodd bynnag, gellir ystyried bod y data yn gymharol debyg i'r data a gyhoeddwyd cyn 2019 ar gyfer y maes hwn. I gael rhagor o wybodaeth am newidiadau methodolegol, gweler Adroddiad Technegol MALIC 2019⁴¹.

Graddfeydd Diogelwch Cymunedol 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	35.8	47.4	54.7	75.8
Cymru	1,909	10	20	30	50

⁴⁰ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

⁴¹ [Adroddiad Technegol MALIC 2019](#)

Mae ACEHI Sain Silian 2, Victoria 4, Sain Silian 4, Victoria 2, Caerllion 3 a Victoria 3 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y maes Diogelwch Cymunedol. O gymharu â hyn, roedd AGEHI Caerllion 5 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Beechwood 5 a Beechwood 3 yn y 50% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; roedd Sain Silian 1 yn y 50% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig; ac roedd Victoria 1 yn yr 20% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

O ran y maes Diogelwch Cymunedol, mae Victoria yn un o'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghasnewydd, gyda hanner o'i phedair AGEHI yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfa MALIC	Diogelwch Cymunedol
Caerllion 1	1526	603
Caerllion 2	1698	1233
Caerllion 3	1331	122
Caerllion 4	1413	510
Caerllion 5	1762	1443
Caerllion 6	556	631
Beechwood 1	772	582
Beechwood 2	1039	1010
Beechwood 3	226	578
Beechwood 4	817	267
Beechwood 5	1353	1014
Sain Silian 1	865	683
Sain Silian 2	330	42
Sain Silian 3	1276	567
Sain Silian 4	421	96
Sain Silian 5	1386	214
Sain Silian 6	956	481
Victoria 1	317	326
Victoria 2	161	118
Victoria 3	178	157
Victoria 4	112	50

Allwedd:

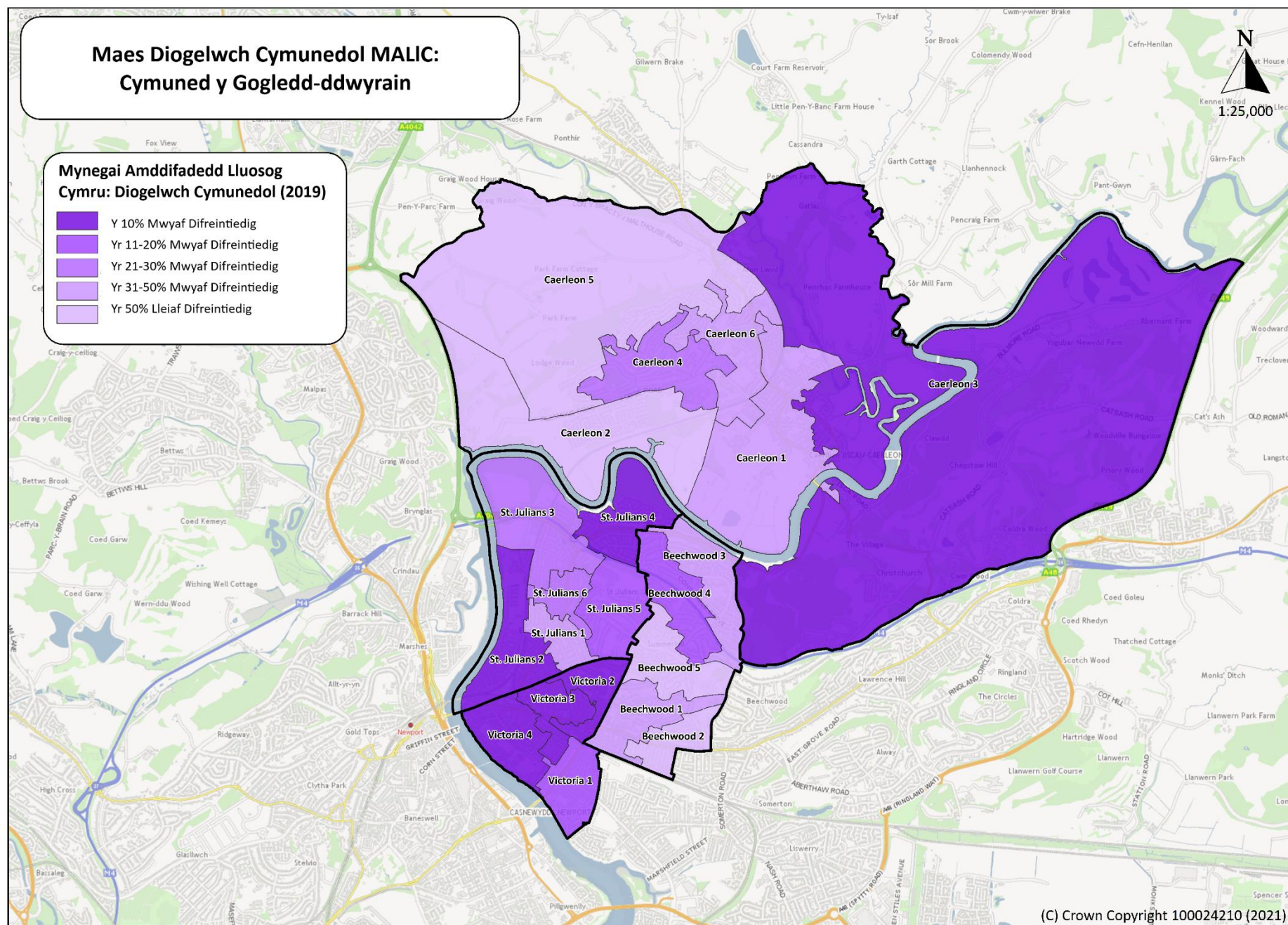
Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfa Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfa Maes Diogelwch Cymunedol MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

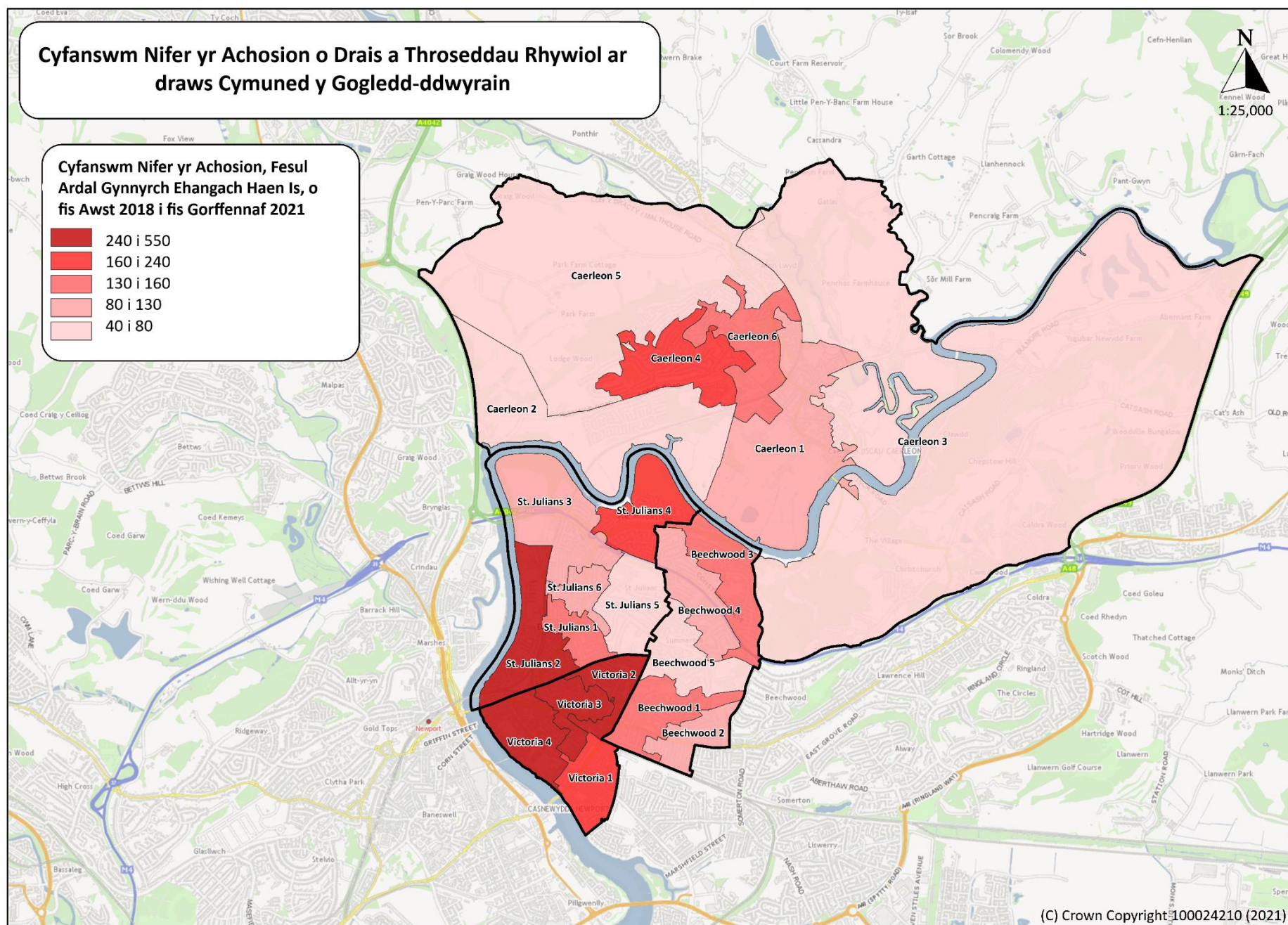
Trais a Throseddau Rhywiol

O fewn Cymuned y Gogledd-ddwyrain yr ACEHI gyda'r niferoedd uchaf o achosion o drais a throseddau rhywiol rhwng mis Awst 2018 a mis Gorffennaf 2021 oedd Victoria 4 (541), Victoria 3 (401), Victoria 3 (362) a Sain Silian (251). Mae hyn yn cymharu â'r niferoedd isaf o ddigwyddiadau a gafwyd yng Nghaerllion (42), Sain Silian 5 (49), Caerllion 5 (54), Beechwood 5 (61) a Chaerllion 3 (62).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd nifer yr achosion o drais a throseddau rhywiol rhwng Awst 2018 a Gorffennaf 2021 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Victoria (1,539), Sain Silian (842), Beechwood (587) a Chaerllion (538).

Cyfanswm Nifer yr Achosion o Drais a Throseddau Rhywiol	
Police.co.uk ⁴²	Achosion o Awst 2018 i Orffennaf 2021
Caerllion 1	83
Caerllion 2	42
Caerllion 3	62
Caerllion 4	163
Caerllion 5	54
Caerllion 6	134
Caerllion	538
Beechwood 1	138
Beechwood 2	114
Beechwood 3	147
Beechwood 4	127
Beechwood 5	61
Beechwood	587
Sain Silian 1	147
Sain Silian 2	251
Sain Silian 3	103
Sain Silian 4	196
Sain Silian 5	49
Sain Silian 6	96
Sain Silian	842
Victoria 1	235
Victoria 2	362
Victoria 3	401
Victoria 4	541
Victoria	1,539
Casnewydd	18,073

⁴² www.Police.co.uk

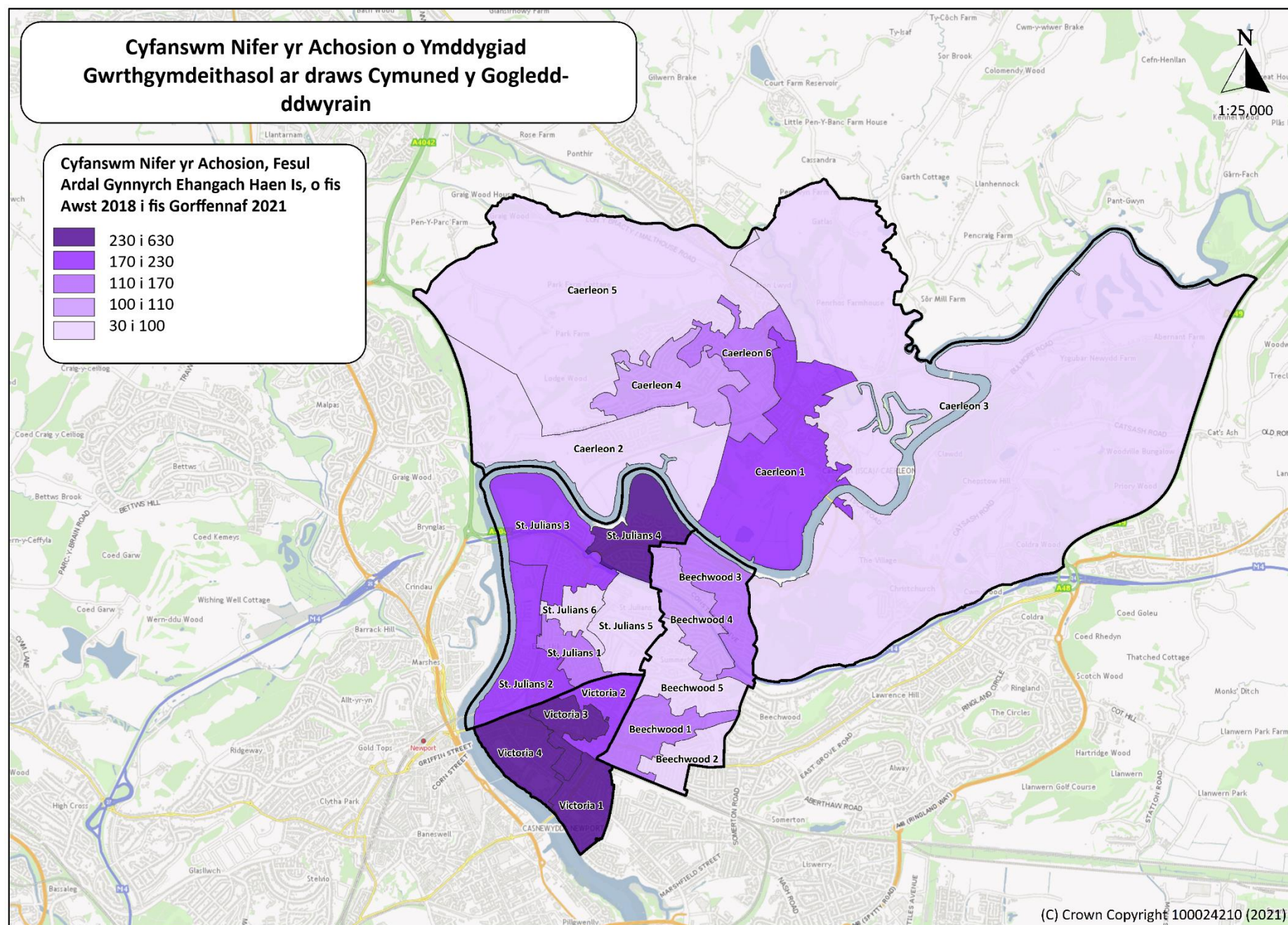
Achosion o Ymddygiad Gwrthgymdeithasol

O fewn Cymuned y Gogledd-ddwyrain yr ACEHI gyda'r niferoedd uchaf o achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol rhwng Awst 2018 a Gorffennaf 2021 oedd Victoria 4 (628), Sain Silian 4 (382), Victoria 1 (337) a Victoria 3 (230). Mae hyn yn cymharu â'r niferoedd isaf o ddigwyddiadau a gafwyd yng Nghaerllion 2 (38), Caerllion 5 (48), Sain Silian 5 (60), Sain Silian 6 (70), Caerllion 3 (75), Beechwood 5 (81) a Beechwood 2 (95).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd nifer yr achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol rhwng Awst 2018 a Gorffennaf 2021 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Victoria (1,416), Sain Silian (1,100), Beechwood (604) a Chaerllion (569).

Cyfanswm Nifer yr Achosion o Ymddygiad Gwrthgymdeithasol	
Police.co.uk ⁴³	Achosion o Awst 2018 i Orffennaf 2021
Caerllion 1	178
Caerllion 2	38
Caerllion 3	75
Caerllion 4	108
Caerllion 5	48
Caerllion 6	122
Caerllion	569
Beechwood 1	157
Beechwood 2	95
Beechwood 3	168
Beechwood 4	103
Beechwood 5	81
Beechwood	604
Sain Silian 1	151
Sain Silian 2	217
Sain Silian 3	220
Sain Silian 4	382
Sain Silian 5	60
Sain Silian 6	70
Sain Silian	1,100
Victoria 1	337
Victoria 2	219
Victoria 3	232
Victoria 4	628
Victoria	1,416
Casnewydd	17,583

⁴³ www.Police.co.uk

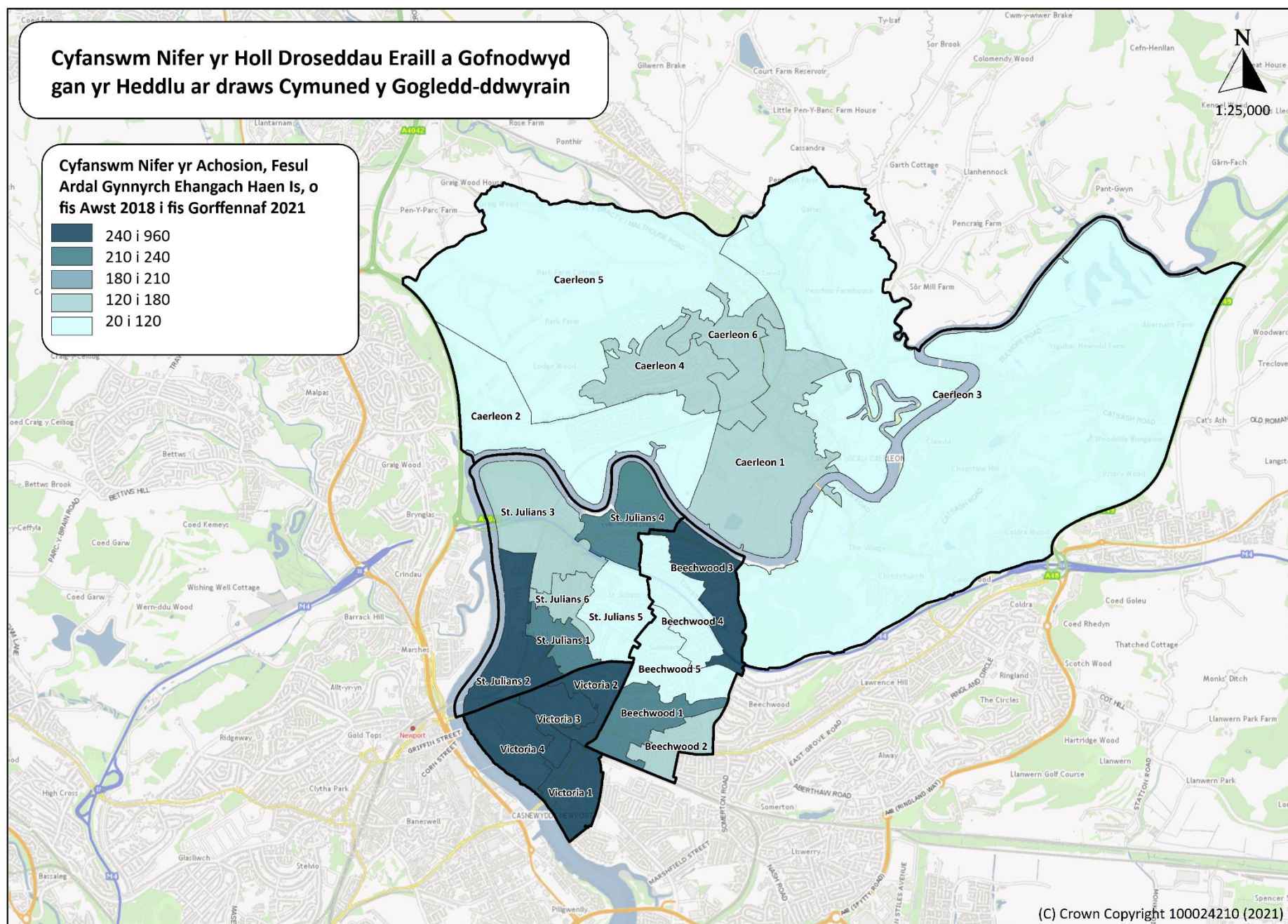
Yr Holl Droseddau Eraill a Gofnodwyd gan yr Heddlu

O fewn Cymuned y Gogledd-ddwyrain yr ACEHI gyda'r niferoedd uchaf o'r holl droseddau eraill a gofnodwyd gan yr heddlu rhwng Awst 2018 a Gorffennaf 2021 oedd Victoria 4 (959), Sain Silian 2 (415), Victoria 1 (411), Victoria 2 (377), Victoria 3 (361) a Beechwood 3 (241). Mae hyn yn cymharu â'r niferoedd isaf o ddigwyddiadau a gafwyd yng Nghaerllion 2 (23), Caerllion 5 (70), Sain Silian 5 (78), Caerllion 3 (86), Beechwood 5 (107) a Beechwood 4 (117).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd nifer yr holl droseddau eraill a gofnodwyd gan yr heddlu rhwng Awst 2018 a Gorffennaf 2021 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Victoria (2,108), Sain Silian (1,202), Beechwood (830) a Chaerllion (640).

Cyfanswm yr Holl Droseddau Eraill a Gofnodwyd	
Police.co.uk ⁴⁴	Digwyddiadau o Awst 2018 i Orffennaf 2021
Caerllion 1	175
Caerllion 2	23
Caerllion 3	86
Caerllion 4	149
Caerllion 5	70
Caerllion 6	137
Caerllion	640
Beechwood 1	220
Beechwood 2	145
Beechwood 3	241
Beechwood 4	117
Beechwood 5	107
Beechwood	830
Sain Silian 1	214
Sain Silian 2	415
Sain Silian 3	151
Sain Silian 4	216
Sain Silian 5	78
Sain Silian 6	128
Sain Silian	1,202
Victoria 1	411
Victoria 2	377
Victoria 3	361
Victoria 4	959
Victoria	2,108
Casnewydd	27,342

⁴⁴ www.Police.co.uk

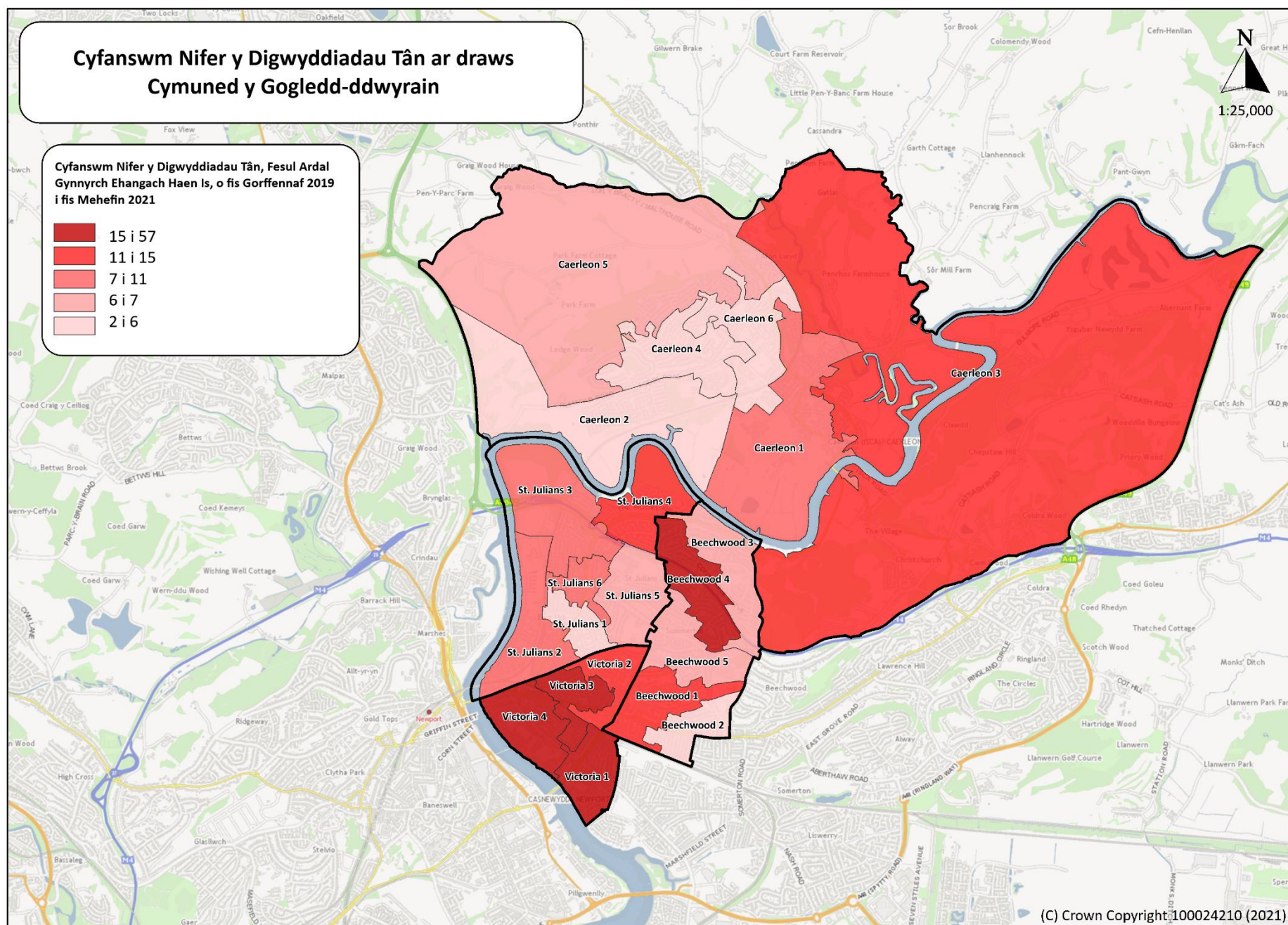
Tân

O fewn Cymuned y Gogledd-ddwyrain yr ACEHI gyda'r niferoedd uchaf o ddigwyddiadau tân rhwng Gorffennaf 2019 a Mehefin 2021 oedd Victoria 1 (57), Victoria 4 (31), Beechwood 4 (16) a Victoria 3 (15). Mae hyn yn cymharu â'r niferoedd isaf o ddigwyddiadau tân a gafwyd yng Nghaerllion 2 (2), Caerllion 4 (2), Sain Silian 1 (2), Beechwood 2 (3), a Chaerllion 6 (5).

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd cyfanswm nifer y digwyddiadau tân rhwng Gorffennaf 2018 a Mehefin 2021 yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Victoria (115), Beechwood (44), Sain Silian (42) a Chaerllion (34).

Cyfanswm Nifer y Digwyddiadau Tân	
GTADC ⁴⁵	Digwyddiadau rhwng Gorffennaf 2019 a Mehefin 2021
Caerllion 1	8
Caerllion 2	2
Caerllion 3	11
Caerllion 4	2
Caerllion 5	6
Caerllion 6	5
Caerllion	34
Beechwood 1	13
Beechwood 2	3
Beechwood 3	6
Beechwood 4	16
Beechwood 5	6
Beechwood	44
Sain Silian 1	2
Sain Silian 2	7
Sain Silian 3	9
Sain Silian 4	11
Sain Silian 5	6
Sain Silian 6	7
Sain Silian	42
Victoria 1	57
Victoria 2	12
Victoria 3	15
Victoria 4	31
Victoria	115
Casnewydd	1,519

⁴⁵ Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru

Sut mae'r trefniadau byw i'r preswylwyr?

MALIC 2019 – Maes Tai

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019⁴⁶ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol:

Diben y maes tai yw nodi tai annigonol, o ran amodau ffisegol a byw, ac argaeledd. Yma, mae amodau byw yn golygu addasrwydd y tai ar gyfer y rhai sy'n byw ynddynt, er enghraifft o ran iechyd a diogelwch, ac addasiadau angenrheidiol. Mae'r maes tai yn cynnwys dau ddangosydd:

- Mae dangosydd sy'n ymwneud â gorlenwi yn mesur canran y bobl sy'n byw ar aelwydydd gorlawn (mesur ystafelloedd gwely ar sail Cyfrifiad 2011).
- Dangosydd newydd wedi'i fodelu ar gyfer tai o ansawdd gwael. Mae'n mesur y tebygolrwydd y bydd tai mewn cyflwr gwael neu'n cynnwys peryglon difrifol (er enghraifft, risg o gwympto neu dai oer), ac fe'i cyfrifwyd o gmysgedd o arolwg a ffynonellau data gweinyddol gan y Sefydliad Ymchwil Adeiladu (BRE).

Gorlenwi

Daw'r data am bobl sy'n byw ar aelwydydd gorlawn o Gyfrifiad 2011 ac felly nid yw wedi newid o gymharu â data 2014. Roedd y data ym MALIC 2011 yn seiliedig ar ddata o Gyfrifiad 2001 ond ni ellir ei gymharu â data mwy diweddar oherwydd newid i'r mesur ar sail nifer yr ystafelloedd gwely.

Mae'r dangosydd hwn yn mesur a yw llety aelwyd yn orlawn (ar sail nifer yr ystafelloedd gwely). Defnyddir oedrannau aelodau'r aelwyd a'u perthynas â'i gilydd i gyfrifo nifer yr ystafelloedd gwely sydd eu hangen arnynt, ar sail fformiwla safonol. Gweler adroddiad technegol MALIC 2019⁴⁷ am fwy o fanylion.

Tai o Ansawdd Gwael

Ym MALIC 2019, mae'r maes tai yn cyflwyno dangosydd modelu newydd ar gyfer tai o ansawdd gwael. Mae'r dangosydd hwn yn helpu i gofnodi cyflwr ffisegol ac amodau byw. Dyma'r tro cyntaf i ddefnyddio data wedi'i fodelu mewn unrhyw faes o MALIC, ac mae wedi gwella'r ystod o wybodaeth am dai sydd ar gael yn yr ardal leol. Fodd bynnag, un anfantais o ddefnyddio data wedi'i fodelu'n barhaus yw'r cyfyngiad posibl o ran adlewyrchu effaith ymyriadau diweddar neu newidiadau eraill. Os yw'n llywio penderfyniadau, dylid defnyddio data wedi'i fodelu ar y cyd â data neu wybodaeth leol gadarn a chyfredol lle bynnag y bo'n bosibl.

Cyfrifir y dangosydd newydd gan ddefnyddio model a adeiladwyd o ddata arolwg, sy'n gwneud rhagfynegiadau tebygolrwydd am anheddau lefel unigol yng Nghymru, gan ddefnyddio ystod o setiau data gweinyddol fel mewnbynnau. Gweler adroddiad technegol MALIC 2019 am fwy o fanylion. Mae hyn yn ein galluogi i amcangyfrif y tebygolrwydd y bydd gan anheddau mewn ardal benodol:

- berygl Categori 1 oherwydd gormod o oerfel, cwympiadau neu beryglon eraill o dan y System Mesur Iechyd a Diogelwch ar gyfer Tai (SMIDT)⁴⁸
- neu y byddant mewn cyflwr gwael

Ystyrir bod gan annedd berygl Categori 1 o ganlyniad i oerfel gormodol os oes bygythiad difrifol o dymheredd dan do is-optimaidd. Asesir bod gan annedd berygl Categori 1 o ran cwympiadau os ystyrir bod risg ddifrifol o gwympto ar y grisau, rhwng lefelau neu ar arwynebau gwastad, neu gwympto sy'n gysylltiedig â bath, cawod neu gyfleuster tebyg.

Dywedir bod annedd mewn cyflwr gwael os yw o leiaf un o'r elfennau adeiladwaith allweddol yn hen ac mae angen ei hadnewyddu neu ei hatgyweirio'n sylweddol oherwydd ei chyflwr; neu mae mwy nag un o'r

⁴⁶ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

⁴⁷ [Adroddiad Technegol MALIC 2019](#)

⁴⁸ [System Mesur Iechyd a Diogelwch Tai \(SMIDT\)](#)

cydrannau adeiladwaith eraill yn hen ac mae angen eu hadnewyddu neu eu hatgyweirio'n sylweddol. Sylwer bod angen i dai cymdeithasol gynnal Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC)⁴⁹, ac felly mewn ardaloedd lle mae cyfran uchel o dai cymdeithasol, mae'r data wedi'i fodelu yn tueddu i ddangos tebygolrwydd is o dai o ansawdd gwael.

Graddfeydd Tai 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	12.6	25.3	27.4	37.9
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd ACEHI Victoria 3, Victoria 4, Victoria 1, Victoria 2 a Sain Silian 2 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y maes Tai, ac roedd Beechwood 2 yn yr 20% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd Caerllion 4, Caerllion 2 a Chaerllion 5 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; ac roedd Sain Silian 4 a Beechwood 3 yn y 30% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig yng Nghymru.

O ran y maes Tai, mae Victoria yn un o'r wardiau lleiaf difreintiedig yng Nghasnewydd, gyda phob un o'i phedair AGEHI yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydd MALIC	Tai
Caerllion 1	1526	1133
Caerllion 2	1698	1838
Caerllion 3	1331	1468
Caerllion 4	1413	1846
Caerllion 5	1762	1744
Caerllion 6	556	1608
Beechwood 1	772	303
Beechwood 2	1039	214
Beechwood 3	226	1420
Beechwood 4	817	847
Beechwood 5	1353	1096
Sain Silian 1	865	275
Sain Silian 2	330	121
Sain Silian 3	1276	801
Sain Silian 4	421	1430
Sain Silian 5	1386	844
Sain Silian 6	956	426
Victoria 1	317	48
Victoria 2	161	71
Victoria 3	178	10
Victoria 4	112	41

Allwedd:

Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

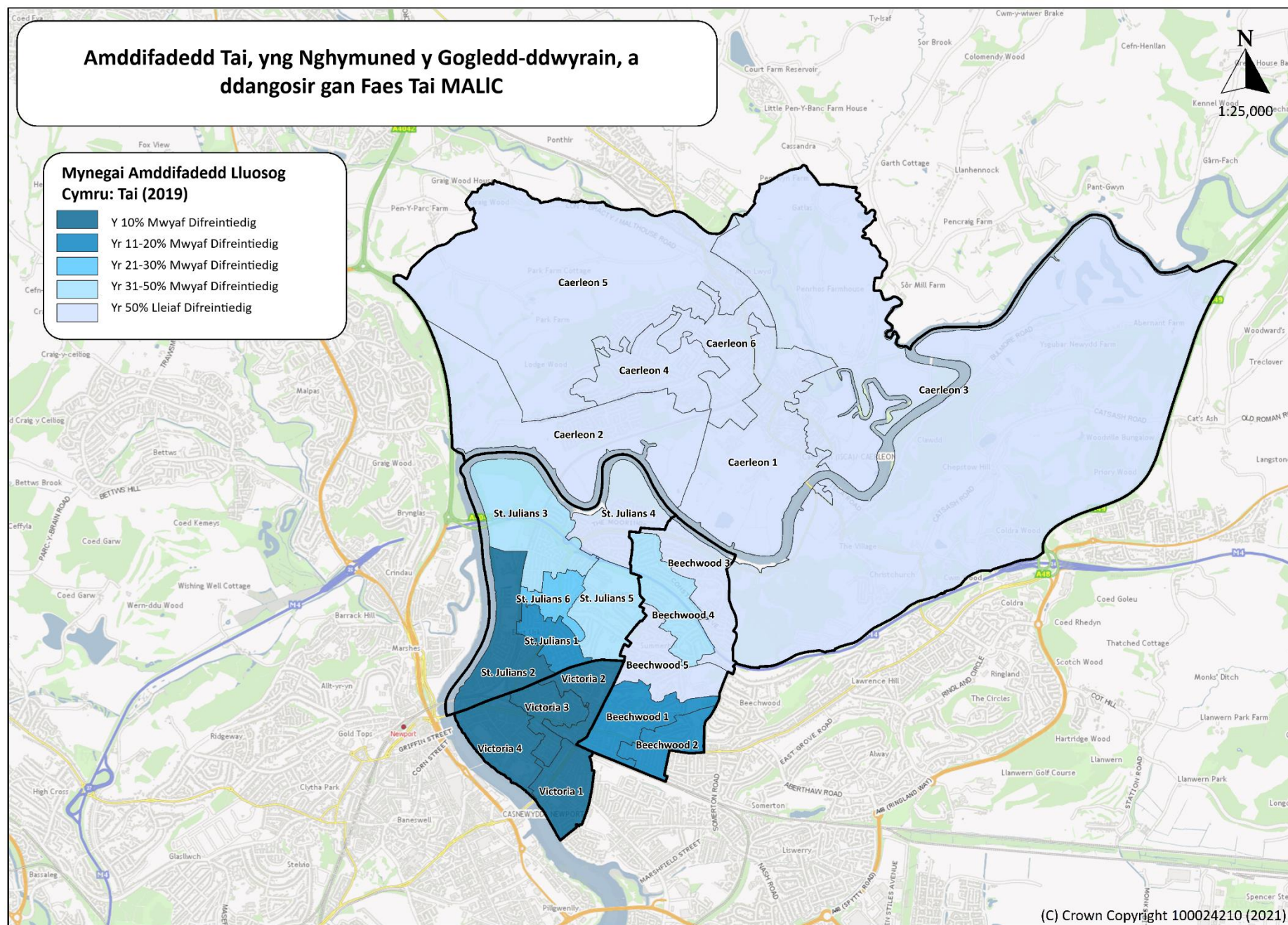
Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfeydd Maes Tai MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

⁴⁹ [Safon Ansawdd Tai Cymru \(SATC\)](#)

MALIC 2019 – Maes Mynediad i Wasanaethau

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019⁵⁰ (MALIC) yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol.

Mae'r maes mynediad i wasanaethau yn mesur mynediad corfforol trwy amserau teithiau dychwelyd cyfartalog (mewn munudau) i 8 gwasanaeth gan ddefnyddio trafndiaeth gyhoeddus a 9 gwasanaeth sy'n defnyddio trafndiaeth breifat. Mae dangosydd mynediad i wasanaethau digidol hefyd wedi'i ychwanegu ar gyfer MALIC 2019, sy'n mesur mynediad i fand eang cyflym iawn. Amlinellir y dangosyddion sy'n cyfrannu at y maes hwn isod.

- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Fferyllfa
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Siop Fwyd
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Feddygfa
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Swyddfa Bost
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Ysgol Gynradd
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Lyfrgell Gyhoeddus
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Gyfleuster Chwaraeon
- Amser teithio cyhoeddus a phreifat cyfartalog i Ysgol Uwchradd
- Amser teithio preifat cyfartalog i Orsaf Betrol
- % Diffyg argaeledd band eang ar 30Mb/s

Mynediad Corfforol

Rydym wedi diweddarau cyfres o ddangosyddion MALIC 2014 sy'n mesur amserau teithio i wasanaethau allweddol. Er nad yw egwyddorion y fethodoleg ar gyfer mesur amserau teithio wedi newid rhwng MALIC 2014 a MALIC 2019 – mae'r pecynnau cymorth technegol a ddefnyddiwyd wedi newid yn sylweddol i geisio cynyddu cywirdeb, cadernid a'r modd i ailadrodd y data. Ceir manylion llawn am yr hyn sydd wedi newid, a'r paramedrau a ddefnyddiwyd ar gyfer cyfrifiadau MALIC 2019, yn yr Adroddiad Technegol⁵¹.

Oherwydd y gwelliannau a wnaed, dylid bod yn ofalus wrth ddehongli newidiadau yng ngwerthoedd y dangosydd amser teithio, nad ydynt yn gwbl gymaradwy â data hyn.

Ar gyfer MALIC 2019, cyfrifwyd amserau teithio trafndiaeth gyhoeddus (cerdded a defnyddio bws cyhoeddus, trên cyhoeddus neu goets cenedlaethol) i'r pwynt mynediad agosaf ar gyfer gwasanaeth penodol gan ddefnyddio propeR, cynllunydd teithiau amlfoddol ffynhonnell agored (ceir mwy o wybodaeth yn ystorfa GitHub⁵²).

Cyfrifwyd amserau teithio trafndiaeth breifat i'r man mynediad agosaf ar gyfer gwasanaeth penodol gan ddefnyddio'r llyfrgell pgRouting o fewn PostGIS. Cipiwyd y rhwydwaith cerbydau ar ffurf Rhwydwaith Priffyrdd MasterMap yr Arolwg Ordnans, gyda'r cyflymder cerbydau cyfartalog yn seiliedig ar Ddata Cyflymder Cyfartalog o Basemap. Mae data cyflymder cyfartalog yn adlewyrchu'r cyflymder cerbydau cyfartalog ar draws 2018. Cafwyd geometreg y ffordd, amserlenni trafndiaeth gyhoeddus a'r holl darddiadau gwasanaethau ym mis Mawrth 2019.

Mynediad Digidol

Cyfrifir y dangosydd mynediad digidol fel cyfran y cartrefi a'r busnesau bach nad ydynt yn gallu cael band eang llinell sefydlog ar gyflymder cysoni lawrlwytho o 30Mb/s neu uwch (band eang cyflym iawn). Mae hyn yn cynnwys eiddo heb fand eang. Y ffynhonnell yw Adroddiad Cysylltu'r Gwledydd Ofcom ar gyfer Gwanwyn 2019⁵³.

⁵⁰ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

⁵¹ [Adroddiad Technegol MALIC 2019](#)

⁵² [Ystorfa GitHub](#)

⁵³ [Adroddiad Cysylltu'r Gwledydd Ofcom ar gyfer Gwanwyn 2019](#)

Graddfeydd Mynediad i Wasanaethau 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	2.1	8.4	23.2	43.2
Cymru	1,909	10	20	30	50

Ar draws ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain, roedd AGEHI Beechwood 3 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer y maes Mynediad i Wasanaethau; roedd Victoria 4 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig; ac roedd Caerllion 6, Sain Silian 2 a Sain Silian 4 yn y 50% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O gymharu â hyn, roedd ACEHI Sain Silian 6, Caerllion 1, Sain Silian 3, Beechwood 2, Caerllion 2, Sain Silian 5, Caerllion 5 and Chaerllion 4 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig; ac roedd Victoria 1 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig yng Nghymru.

Ar gyfer y maes Mynediad i Wasanaethau ceir rhai amrywiadau ar draws yr ACEHI ym mhob ward, gyda Beechwood 3 yn y 40% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ond mae Beechwood 2 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd lleiaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydd MALIC	Mynediad i Wasanaethau
Caerllion 1	1526	1823
Caerllion 2	1698	1756
Caerllion 3	1331	1159
Caerllion 4	1413	1734
Caerllion 5	1762	1749
Caerllion 6	556	832
Beechwood 1	772	1561
Beechwood 2	1039	1767
Beechwood 3	226	678
Beechwood 4	817	1151
Beechwood 5	1353	1194
Sain Silian 1	865	1686
Sain Silian 2	330	913
Sain Silian 3	1276	1787
Sain Silian 4	421	950
Sain Silian 5	1386	1755
Sain Silian 6	956	1886
Victoria 1	317	1211
Victoria 2	161	1140
Victoria 3	178	1119
Victoria 4	112	749

Allwedd:

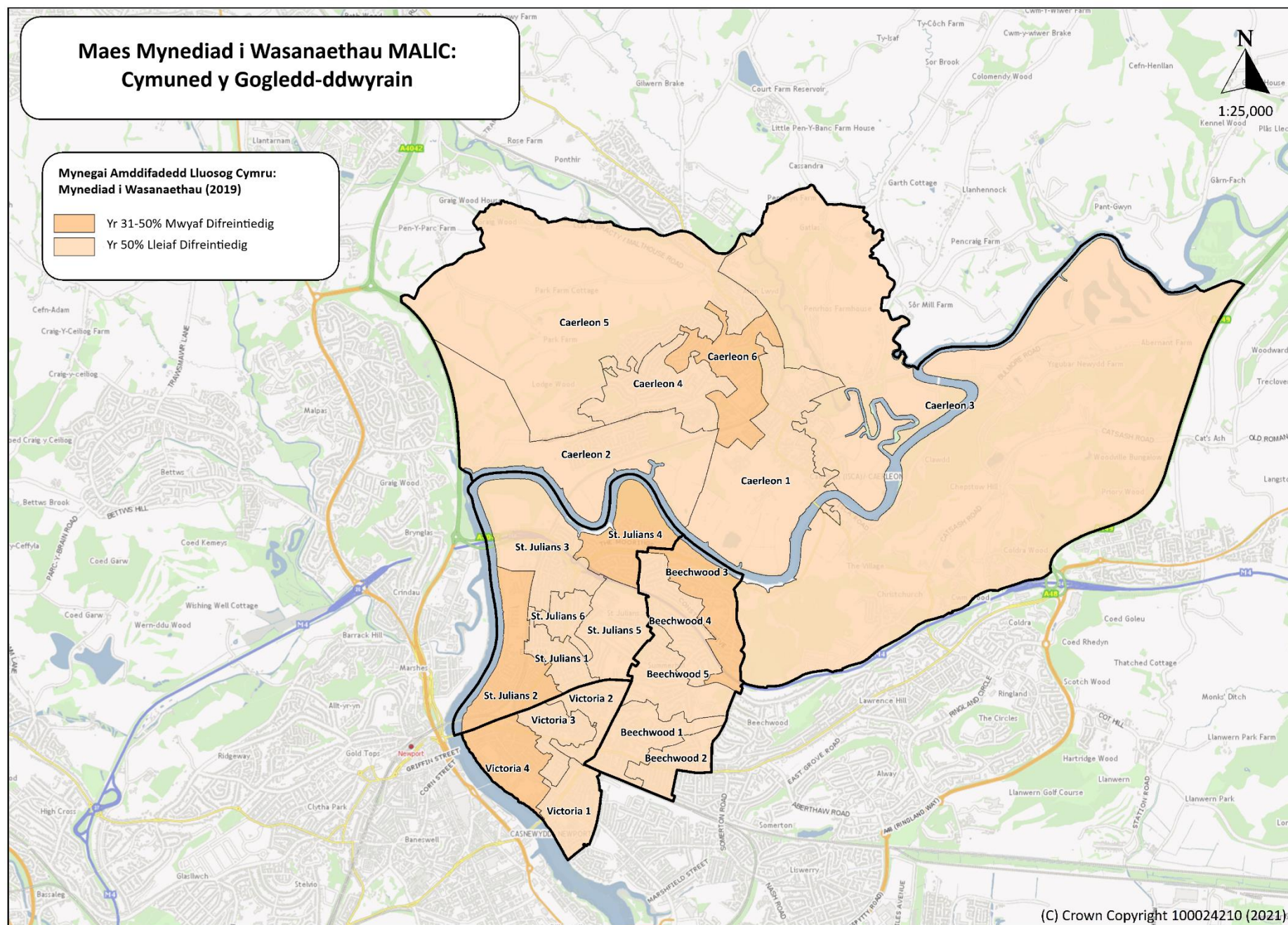
Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfeydd Maes Mynediad i Wasanaethau MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

Cartrefi Gwag

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd cyfanswm nifer y cartrefi gwag ar draws pob un o'i phedair ward yn amrywio, sef Caerllion (21), Beechwood (35), Sain Silian (42) a Victoria (67).

Nifer y Cartrefi Gwag	
Prosbectws Tai CDC Mehefin 2021 ⁵⁴	Nifer
Caerllion	21
Beechwood	35
Sain Silian	44
Victoria	69
Casnewydd	625

Mae'r ddelwedd thematig isod yn dangos nifer y cartrefi gwag o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

Tai Fforddiadwy

Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran y stoc bresennol sy'n dai fforddiadwy yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Caerllion a Victoria (10%), Sain Silian (18%) a Beechwood (19%).

Stoc Bresennol sy'n Dai Fforddiadwy	
Prosbectws Tai CDC Mehefin 2021	%
Caerllion	10
Beechwood	19
Sain Silian	18
Victoria	10

Mae'r ddelwedd thematig isod yn dangos canran y stoc bresennol sy'n dai fforddiadwy o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

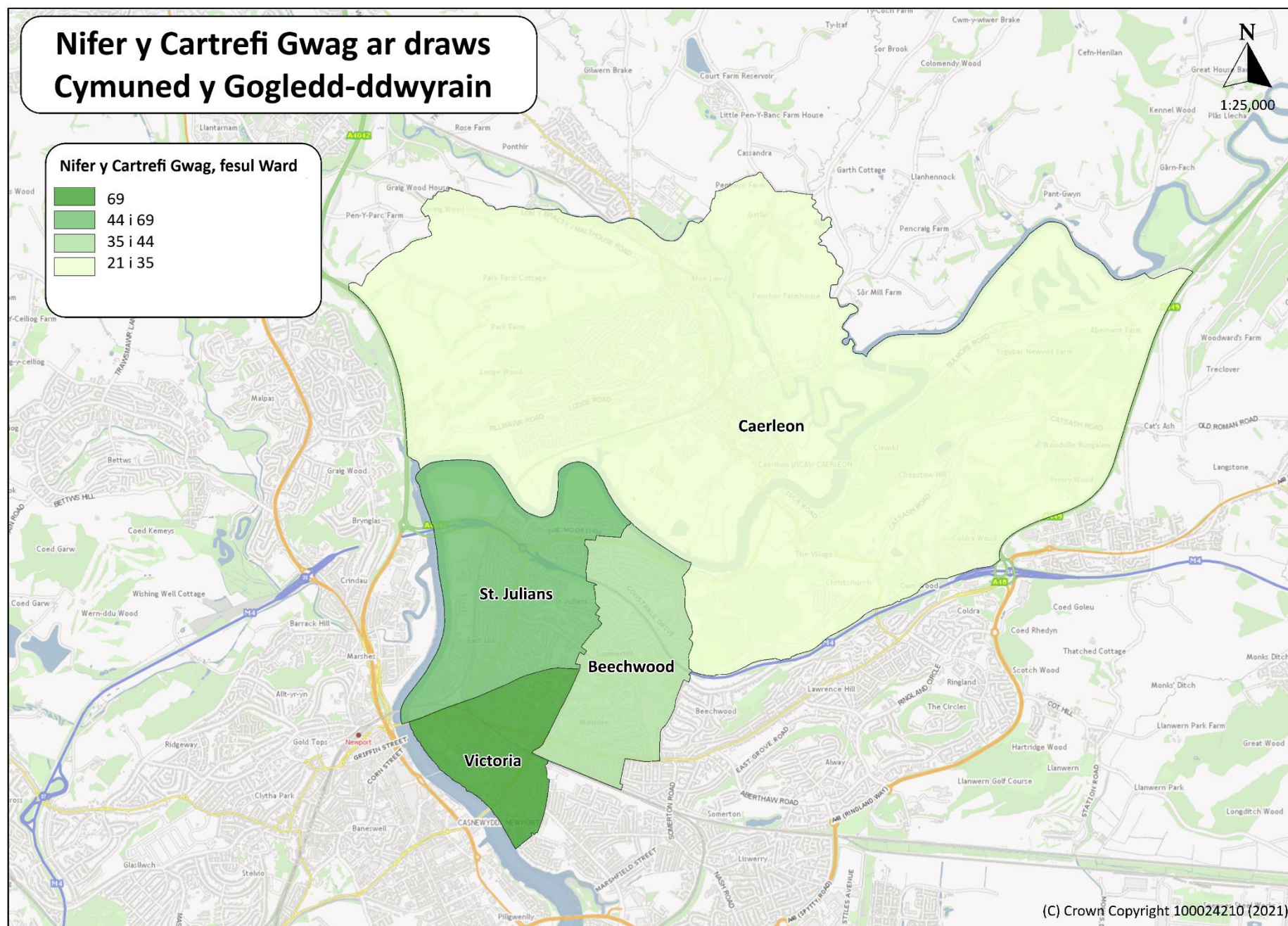
Chwilio am Lety

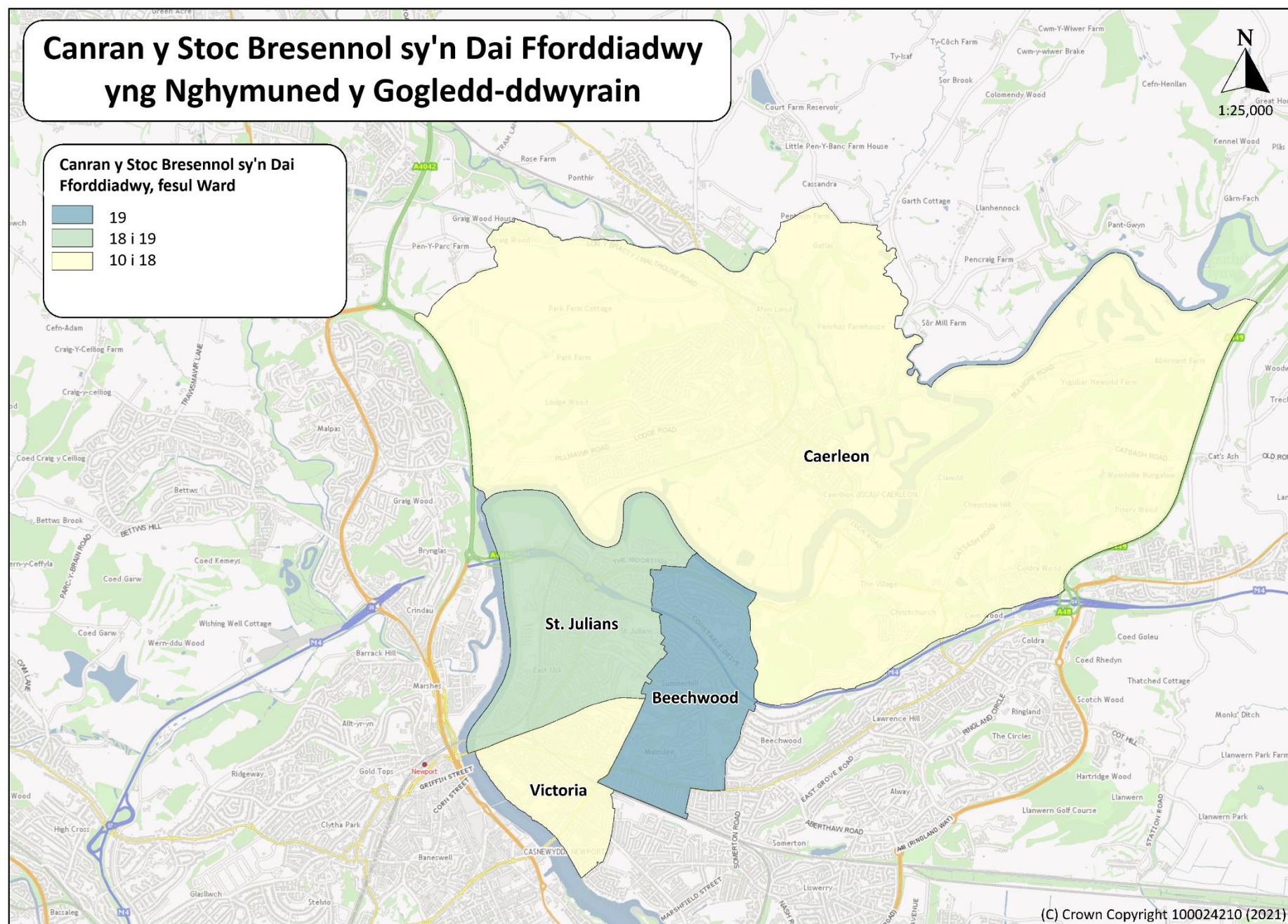
Ar draws cymuned y Gogledd-ddwyrain roedd canran yr ymgeiswyr tai oedd yn chwilio am lety yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Sain Silian (20%), Victoria (22%), Caerllion (24%) a Beechwood (25%).

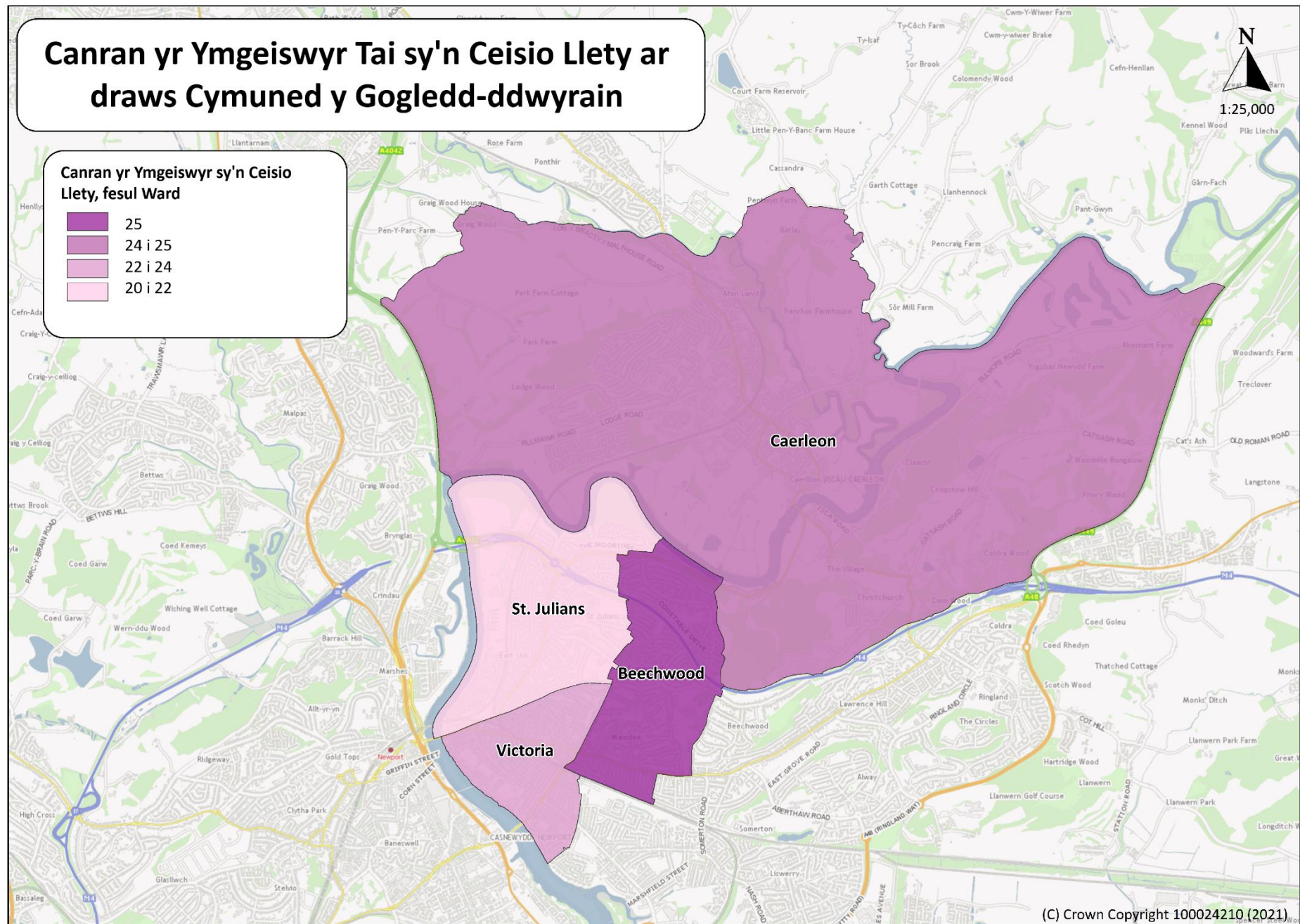
Ymgeiswyr Tai yn Ceisio Llety	
Prosbectws Tai CDC Mehefin 2021	%
Caerllion	24
Beechwood	25
Sain Silian	20
Victoria	22

Mae'r ddelwedd thematig isod yn dangos canran yr ymgeiswyr tai sy'n chwilio am lety o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

⁵⁴ Prosbectws Tai Cyngor Dinas Casnewydd Mehefin 2021

Adran 5: Lles Diwylliannol

Mae lles diwylliannol yn cwmpasu meysydd fel tollau, credoau a rennir, ymddygiadau a hunaniaeth. Gallai gwybodaeth a allai fod yn ddefnyddiol wrth asesu lles diwylliannol ardal gynnwys mesurau sy'n ymwneud â threftadaeth, iaith a thraddodiadau, a chymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden, creadigol a diwylliannol.

Ar hyn o bryd, prin yw'r mesurau sydd ar gael ar lefel ward neu AGEHI i gefnogi'r asesiad ardal leol o les diwylliannol.

Beth yw prif iaith y gymuned?

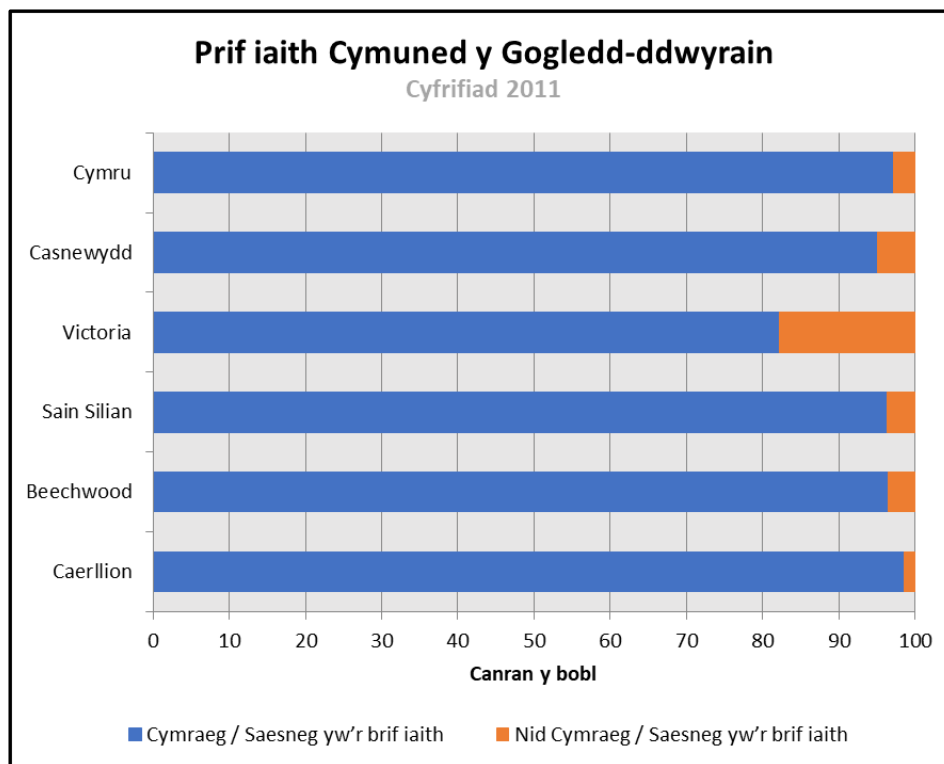
Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011⁵⁵ yn dangos bod canran y preswylwyr (3 oed a hŷn) o fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain a nododd mai Cymraeg / Saesneg oedd eu prif iaith yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Victoria (82.3%), Sain Silian (96.3%), Beechwood (96.4%) a Chaerllion (98.5%), a oedd yn cymharu â 95.0% ar gyfer Casnewydd a 97.1% ar gyfer Cymru.

Prif iaith y gymuned							
Cyfrifiad 2011	Pawb arferol 3 oed a hŷn		Cymraeg/Saesneg		Nid Cymraeg/Saesneg		Iaith arwyddion (gan gynnwys yn y Gymraeg/Saesneg)
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	
Caerllion 1	1,453	97.5	1,436	98.8	17	1.2	0 0.0
Caerllion 2	1,232	96.6	1,218	98.9	14	1.1	0 0.0
Caerllion 3	1,252	97.9	1,228	98.1	24	1.9	1 0.1
Caerllion 4	1,364	97.8	1,350	99.0	14	1.0	0 0.0
Caerllion 5	1,530	98.5	1,506	98.4	24	1.6	0 0.0
Caerllion 6	1,040	97.3	1,018	97.9	22	2.1	0 0.0
Caerllion	7,871	97.6	7,756	98.5	115	1.5	1 0.0
Beechwood 1	1,504	96.5	1,410	93.8	94	6.3	1 0.1
Beechwood 2	1,485	95.6	1,400	94.3	85	5.7	2 0.1
Beechwood 3	1,444	96.5	1,413	97.9	31	2.1	1 0.1
Beechwood 4	1,464	95.6	1,444	98.6	20	1.4	1 0.1
Beechwood 5	1,384	96.4	1,355	97.9	29	2.1	0 0.0
Beechwood	7,281	96.1	7,022	96.4	259	3.6	5 0.1
Sain Silian 1	1,492	96.3	1,446	96.9	46	3.1	1 0.1
Sain Silian 2	1,574	95.2	1,457	92.6	117	7.4	0 0.0
Sain Silian 3	1,397	95.6	1,367	97.9	30	2.1	3 0.2
Sain Silian 4	1,559	96.9	1,522	97.6	37	2.4	1 0.1
Sain Silian 5	1,128	97.7	1,107	98.1	21	1.9	1 0.1
Sain Silian 6	1,200	96.2	1,141	95.1	59	4.9	1 0.1
Sain Silian	8,350	96.3	8,040	96.3	310	3.7	7 0.1
Victoria 1	2,073	93.5	1,721	83.0	352	17.0	2 0.1
Victoria 2	1,424	96.3	1,324	93.0	100	7.0	0 0.0
Victoria 3	1,878	94.5	1,569	83.5	309	16.5	0 0.0
Victoria 4	1,699	95.4	1,205	70.9	494	29.1	0 0.0
Victoria	7,074	94.8	5,819	82.3	1,255	17.7	2 0.0
Casnewydd	139,849	96.0	132,901	95.0	6,948	5.0	71 0.1
Cymru	2,955,841	96.5	2,871,405	97.1	84,436	2.9	1,118 0.0

⁵⁵ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

Roedd amrywiad hefyd rhwng yr ACEHI ym mhob un o'r wardiau, o 97.9% i 99.9% yng Nghaerllion; 93.8% i 98.6% yn Beechwood; 92.6% i 98.1% yn Sain Silian; a 93.0% i 93.0% yn Victoria.

Roedd gan Victoria ganran is o breswylwyr (3 oed a hŷn) a nododd mai Cymraeg / Saesneg oedd eu prif iaith o gymharu â chyfartaledd Casnewydd; roedd gan Gaerllion, Beechwood a Sain Silian ganran uwch.

Pwy sy'n siarad Cymraeg yn y gymuned?

Roedd data'r Cyfrifiad diweddaraf yn 2011⁵⁶ yn dangos bod canran y preswylwyr (3 oed a hŷn) o fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain a nododd y gallent siarad Cymraeg yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward, sef Victoria (8.2%), Caerllion (9.8%), Beechwood (10.0%) a Sain Silian (10.2%), a oedd yn cymharu â 9.3% ar gyfer Casnewydd a 19.0% ar gyfer Cymru.

Roedd amrywiad hefyd rhwng yr ACEHI ym mhob un o'r wardiau, o 8.0% i 13.4% yng Nghaerllion; 8.5% i 13.0% yn Beechwood; 8.9% i 12.1% yn Sain Silian; a 7.2% i 9.4% yn Victoria.

Roedd gan Victoria ganran is o breswylwyr (3 oed a hŷn) a nododd y gallent siarad Cymraeg o gymharu â chyfartaledd Casnewydd; roedd gan Sain Silian, Beechwood a Chaerllion ganran uwch.

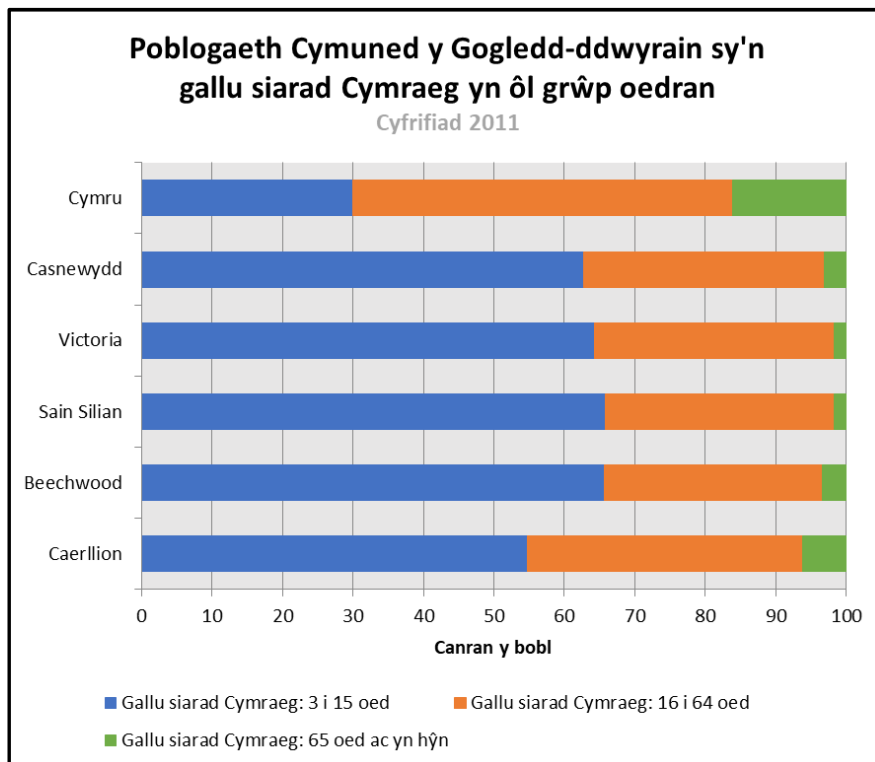
Sgiliau iaith Gymraeg y gymuned (3 oed a hŷn)							
Cyfrifiad 2011	Gallu siarad Cymraeg		Gallu siarad Cymraeg (3 i 15 oed)		Gallu siarad Cymraeg (16 i 64 oed)		Gallu siarad Cymraeg (65 oed a hŷn)
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer %
Caerllion 1	128	8.8	76	59.4	46	35.9	6 4.7
Caerllion 2	165	13.4	99	60.0	60	36.4	6 3.6
Caerllion 3	109	8.7	52	47.7	50	45.9	7 6.4
Caerllion 4	118	8.7	61	51.7	45	38.1	12 10.2
Caerllion 5	171	11.2	93	54.4	67	39.2	11 6.4
Caerllion 6	83	8.0	43	51.8	34	41.0	6 7.2
Caerllion	774	9.8	424	54.8	302	39.0	48 6.2
Beechwood 1	146	9.7	85	58.2	57	39.0	4 2.7
Beechwood 2	149	10.0	102	68.5	40	26.8	7 4.7
Beechwood 3	125	8.7	83	66.4	36	28.8	6 4.8
Beechwood 4	191	13.0	140	73.3	47	24.6	4 2.1
Beechwood 5	118	8.5	69	58.5	45	38.1	4 3.4
Beechwood	729	10.0	479	65.7	225	30.9	25 3.4
Sain Silian 1	180	12.1	123	68.3	55	30.6	2 1.1
Sain Silian 2	142	9.0	89	62.7	53	37.3	0 0.0
Sain Silian 3	124	8.9	87	70.2	36	29.0	1 0.8
Sain Silian 4	152	9.7	99	65.1	48	31.6	5 3.3
Sain Silian 5	119	10.5	72	60.5	43	36.1	4 3.4
Sain Silian 6	132	11.0	89	67.4	40	30.3	3 2.3
Sain Silian	849	10.2	559	65.8	275	32.4	15 1.8
Victoria 1	149	7.2	100	67.1	48	32.2	1 0.7
Victoria 2	134	9.4	85	63.4	44	32.8	5 3.7
Victoria 3	174	9.3	112	64.4	59	33.9	3 1.7
Victoria 4	122	7.2	75	61.5	46	37.7	1 0.8
Victoria	579	8.2	372	64.2	197	34.0	10 1.7
Casnewydd	13,002	9.3	8,164	62.8	4,436	34.1	402 3.1
Cymru	562,016	19.0	168,750	30.0	302,334	53.8	90,932 16.2

⁵⁶ Cyfrifiad 2011, Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG)

O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, roedd y rhaniad oedran ar gyfer preswylwyr sy'n gallu siarad Cymraeg yn amrywio ar draws pob un o'i phedair ward. Sain Silian sydd â'r ganran uchaf o'i phoblogaeth rhwng 3 a 15 oed sy'n gallu siarad Cymraeg (65.8%), yna Beechwood (65.7%), Victoria (64.2%), a'r ganran isaf yng Nghaerllion (54.8%). Roedd hyn yn cymharu â 62.8% ar gyfer Casnewydd a 30.0% ar gyfer Cymru.

Roedd gan Gaerllion y ganran uchaf o'i phoblogaeth rhwng 16 a 164 oed sy'n gallu siarad Cymraeg (39.0%), yna Victoria (34.0%), Sain Silian (32.4%), a'r ganran isaf yn Beechwood (30.9%). Roedd hyn yn cymharu â 34.1% ar gyfer Casnewydd a 53.8% ar gyfer Cymru.

Roedd gan Gaerllion y ganran uchaf o'i phoblogaeth rhwng 65 oed a hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg (6.2%), yna Beechwood (3.4%), Sain Silian (1.8%), a'r ganran isaf yn Victoria (1.7%). Roedd hyn yn cymharu â 3.1% ar gyfer Casnewydd a 16.2% ar gyfer Cymru.

Adran 6: Lles Amgylcheddol

Gall ein hamgylchedd a sut rydym yn teimlo amdano effeithio ar ein lles. Mae lles amgylcheddol yn cwmpasu ystod eang o feysydd. Mae'r rhain yn cynnwys deall cyflwr presennol ein hamgylchedd naturiol ac effaith ein gweithredoedd arno. Mae hefyd yn cynnwys rheoli a diogelu'r amgylchedd a deall unrhyw risgiau i ni ein hunain ac eraill o'r amgylchedd o'n cwmpas.

Beth yw cyfansoddiad yr amgylchedd?

MALIC 2019 – Maes yr Amgylchedd Ffisegol

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru⁵⁷ (MALIC) 2019 yn mesur amddifadedd cymharol mewn ardaloedd bach. Ar hyn o bryd, wyth maes (neu fath) ar wahân o amddifadedd a gwmpesir gan MALIC. Mae pob maes wedi'i greu o amrywiaeth o ddangosyddion gwahanol: Diben y maes hwn yw mesur ffactorau yn yr ardal leol a all effeithio ar les neu ansawdd bywyd y sawl sy'n byw yn yr ardal. Mae maes yr amgylchedd ffisegol yn cynnwys tri is-faes fel a ganlyn:

- Ansawdd Aer (tri dangosydd)
- Perygl Llifogydd (un dangosydd)
- Mannau Gwyrdd (dau ddangosydd)

Bu sawl newid methodolegol i faes yr amgylchedd ffisegol rhwng MALIC 2014 a MALIC 2019. Ym MALIC 2014, roedd yr is-faes Ansawdd Aer yn cynnwys dau ddangosydd – Crynodiadau Aer ac Allyriadau Aer – a gyfrifwyd gan ddefnyddio cyfuniad o ddata crynodiadau ar gyfer amrywiaeth o lygryddion ac Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer. Mae'r is-faes wedi'i symleiddio ar gyfer MALIC 2019 ac mae bellach yn cynnwys tri dangosydd ar sail gwerthoedd crynodiad cyfartalog wedi'u pwysoli gan y boblogaeth o'r llygryddion canlynol:

- Nitrogen deuocsid (NO₂)
- Gronynnau < 10 µm (PM₁₀)
- Gronynnau < 2.5 µm (PM_{2.5})

Mae is-faes Mannau Gwyrdd wedi'i gynnwys ym MALIC 2019 yn hytrach nag is-faes Agosrwydd at Safleoedd Gwaredu Gwastraff a Diwydiannol. Mae'r is-faes hwn yn cynnwys dau ddangosydd:

- Agosrwydd at fannau gwyrdd naturiol hygrych – mesur canran yr aelwydydd o fewn 300 metr o fan gwyrdd naturiol hygrych, a
- Sgôr manau gwyrdd amgylchynol – mesur Mynegai Llystyfiant Gwahaniaeth wedi'i Normaleiddio (MLIGN) cymedrig ar gyfer aelwydydd.

Mae'r is-faes Perygl Llifogydd ar gyfer MALIC 2019 wedi dod o set ddata Asesu Perygl Llifogydd Cymru (APLIC) a ddatblygwyd ac a ddarparwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC). Mae'r data hwn yn cynnwys gwybodaeth am berygl llifogydd o afonydd, y môr a llifogydd dŵr wyneb. Mae hyn yn newid o MALIC 2014 lle nad oedd cyfrifiad yr is-faes Perygl Llifogydd yn cynnwys llifogydd dŵr wyneb.

Dangosyddion Ansawdd Aer

Mae'r is-faes Ansawdd Aer yn cynnwys tri dangosydd ar wahân sy'n mesur crynodiadau o lygryddion allweddol. Fe'u creir gan ddefnyddio mesuriadau o lygryddion a allai gael effeithiau negyddol ar iechyd pobl a/neu'r amgylchedd, ar sail y ddealltwriaeth feddygol a gwyddonol orau, ac fe'u cynigir fel mesur procsi o ansawdd yr amgylchedd cyfagos. Mae ansawdd aer gwael yn awgrymu agosrwydd at weithgareddau penodol fel symudiad traffig, hylosgi domestig a safleoedd diwydiannol – gweithgareddau a allai gael effaith negyddol ar ansawdd bywyd, yr amgylchedd lleol ac iechyd.

⁵⁷ [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019](#)

Dangosyddion manau gwyrdd

Mae'r is-faes Mannau Gwyrdd yn cynnwys dau ddangosydd sy'n mesur agosrwydd at fannau gwyrdd hygrych, naturiol a swm y manau gwyrdd amgylchynol. Po uchaf yw gwerth yr MLIGN, y mwyaf o fannau gwyrdd amgylchynol sydd yn yr ardal ddaearyddol honno.

Graddfeydd yr Amgylchedd Ffisegol 2019	Nifer yr ACEHI	% yr ACEHI yn y 10% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-191	% yr ACEHI yn y 20% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-382	% yr ACEHI yn y 30% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-573	% yr ACEHI yn y 50% mwyaf difreintiedig Graddfeydd 1-955
Casnewydd	95	43.2	68.4	80	95.8
Cymru	1,909	10	20	30	50

Roedd ACEHI Caerllion 1, Caerllion 2, Caerllion 3, Beechwood 1, Beechwood 2, Beechwood 4, Sain Silian 1, Sain Silian 2, Sain Silian 3, Sain Silian 4, Sain Silian 5, Sain Silian 6, Victoria 1, Victoria 2, Victoria 3 a Victoria 4 yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru ar gyfer maes yr Amgylchedd Ffisegol. O gymharu â hyn, dim ond Caerllion 4 oedd y tu allan i'r 30% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru, a dim ond Beechwood 3 oedd yn y 30% uchaf o'r rhai mwyaf difreintiedig.

O ran maes yr Amgylchedd Ffisegol, mae Victoria a Sain Silian yn un o'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghasnewydd, gyda phob un o'i ACEHI yn y 10% uchaf o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

	Graddfeydd MALIC	Amgylchedd Ffisegol
Caerllion 1	1526	91
Caerllion 2	1698	16
Caerllion 3	1331	33
Caerllion 4	1413	635
Caerllion 5	1762	321
Caerllion 6	556	559
Beechwood 1	772	51
Beechwood 2	1039	53
Beechwood 3	226	389
Beechwood 4	817	185
Beechwood 5	1353	261
Sain Silian 1	865	17
Sain Silian 2	330	12
Sain Silian 3	1276	32
Sain Silian 4	421	5
Sain Silian 5	1386	111
Sain Silian 6	956	10
Victoria 1	317	28
Victoria 2	161	47
Victoria 3	178	4
Victoria 4	112	22

Allwedd:

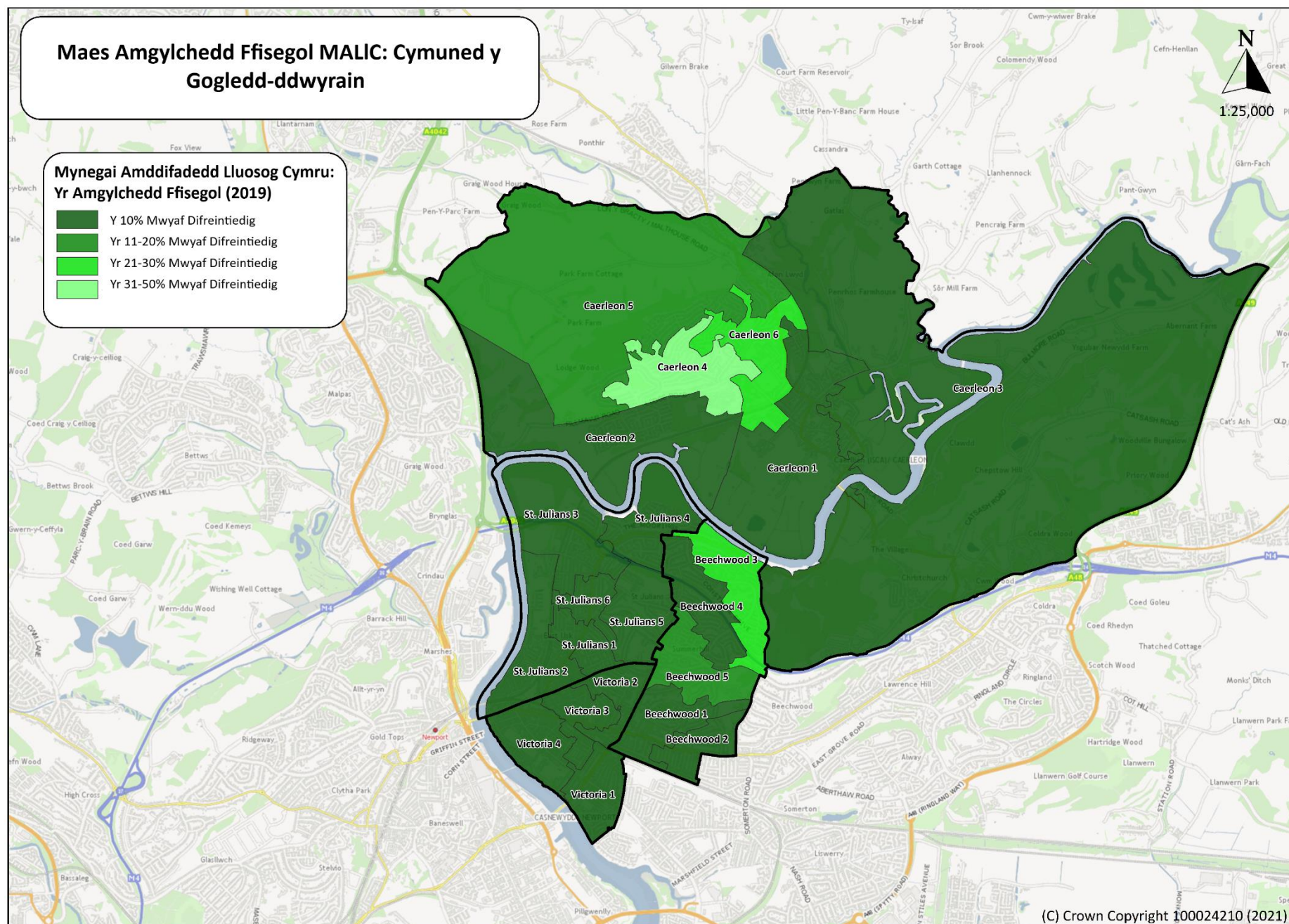
Graddfeydd cyffredinol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Graddfeydd Meysydd unigol MALIC lle mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ymhlith y 10% mwyaf difreintiedig yng Nghymru

Ystod Graddfeydd MALIC:

1 i 191	-	y 10% mwyaf difreintiedig
192 i 382	-	yr 20% mwyaf difreintiedig
383 i 573	-	y 30% mwyaf difreintiedig
574 i 955	-	y 50% mwyaf difreintiedig
956 i 1,909	-	y 50% lleiaf difreintiedig

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos graddfeydd Maes Amgylchedd Ffisegol MALIC ar gyfer pob Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is ddynodedig o fewn pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

Sut dirwedd sydd yno?

Mannau Gwyrdd Naturiol Hygyrch

Mae'r safon ofynnol a fabwysiadwyd o 2.4 hectar fesul 1,000 o'r boblogaeth ar gyfer mannau agored, chwaraeon a hamdden yn deillio o 'Safonau Meincnod' gofynnol Meysydd Chwarae Cymru ar gyfer chwaraeon a chwarae awyr agored. Dyma'r unig safon genedlaethol a ddarperir ar gyfer chwaraeon awyr agored a mannau chwarae ac felly mae'n dal i gael ei hargymell fel arfer gorau. Mae'r safon Meysydd Chwarae Cymru yn cynrychioli lefel ofynnol o ddarpariaeth a dylid ceisio ei chyrraedd felly ledled Casnewydd mewn ardaloedd trefol a gwledig.

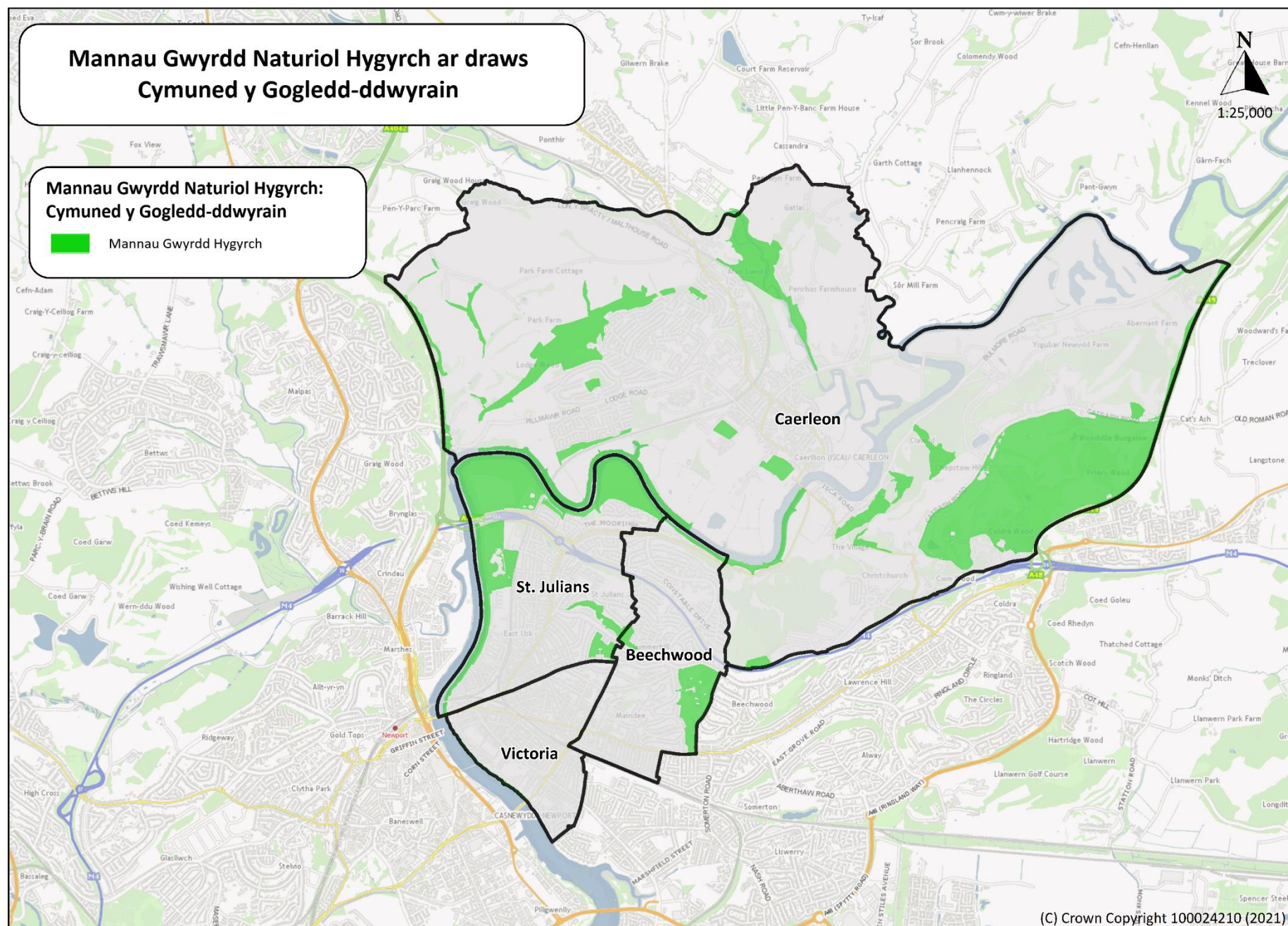
Mae'r safonau meincnod wedi'u rhoi ar waith wrth ddarparu chwaraeon a chwarae awyr agored a'u defnyddio i helpu i nodi unrhyw ardaloedd fesul ward yng Nghasnewydd lle mae diffyg darpariaeth. Ceir dadansoddiad manwl a chrynodeb o'r Ddarpariaeth Mannau Agored ffurfiol, anffurfiol ac ag offer ar gyfer y pedair ward yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain isod.

	Poblogaeth 2011	Categori Mannau Agored	Gofyniad Meysydd Chwarae Cymru (hectarau)	Darpariaeth Wirioneddol (hectarau)	Diffyg / Gwarged
Caerllion	8,061	Crynodeb	19.35	14.92	-4.43 ↓
		Ffurfiol	12.90	8.81	-4.09 ↓
		Anffurfiol	4.43	5.79	1.36 ↑
		Ag offer	2.02	0.32	-1.70 ↓
Beechwood	7,576	Crynodeb	18.18	12.12	-6.06 ↓
		Ffurfiol	12.12	0.53	-11.59 ↓
		Anffurfiol	4.17	11.49	7.32 ↑
		Ag offer	1.89	0.10	-1.79 ↓
Sain Silian	8,675	Crynodeb	20.82	28.41	7.59 ↑
		Ffurfiol	13.88	24.87	10.99 ↑
		Anffurfiol	4.77	3.41	-1.36 ↓
		Ag offer	2.17	0.13	-2.04 ↓
Victoria	7,464	Crynodeb	17.91	0.31	-17.60 ↓
		Ffurfiol	11.94	0.12	-11.82 ↓
		Anffurfiol	4.11	0.00	-4.11 ↓
		Ag offer	1.87	0.19	-1.68 ↓

O fewn cymuned y Gogledd-ddwyrain, roedd tair o'i phedair ward yn dangos diffygion cyffredinol mewn darpariaeth mannau agored, sef Victoria (-17.60), Beechwood (-6.06) a Chaerllion (-4.43) wrth gymharu gofynion Meysydd Chwarae Cymru a darpariaeth wirioneddol. Roedd Sain Silian (7.59) yn dangos gwarged cyffredinol o ran darpariaeth mannau agored.

Mae gan Gaerllion a Beechwood ddiffyg yn y ddarpariaeth Mannau Agored Ffurfiol ac ag Offer a gwarged mewn darpariaeth Anffurfiol. Mae gan Sain Silian warged yn y ddarpariaeth Mannau Agored Ffurfiol a diffyg yn y ddarpariaeth Anffurfiol ac ag Offer. Ond mae gan Victoria ddiffyg yn y ddarpariaeth Mannau Agored Ffurfiol, Anffurfiol ac ag Offer.

Mae'r ddelwedd thematig ganlynol yn dangos darpariaeth mannau agored a mannau gwyrdd naturiol hygyrch ar draws pedair ward cymuned y Gogledd-ddwyrain.

Beth yw'r lefelau ansawdd aer ac allyriadau yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain?

Gall ansawdd yr aer a anadlwn effeithio'n sylweddol ar ein hiechyd. Prif achosion ansawdd aer gwael yw allyriadau diwydiannol a thraffig ar y ffyrdd. Mae'r llywodraeth genedlaethol ac awdurdodau lleol wedi ymrwymo i wella ansawdd aer, ymrwymiad sydd wedi'i ysgrifennu yn y gyfraith.

Y llygryddion sy'n peri'r prif bryder yw nitrogen deuocsid (NO₂) sydd â throthwy o 40µg/m³ y flwyddyn, a deunydd gronynnol – PM₁₀ (trothwy o 18µg/m³ y flwyddyn) a PM_{2.5} (trothwy o 10µg/m³ y flwyddyn). Mae'r tabl isod yn dangos bod gan Gasnewydd lefelau uwch o lygryddion yn 2019 o gymharu â chyfartaledd Cymru.

Dangosyddion Cysylltiad ag Ansawdd Aer ⁵⁸		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Casnewydd	NO ₂ (µg/m ³)	22	20	19	16	19	16	15	15
	PM ₁₀ (µg/m ³)	14	16	15	15	14	13	14	14
	PM _{2.5} (µg/m ³)	11	11	11	10	9	9	9	9
Cymru	NO ₂ (µg/m ³)	13	12	11	10	11	9	9	9
	PM ₁₀ (µg/m ³)	12	14	13	12	12	10	12	12
	PM _{2.5} (µg/m ³)	9	10	10	8	8	7	8	7

Bob blwyddyn mae'n ofynnol i Gyngor Dinas Casnewydd adrodd am ansawdd aer y ddinas, gyda'r adroddiadau diweddaraf yn cael eu cyhoeddi ar wefan y cyngor⁵⁹. Os canfyddir bod y lefelau ansawdd aer yn uwch na'r safonau hyn, rhaid datgan Ardal Rheoli Ansawdd Aer (ARhAA). Mae monitro ansawdd aer wedi nodi nifer o feysydd lle mae'r lefelau nitrogen deuocsid yn uwch na'r safonau ansawdd aer. Daeth nifer o newidiadau i Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer y ddinas i rym ar 1 Gorffennaf 2018, gyda Chasnewydd yn nodi 11 ARhAA, gyda 4 wedi'u lleoli yn ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer ⁶⁰		
	Lleoliad	Ardaloedd Cymunedol
1.	Caerllion	Caerllion
2.	Heol Caerffili	Graig
3.	Cefn Road	Tŷ-du
4.	Chepstow Road / Plas Clarence / Caerleon Road	Sain Silian / Victoria / Beechwood
5.	George Street	Stow Hill / Pilgwenlli
6.	Ffordd Malpas (De)	Shaftesbury
7.	Glasllwch	Allt-yr-ynn / Tŷ-du
8.	High Cross	Allt-yr-ynn / Tŷ-du
9.	Royal Oak Hill	Caerllion / Ringland
10.	Shaftesbury	Shaftesbury
11.	Sain Silian	Sain Silian

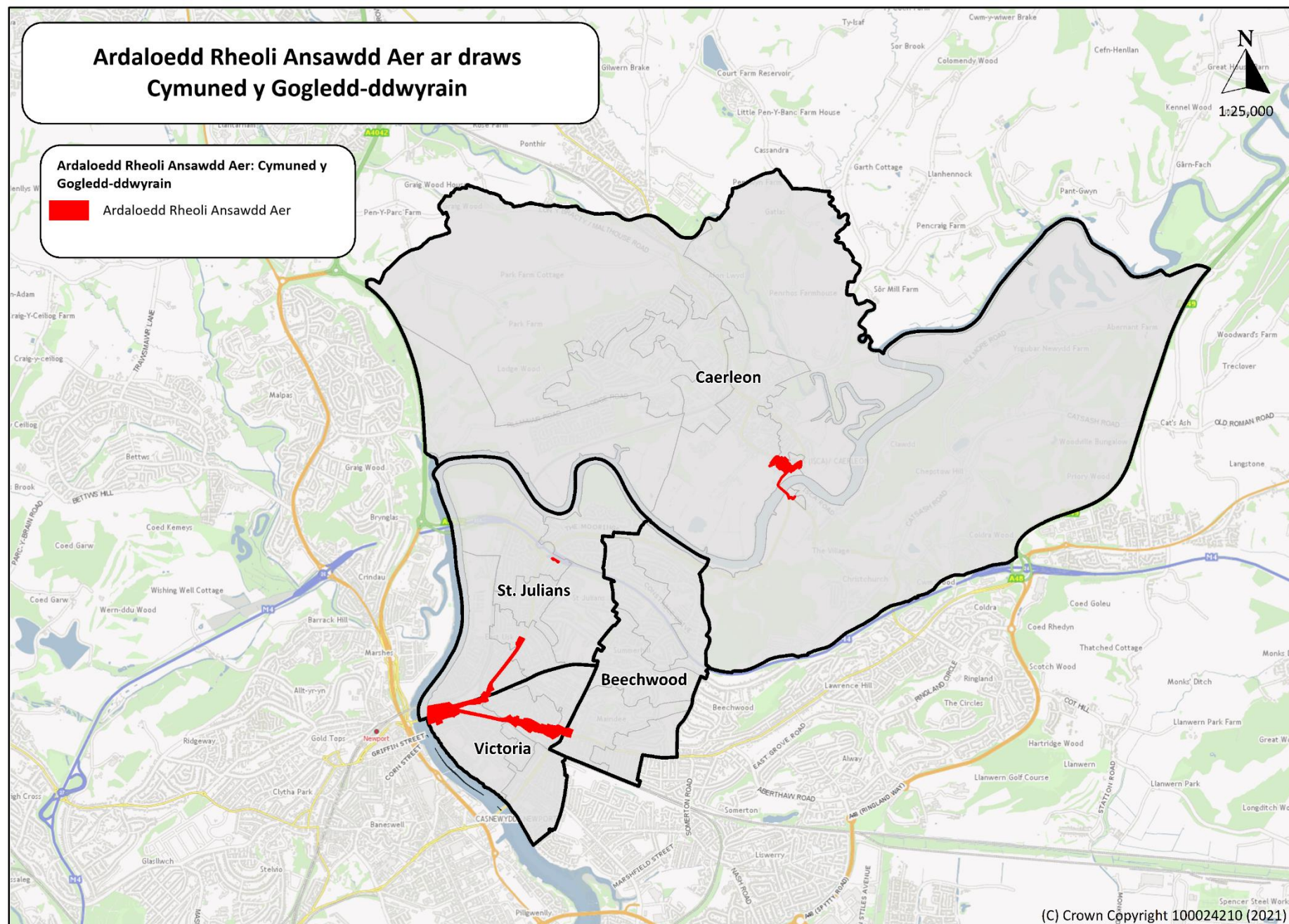
Allwedd Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer yng nghymuned y Gogledd-ddwyrain

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos yr Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer ar draws pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

⁵⁸ [Dangosyddion Ehangu Ansawdd Aer, Stats Cymru – Llywodraeth Cymru](#)

⁵⁹ [Adroddiad Cynnydd o ran Ansawdd yr Aer, Cyngor Dinas Casnewydd](#)

⁶⁰ [Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer, Cyngor Dinas Casnewydd](#)

Beth yw'r perygl llifogydd yma?

Mae llifogydd yn digwydd pan fo dŵr yn cyrraedd lle yn gynt nag y gall ddraenio i ffwrdd. Glawiad yw hyn fel arfer, ond gall fod o ffynonellau eraill. Mae hyn yn achosi i aberoedd, afonydd, ffosydd, draeniau neu garthffosydd orlifo gan achosi llifogydd yn y tai, y busnesau, y tir fferm a'r seilwaith amgylchynol.

Mae'r ddelwedd thematig yn dangos y perygl llifogydd diweddaraf⁶¹ ar draws pedair ward ardal gymunedol y Gogledd-ddwyrain.

⁶¹ Data Perygl Llifogydd Cyfoeth Naturiol Cymru

Perygl Llifogydd ar draws Cymuned y Gogledd-ddwyrain

Perygl Llifogydd

NCT 15 Parthau Wedi'u Hamddiffyn

- Môr
- Afonydd
- Afonydd a'r Môr

Afonydd a'r Môr

- Parth Llifogydd 3
- Parth Llifogydd 2

Dŵr Wyneb a Chyrsiau Dŵr Bach

- Parth Llifogydd 2
- Parth Llifogydd 3

